

Gorica spet v srednjem veku

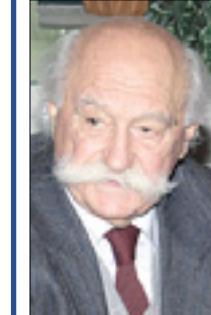
Na Vogrskem o partizanskem tisku in njegovi pomembni vlogi

12

Glasbena šola
Tomaža Holmarja se uveljavlja

Janez Stanovnik:
Zveza borcev
NOB je dejanska
naslednica
Osvobodilne
fronte

f2

Primorski dnevnik

25. april
naj
bo
vsak dan

ALJOŠA GAŠPERLIN

Ni novost, da je del Trsta od nekdaj zazrt v preteklost. Zato tudi ni novost, da je mesto že jeno razvoja. Toda vodo lahko dolije le skupen družbeno-kulturni razvoj. Dokler pa bodo nekateri še podpirali zgodovinski revisionizem in skušali enačiti žrtve s krvniki, bo to težko. To je namreč način, da se spodbuja delitve in ohranja status quo.

Pa vendar. V Rijarni je tržaški župan Roberto Dipiazza jasno poudaril, da namerava večina občanov odpraviti zgodovinske spore iz preteklosti in gledati naprej. Dipiazza ni govoril o spravi ali skupnem spomini, temveč je na glasil, da komemoracije ne smejo več podžigati sle po maščevanju. Kdor to misli, skuša zavirati razvoj in je zato politično mrtev. Nujno ga je torej izolirati in obenem izkoristiti vsako priložnost za dialog in soočanje z namenom ohranjanja različnih spominov. Novim generacijam moramo namreč ponuditi mesto, ki se razvija, brez delitev v duhu svobode in demokracije. Pomen enakopravnega sožitja v duhu miru je poudarila dolinska županja Fulvia Premolin, medtem ko je tržaški škof Evgen Ravignani poudaril, da je treba graditi novo prihodnost, v kateri bo vsak svoboden ne glede na versko ali narodno pripadnost.

V Rijarni je bil skratka poziv k skupni gradnji smele prihodnosti ob upoštevanju vseh različnosti, in to v znamenju demokracije in vrednot, ki jih jamči ustava. Poglavitno je, da to ne ostane le poziv ob 25. aprilu. Če že hočemo vsi skupaj boljšo prihodnost, razvoj in sožitje, se je treba teh načel držati vsak dan.

25. APRIL - Slovesnosti ob 64-letnici osvoboditve

Svoboda ni samoumevna, k njej moramo težiti nenehno

Spominske prireditve poudarile vrednote, na katerih temelji republiška ustava

Na spominski svečanosti v Rijarni sta odlomke pričevanj nekdanjih deportirank prebrala mlada recitatorja Nika Pregaric in Diego Muratore, za njima predstavniki javnih uprav, levo dolinska županja Fulvia Premolin, skrajno desno pa tržaški župan Roberto Dipiazza, ki sta bila osrednja govornica na slovesnosti v Rijarni

KROMA

TRST, GORICA - Dan osvoboditve so včeraj praznovali po vsej Italiji, na Tržaškem in Goriškem ni bila nobena vas izvzeta. Poudarek je bil na svobodi, antifašizmu in ostalih vrednotah, na katerih temelji italijanska ustava. V Trstu je bila Rijarna nabito polna, na Goriškem je bilo najbolj slovesno na Vrhu in v Rupi, kjer so obeležili tudi obletniči spomenikov.

Na državnih ravnih je bila osrednja slovesnost v kraju Onna, v bližini L'Aquile, kjer je bil tudi predsednik vlade Silvio Berlusconi. Po njej je čas, da se dan osvoboditve prekrsti v dan svobode, brez medsebojnih nasprotovanj in polemik. Onna so izbrali, ker je to mestec pred tedni razdejal potres, pred 64 leti pa so na istem prizorišču pobile večje število civilistov.

Na 4., 5., 10., 11. in 30. strani

Tudi letos dve proslavi priključitve Primorske

Na 2. strani

Gomizelj županski kandidat Ljudstva svobode v Repentabru

Na 6. strani

»Ekstra«, program za dinamične višešolce

Na 11. strani

Demokratska stranka zahteva odstop goriškega podžupana

Na 12. strani

ALPINIZEM - Trideset let po prvem slovenskem vzponu na Everest

Politična nesoglasja niso skalila hrvaško-slovenskega srečanja

KATMANDU - Člani slovenske alpinistične odprave, ki je leta 1979 po zelo težki zahodni smeri prišla na najvišji vrh sveta, 8844 metrov visoki Mount Everest, so v petek obiskali članice hrvaške ženske ekipe "Everest 2009" v njihovem baznem taboru pod Everistem na višini 5380 metrov. Hrvaška odprava je sprejela tudi povabilo za obisk slovenskega tabora v tri ure oddaljenem Gorak Shepu. "V alpinizmu in planinariji ni prostora za politiko in politična nesoglasja, zato vam želimo veliko sreče pri vzponu," je hrvaški odpravil Viki Grošelj.

Letos mineva 30 let od prve slovenske osvojitve najvišje gore sveta. V Himalajo se je vrnilo deset alpinistov, ki jih tako kot leta 1979 tudi ob letošnji obleti vodi Tone Škarja. Slovenski alpinisti so v 25-članski odpravi pred 30 leti skupaj z dvema hrvaškima in dvema bosanskima kolegom začrtali novo, "Jugoslovansko smer" na najzahtevnejšem zahodnem grebenu Mount Everesta, Slovenci Andrej Štremfli, Nejc Zaplotnik, Stane Belak in Hrvat Stipe Božič pa so osvojili vrh najvišje gore sveta.

BRATISLAVA
Zlato in srebro za zboro z Vrha in iz Nabrežine

BRATISLAVA - Dekliška pevska skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela in Kraški slavček iz Nabrežine sta na mednarodnem zborovskem tekmovanju Slovakia cantat v svojih kategorijah dosegla najvišja mesta. Bodeča neža, ki jo vodi Mateja Černic, je prejela zlato priznanje in prvo mesto ex aequo v kategoriji dekliških zborov ter drugo mesto in zlato priznanje v kategoriji ljudskih pesmi. Kraški slavček pod taktirko Mirka Farlana pa je v kategoriji dekliških zborov osvojil srebrno priznanje. Izide tekmovanja, ki so se ga udeležili zbori iz 14 evropskih držav, so razglasili včeraj v Bratislavski.

PRANJE AVTA,
prodaja pijače
in prigrizkov

BOŽJE POLJE (ZGONIK)
Pokrajinška cesta št. 1 - 8. km.

SLOVENIJA - Državna bo v Kobaridu, borčevska pa na Lazni pri Lokvah

Ob prazniku priključitve Primorske spet dve proslavi

14. septembra spomin na tigrovce, partizane in osvobojenega ozemlja Kobariške republike

KOBARID - Primorska bo ob dnevu priključitve k matični domovini letos vnovič imela dve proslavi. Državna slovesnost bo, kot kaže, v Kobaridu. Borci pa svojo manifestacijo, s katero bodo obeležili tudi 65. obletnico ustanovitve pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Slovensko primorje in Trst, pripravili na Lokvah nad Novo Gorico. "Po sprejetem koledarju in lokacijah proslav bo letošnja državna proslava ob počastitvi vrtnitev Primorske k matični domovini v Kobaridu 14. septembra. V Zgornjem Posočju namreč od uveljavljivtev novega zakona o praznikih in dela prostih dnevih še ni bilo državne proslave, Kobarid je tudi iz tehničnega vidika primeren za organizacijo in izvedbo," so povedali na ministrstvu za kulturo, v okviru katerega deluje koordinacijski odbor za državne proslave.

Čeprav je predlog koledarja in lokacije državnih proslav 9. aprila potrdila tudi vlada, je koordinacijski odbor sredi aprila obravnaval pobudo Zvezze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, da bi bila počastitev vrtnitev Primorske k matični domovini na Lokvah. "Odbor bo ponovno presojal o morebitnih spremembih lokacije na podlagi soglasnih, tehtnih in utemeljenih sklepov vseh primorskih županov. Do takrat pa ostaja koledar državnih proslav v letu 2009 nespremenjen," so še pojasnili na ministrstvu za kulturo.

Spremenbe lokacije za državno proslavo pa, kot kaže, ne bo. Novogoriško združenje borcev, ki je predlagalo proslavo na Lokvah, ne nasprotuje slovesnosti v Kobaridu. Da ne bi delali "zdrah in konfliktov", so skle-

Naćelnik tolminske upravne enote Zdravko Likar (levo) si je prizadeval za proslavo v Kobaridu, novogoriški župan Mirko Brulc (desno), pa ni želel »ustvarjati zdrah in konfliktov«

nili, naj državna proslava ostane v Kobaridu, je povedal novogoriški župan Mirko Brulc.

S tem so zadovoljni tudi v Zgornjem Posočju, kjer se niso bili pripravljeni odpovedati proslavi, je dejal načelnik tolminske upravne enote Zdravko Likar, ki je skupaj s tremi posoškimi župani tudi predlagal, naj bo državna proslava v Kobaridu, kjer se bodo spomnili posoških tigrovcev, partizanov in znatenitega osvobojenega ozemlja Kobariške republike v septembru in oktobru 1943.

Čeprav na Lokvah državne proslave ne bo, pa bodo boriči tam septembra organizirali borčevsko manifestacijo ob 65. obletnici ustanovitve pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Slovensko primorje in Trst na bližnji Lazni. To ne bo "kontra" proslava, ampak obeležitev dogodka, saj ne nasprotujejo slovesnosti v Kobaridu, je pojasnil Brulc.

Podobno je bilo že leta 2007, ko so imeli Primorci dve proslavi, državno v Brkinih in ljudsko zborovanje v Novi Gorici. (STA)

SLOVENIJA - Slavnostna seja ZZB NOB pred praznovanjem dneva upora proti okupatorju

Stanovnik: Zveza borcev NOB je dejansko naslednica Osvobodilne fronte

LJUBLJANA - Zveza borcev je dejansko naslednica Osvobodilne fronte (OF). Ta je bila organizator in edinstveni spomenik na narodni poti slovenstva od kulturnega naroda preko političnega naroda do nacije, je na slavnostni seji predsedstva Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije dejal njen predsednik Janez Stanovnik. "Naš upor je bil spontan izraz odporja slovenskega naroda, ki je bil obsojen na smrtno uničenje," je dejal Stanovnik na slavnostni seji, posvečeni dnevu upora proti okupatorju, ki ga bodo v Sloveniji uradno proslavili ju-tri.

"Vsem tistim, ki danes govorijo o t.i. živem ščitu, ki naj bi se uprl vodstvu OF v času druge svetovne vojne, vodstvu, ki nas je peljalo od pekla do zmage, vsem tistim, ki pravijo, da naj

pometemo za seboj, naj zapremo vratata, vsem tistim, ki pravijo, da je pomiritev možna le, če se demokratični partizani ogradijo od vodstva in se združijo z demokratičnimi domobranci, odgovarjam, da je to zame sramota," je poudaril Stanovnik. Po njegovih besedah je bil sestanek v Vidmarjevi hiši sestanek disidentov takratne družbe - komunistov, krščanskih socialistov, liberalcev in kulturnikov. Udeleženci sestanka, pravi predsednik zveze borcev, so bili prepričani, da je bil sestanek 26. aprila 1941, "nato pa je Franci Škerl na podlagi meteoroloških podatkov ugotovil, da je bil dejansko 27. aprila".

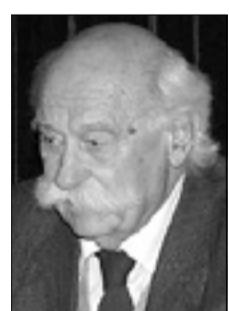
Kot trdi Stanovnik, nimamo nobenega pisnega zgodovinskega dokumenta o tem, kaj se dejansko dogajalo. "Tako da se zgodovinarji do današnjega dne prepričajo, ali je bila usta-

novljena Osvobodilna ali Protimperialistična fronta," je povedal. Kot je dodal, je udeleženec sestanka Jože Rus dejal, da sta bili takrat sprejeti dve ključni odločitvi: odločitev za oborenjen upor in da se bo organizacija imenovala Osvobodilna fronta. "Boris Kidrič pa je Kominterni napisal, da je bila Antiimperialistična fronta," je dejal predsednik zveze borcev. Ob tem

je zatrdiril, da mu je bilo takrat, kot mladeniču, vseeno, ali je bila Osvobodilna ali Antiimperialistična.

"Bili smo globoko prizadeti nad Münchnom, kjer so zahodni zaveznički, Daladier in Chamberlain, podpisali pakt, s katerim je bila podpisana smrtna obsodba Češkoslovaški. Nato pa je Stalin s Hitlerjem podpisal pakt, s katerim je bila zapečetena usoda Poljske," je dejal in poudaril, da smo bili Slovenci leta 1941 "sami, osamljeni v totalno okupirani Evropi, ki je bila pod totalno Hitlerjevo kontrolo".

Na seji je predsedstvo zveze borcev podelilo zlato listino akademiku Antonu Vratušu in 24 zlatih plaket. Zlato plaketo sta med drugim prejela nekdanji predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc in nekdanji načelnik generalštaba Slovenske vojske Ladislav Lipič. (STA)

JANEZ STANOVIK

novljena Osvobodilna ali Protimperialistična fronta," je povedal. Kot je dodal, je udeleženec sestanka Jože Rus dejal, da sta bili takrat sprejeti dve ključni odločitvi: odločitev za oborenjen upor in da se bo organizacija imenovala Osvobodilna fronta. "Boris Kidrič pa je Kominterni napisal, da je bila Antiimperialistična fronta," je dejal predsednik zveze borcev. Ob tem

ISTRA - Študijski krožek Beseda Slovenske Istre predstavil 13. številko zbornika

Brazde s Trmuna tokrat v Podgorju

Posebna pozornost je bila v Podgorju posvečena pretresljivemu zapisu klenega Podgorca enainosemdesetletnega Franca Korena »taboričnika št. XI 40199«

PODGORJE - Pred kratkim je študijski krožek Beseda Slovenske Istre predstavil 13. številko zbornika Brazde s trmuna v Podgorju kot gost lokalne Krajevne skupnosti. V nabito polni dvorani v prostorih bivše osnovne šole, se je odvijal nadvise prijeten in občuten večer ob glasbeni spremembi mlade in obetavne violinistke Lee Žabkar in izvrstnega harmonikarja Danijela Julariča, ki sta večer pospirla z motivi slovenske ljudske glasbe.

Po pozdravnem nagovoru predsednika Krajevne skupnosti Jožka Rojca, je mentorica krožka Nadja Rojac pozdravila navzoče in se zahvalila za povočilo, saj je študijski krožek prvič gostoval v idiličnem kraju ob vznožju Slavnika, od koder prihaja članica krožka Marija Andrejašič Koren, ki je ob Nadji Rojac, večer tudi prisrčno vodila.

Kot običajno je bilo najprej predstavljeno prvo poglavje zbornika in v njem pričevanje Jasne Toplak, hčerke pesnika Rada Bordona, ki že 40 let živi na Ptuju. V svojem sestavku z naslovom Moja Badiha opisuje doživetja iz otroških let, ko

Franc Koren z mentorico krožka Nadj Rojac in članico Marijo Andrejašič

MIHA CRNIČ

je po končani drugi svetovni vojni preživila poletnje počitnice pri znancih na Badihi pri Plavjah. Dva prispevka o istrskih izseljencih v Argentini je napisal član krožka Ivan Novak. To sta zanimivi zgodbni o ljudeh iz Abitantov in Butarov, ki so po sili razmer zapustili rodno grudo in odšli čez veliko lužo s trebuhom za kruhom.

Zgodba o ljudeh, ki so s težo nostalgičnega domotožja tiho gojili v srcu žarek upanja o ponovni vrtnitvi v rojstni kraj. Žal se jim želje niso uresničile. Občasno pa prihajojo in obiskujejo te kraje njihovi potomci in iščejo svoje korenine.

Med Istrani, ki so odšli v svet je tu-di pesnik in pisatelj Bert Pribac, sin po-

štene in pokončne srgaške družine, ki se je moral po drugi svetovni vojni pred zaledovalci umakniti v daljno Avstralijo, kjer je preživel celih štirideset let. Prispevek, ki ga je napisal sam Pribac, ima naslov Črni krokar izseljenstva.

Osrednji del zbornika, ki je posvečen pustnim običajem v Istri, so članice krožka Marija Koren iz Podgorja, Danila Tuljak iz Koštabone in Marija Jerman iz Sirč prikazale v prozi in poeziji, v narečjih in v knjižni slovenščini.

Barvitost in pristnost narečij je poveznilo tudi hudomušno pripovedovanje istrskih štorij ali zgodb, ki sta jih na svojstven način podala Cvetka Starc z Maličem in pripovedovalce Radoslav Kostantin-Košte iz Sečovelj, ki sta publiko spravila v smeh in dobro voljo.

Posebna pozornost je bila ta večer v Podgorju posvečena pretresljivemu zapisu klenega Podgorca enainosemdesetletnega Franca Korena »Taboričnika št. XI 40199«. Na petih straneh zbornika je zlita pripoved človeka, ki je kot šestnajstletni fantič okusil grozote nemškega uni-

Sanader proti dvojnim merilom v pogajanjih z EU

ZAGREB - Hrvatski premier Ivo Sanader je včeraj poudaril, da gre proti dvojnim merilom, ko gre za pogajanja z EU. Dejal je namreč, da se je Slovenija uniji pred petimi leti pridružila z nerešenim mejnim vprašanjem s Hrvaško, zdaj pa prav zaradi tega vprašanja blokira hrvaško pridružitev sedmivjetterici.

Ob predstavitvi monografije z naslovom Heroji ne umrejo je poudaril, da Hrvatska nima namena trgovati s svojim ozemljem ter da je potrebno še naprej, ko gre za reševanje mejnega vprašanja s Slovenijo, vztrajati pri mednarodni sodni instanci. Izrazil je željo po dobrih odnosih s Slovenijo in pri tem še ocenil, da je očitno, da Slovenija mejnega vprašanja ne želi prepustiti v reševanje Meddržavnemu sodišču. Ob tej priložnosti je slovensko stran znova pozval, naj deblkira hrvaška pristopna pogajanja in državi tako omogoči nadaljevanje prizadevanj za polnopravno članstvo v EU. (STA)

Zanimiva nedelja v Merčah

MERČE - Razvojno društvo Merče in vaška skupnost Merče vabi danes na tradicionalni Merčanski pohod s predstavljivo vaški običajev in znamenitosti. Ker je Merčanska nedelja star vaški praznik, ko Merčanci prodajo zimo, bodo ta dan obeležili eno najstarejših trd v Sloveniji. Gre za Kovačeve trdo, staro približno 350 let, sorte refošk, ki daje vino teran in po pisnih virih so ob njej vezali konje Napoleonove vojske. Trta poleg 450 let stare vaške cerkve, preko 100 let starega in preurejenega vaškega kopališča in nekaj zelo lepih vaških štrn predstavlja simbol vasi. Obeležili jo bodo ob 13.30 uri, nakar bo sledila otvoritev otroškega igrišča, sledil pa bo pohod v dolžini približno pet kilometrov. Domačini bodo po besedah predsednika RD Merče Ivana Žiberna prikazali tudi vaške znamenitosti, življenje otrok na paši in grabljenja sena nekoč. Seno bo prevažal kraški sivec, avtohton kraška sorta, za katerega želijo, da bi se obdržal na Krasu. Gotovo bo kraški sivec glavna atrakcija prireditve. Pohodniki bodo obiskali tudi dve zanimivi kraški pečini, za kar potrebujejo svetilko. Seveda pa so Merčanci pred praznikom pridno očistili vas. Pred kratkim so namestili tudi pastirsko hiško, ki stoji nad starim vodnim zajetjem Studenec, ki je nekoč služil samo za pitje izvirne vode. (O.K.)

čevalnega taboriča smrti Flossenborg, kjer je »človek«, če ga sploh lahko tako imenujemo, postal le številka. Franc se je po osvoboditvi vrnil iz Nemčije 4.6.1945, edini živ od skupine mladih Podgorcev, ki so bili odpeljani najprej v Koronejske zapore in Rižarno, zatem pa v nemški lager. Tuji sam zelo izčrpán in izmučen kot pravil: »Bil sem kot smrt – kosti zavite v koži. Tehtal sem 34 kg, sam sem povedal, kdo sem, ker me ni nihče prepozna.« Pretresljiva zgodba, ki se segla globoko v dušo vsem prisotnim.

Večer se je zaključil v prijetnem razpoloženju z družabnostjo ob bogatem priziku in okusnih slaščicah, ki so jih pravile domačinke za to priložnost. Domačini so si ob klepetu ogledali tudi razstavljene predmete članic krožka Marije Andrejašič Koren – voščilnice in tihožitja s suhim cvetjem, Danile Tuljak Bandi – šavrinke in reliefne slike istrskih motivov ter pleteni košarci in miniaturnih izdelkov kmečkega orodja iz brinovega lesa v tropinovem žganju, ki jih izdeluje Radoslav Kostantin-Košte. (D.T.)

KANALSKA DOLINA - Kljub temu, da je ne obiskuje veliko gojencev

Glasbena šola Tomaža Holmarja v okviru GM dosega lepe uspehe

Zadnji uspeh sta dosegli pianistki šole na 35. srečanju glasbenih šol Gorenjske in zamejstva

UKVE - Pri Glasbeni matici šoli Tomaža Holmarja v Kanalski dolini so lahko ponosni na delo in uspehe, ki jih šola v zadnjih letih beleži. Podružnica v Kanalski dolini je sicer številčno majhna, kar je posledica razmer na teritoriju, saj na ozemlju beležijo prisotnost kar treh aktivnih šol in nekaj posamičnih ponudnikov. Gojenci šole nastopajo na notranjih prireditvah šole in na kulturnih prireditvah v Kanalski dolini, ki jih šola organizira skupaj s središčem Plavnika.

V okviru tega delovanja sta se pianistki šole pred dnevi uspešno udeležili in predstavili na 35. Srečanju glasbenih šol Gorenjske in zamejstva, ki je letos potekalo v baročni dvorani graščine v Radovljici. Poleg najboljših gojencev vseh petih gorenjskih glasbenih šol so se srečanja udeležili tudi mladi glasbeniki iz slovenske Glasbene šole Celovec. Najboljše gojence klavirja so nato dan kasneje nastopile na glasbeni prireditvi v Beneški palaci v Naborjetu. Srečanje je bila hkrati priložnost, da so se gojenke in Glasbena matica predstavili širši italijanski publiku. Pred nekaj tedni se je šola v Sovodnjah udeležila srečanja komornih skupin iz vseh podružnic Glasbene matice. V nadaljevanju šola načrtuje ob koncu šolskega leta nastop gojencev šole in glasbeno delavnico.

Rudi Bartaloth

Pianistki Glasbene matice šole Tomaža Holmarja sta uspešno sodelovali na 35. Srečanju glasbenih šol Gorenjske in zamejstva v Radovljici

POTRES V ABRUCIH - Slovenska strokovnjakinja iz ekipe EU se je vrnila s potresnega območja

Po njenih besedah italijanska civilna zaščita dovolj dobro obvladuje razmere

LJUBLJANA - Strokovnjakinja iz Zavoda za gradbeništvo Slovenije Polona Weiss, ki je kot sodelavka skupine strokovnjakov Evropske unije italijanskim kolegom teden dni pomagala pri ocenjevanju uporabnosti v potresu poškodovanih objektov, se je v petek vrnila v Slovenijo. Poudarila je, da je bilo delo težko, da pa italijanska civilna zaščita dobro obvladuje razmere.

Weissova je po vrnitvi poudarila, da je bilo delo na prizadetem območju zelo težko, saj je njihov delavnik trajal od ranega jutra do polnoči ali celo do ene ure zjutraj. Prebivalce pokrajine Abruci medtem še vedno vznemirajo popotresni sunki, ki pa so iz dneva v dan šibkejši in dosegajo intenziteto 3,2 do 3,3 stopnje po Richterju.

Weissova je poudarila, da italijanska civilna zaščita zelo dobro obvladuje položaj, zato italijanske oblasti tudi niso zaprosile za mednarodno pomoč. Osemčlanska skupina strokovnjakov iz EU je sicer pomagala italijanskim kolegom pri ocenjevanju uporabnosti v potresu poškodovanih objektov, pripravljala je predloge rešitev, ves čas pa je bila tudi v tesnih stikih z evropskim Centrom za spremljanje in obveščanje (MIC). Poleg Slovenke so v skupini sodelovali tudi strokovnjaki iz Francije, Grčije, Nemčije, Portugalske in Španije ter dva strokovnjaka iz skupnega raziskovalnega centra Evropske komisije; ekipo je spremjal tudi predstavnik MIC.

Kot so pojasnili v službi za mednarodno sodelovanje in evropske zadeve pri upravi za zaščito in reševanje, lahko države tovrstno pomoč ponudijo samo na podlagi prošnje prizadete države. Italija je za pomoč zaprosila prek mehanizma civilne zaščite Evropske unije, prek tega pa je prošnjo za pomoč prejela tudi Slovenija. Tokratna zahteva Italije je bila zelo specifična, saj je šlo za pomoč pri oceni poškodovanosti objektov. Strokovnjaki so bili tako izbrani ad hoc. V tem primeru je bilo prijavljenih več kot 30 strokovnjakov, na podlagi ustnih intervjujev pa so izbrali devet strokovnjakov, med njimi Weissovo. Na evropski ravni sicer obstaja baza strokovnjakov, v kateri ima Slovenija štiri strokovnjake, a prav zaradi specifičnosti italijanske zahteve, so tokrat strokovnjake izbrali ad hoc. (STA)

V Abruci se zemlja še naprej trese, za prizadeto prebivalstvo pa je najpomembnejše, da se čim prej usposobijo tisti objekti, ki so še uporabni za bivanje

ANSA

Pod pokroviteljstvom Občine Repentabor

N.K. KRAS

pirereja ob priliki napredovanja članske ekipe v elitno ligo

ŠPORTNI PRAZNIK
pod velikim šotorom na glavnem trgu v Repnju

Petak, 1. maja 2009

16.00 Odprtje kioskov
20.00 Ples z znano slovensko pevko **Natalijo Verboten**

Sobota, 2. maja 2009

17.00 Odprtje kioskov
20.00 Ples z ansamblom **KRAŠKI KVINTET in Braco Koren**

Nedelja, 3. maja 2009

17.00 Odprtje kioskov
20.00 Ples z ansamblom **KRAŠKI KVINTET in Braco Koren**

Delovali bodo dobro založeni kioski - VSTOP PROST
(Specijalitete na žaru - Pivo - Domače belo vino in teran)

Allianz RAS ZKB LASKO KB 1909 media

tecnoedile s.n.c.

TRST, Ul. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

GRADBENI IN INDUSTRIJSKI STROJI IN OPREMA • PRODAJA IN NAJEM • SERVIS • REZERVNI DELI

RIŽARNA - Osrednja slovesnost ob 64-letnici osvoboditve

Prihodnost temelji na svobodi, ne smejo pa je bremeniti pretekli konflikti

Govorila sta Roberto Dipiazza in Fulvia Premolin - Verski obredi, petje TPPZ Pinko Tomažič in pričevanje nekdanjih deportirank

V Rijarni je osrednja slovesnost ob dnevu osvoboditve od nacifašizma v sončnem vremenu minila v znaku upanja v skupno prihodnost brez bolečih razkolov ter s poudarkom na italijanski ustavi in večkulturnem Trstu. V polni Rijarni (po podatkih ravnatelja mestnih muzejev zgodovine in umetnosti Adriana Dugulina je bilo 4000 ljudi) so bili prisotni vsi najvišji predstavniki krajevnih institucij in verskih skupnosti, glavna govornika sta bila tržaški župan Roberto Dipiazza in dolinska županja Fulvia Premolin. Posebna pozornost je bila namenjena slovenski besedi, ki se je tako kot večinski italijanski jezik pojavila v govorih, molitvah, pesmih in recitacijah.

Roberto Dipiazza je poudaril, da je Italija pred 64 leti začela graditi idealno skupno hišo, ki se zrcali v republiški ustavi: »Demokracija je najvišja in je neodpovedljiva, vsak jo nosi v lastni vesti.« »Danes gredo naše misli k partizanom, Judom, Slovencem, Hrvatom, političnim oporečnikom, homoseksualcem in Romom, ki so bili tu internirani in dober del katerih je svojo pot končal v koncentracijskem taborišču.« Zahvalil se je nekdanjima deportirankama Emi Tul in Jolandi Marchesich, antifašistkama, ki sta na svoji koži spoznali, kaj je Auschwitz. Na osnovi bolečih in dragocenih izkušenj moramo po županovem mnenju krepiti vizijo Trsta, rešeno konfliktov iz preteklosti: »Velika večina prebivalcev Trsta gradi prihodnost, v kateri nas bodo kraji spomina združevali, ne pa ločevali. Duh maščevanja ne sodi na komemoracije.« Trst še ni dovolj enoten in mirno usmerjen v ekonomski in socialni razvoj, ta cilj pa ni daleč. V tem smislu moramo razumeti, da provokacije omejenega števila ljudi, ki transverzalno delujejo proti temu cilju, nimajo posebne teže: to so dejanja ideološko iztirjenih ljudi, ki so bili politično poraženi. »Svoboda je tudi možnost, da se poboljšamo. Če bomo sužnji sovraštva, bomo zagotovo slabši,« je bila županova zaključna misel.

Fulvia Premolin je v dvojezičnem govoru prav tako podčrtala vdvanost temeljnimi načelom ustave. »Danes imam privilegij, da ponesem skupno sporočilo miru, ki smo ga potrdili vsi prisotni župani, na poti, ki je posejana z vred-

Z desne v smeri urinega kazalca:
institucionalni parter; utrinek sredi občinstva;
pogled na prireditev s perspektive partizanskega pevskega zborja;
nekdanje deportiranke

KROMA

notami omike, morale in ohranjanja spomina, «je dejala. Nadalje se je spustila v razmišljjanje o pojavu zgodovinskega režizionizma, zaključila pa je s trditvijo, da svoboda ni dosežek, temveč stalna težnja, ki ima v ustavi svojo oporo. Ko se bomo vsi strinjali, da kdor se istoveti z vrednotami svobode, enakopravnosti in socialne pravice, je antifašist, bo 25. april res pravi dan osvoboditve, je dejala dolinska županja.

Slovesnost se je pred tem začela z vstopom častne vojaške straže 2. konjeniškega regimeta Piemont in praporov krajevnih uprav. Prvi venec so skupaj položili prefekt Giovanni Balsamo, predsednik Dežela FJK Renzo Tondo, predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat in tržaški župan Roberto Dipiazza, drugega ostalih pet županov tržaške pokrajine, sledili so venci slovenskih in italijanskih društev ter organizacij.

Verske obrede so vodili tržaški škof Evgen Ravignani, predstavniki protestantske cerkve Dieter Kampen, srbsko-pravoslavni pop Raško Radović in grški arhimandrit Gregorios Miliaris. Ravignani je molil tako v italijanskem kot v slovenskem jeziku, med drugim je pod-

črtal, da je spomin na potlačene naša dolžnost, toda to ni dovolj, saj moramo ob tem graditi novo prihodnost, v kateri bo vsak svoboden, ne glede na vero, narodnost in kulturo. Včeraj je bila sobota, zato judovskega obreda v Rijarni ni bilo. Judovski verniki se bodo za posvetilno molitev kadiš zbrali danes ob 10. uri.

Mlada recitatorja Nika Pregarc in Diego Muratore sta prebrala odlomke pričevanj deportirank Eme Tul in Jolande Marchesich, obe sta bili včeraj v Rijarni. Na koncu sta otroka poljubila deportiranki in tako v duhu svobode in miru simbolično združila vse generacije. Tulova in Marchesicheva sta med vojno skupaj potovali v Auschwitz, Mauthausen in druga taborišča, Tulova je med drugim zapisala, da je zbolela za tifusom, tehtala pa je okrog 30 kilogramov. 5. maja 1945, ko je že izgubila vsakršno upanje, so ji povedali, da je taborišče osvojeno. Naslednjega dne je praznovala 20. rojstni dan in svoboda je bilo najlepše možno darilo.

Slovesnost je z običajnim čustvenim nabojem sooblikoval Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, ki je med uradnim programom postregel s priljubljenima pesmema Vstajenje Primorske in Bella Ciao. Z Borovo Hej brigado se je nato začel daljši koncert s pesmimi in recitacijami iz časov odporništva. (af)

25. APRIL - Proslava pri spomeniku padlim v boju za osvoboditev iz Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca

Antifašizem univerzalna vrednota demokratične družbe in civilizacije

Pahor: Slovenci in demokratični Italijani smo bili in smo na pravi strani - Sprevod SKP do Rižarne

Slavnostni govornik na komemoraciji (levo) je bil ravnatelj Narodne in študijske knjižnice v Trstu Milan Pahor (desno)

KROMA

Potrjevanje vrednot antifašizma in narodnoosvobodilnega boja v sodelovanju z italijansko Resistenco ni proslavljanje golih obletnic, temveč nekaj globoko resničnega in čutečega, ki je zasidrano v srceh ljudi. Nekatere sile stalno postavljajo pod vprašaj pomembo 25. aprila in ga hočejo spremeniti. Prav zato je nujno strniti se okrog teh idealov, ki so obenem univerzalni in vsesloščni.

To je poudaril v svojem posegu ravnatelj Narodne in študijske knjižnice v Trstu Milan Pahor, ki je bil slavnostni govornik na proslavi pri spomeniku

padlim v boju za osvoboditev iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca. Komemoracija je bila pred glavnim proslavo dneva vstaje in osvoboditev v Rižarni in se je udeležilo kar lepo število ljudi. Med temi so bili občinski svetniki Iztok Furlanič, Igor Švalb in Roberto Decarli, deželni svetnik Stranke komunistične prenove Igor Kocijančič ter pokrajinski tajnik sindikata kovinarjev Fiom-Cgil Antonio Saulle. Po proslavi so se udeleženci podali do Rižarne v sprevodu, ki ga je priredila pokrajinska SKP.

Proslavo je priredil Odbor za spomenik padlim

v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca in jo je povezoval njegov predsednik Sandi Volk, oblikovali pa so jo MPZ Rdeča zvezda pod vodstvom Hermanna Antoniča ter recitatorki Marina Coccole in Vilma Gregora. Volk se je uvodoma zahvalil udeležencem, ker je bila njihova prisotnost še kako pomembna v obdobju, ko najvišje inštitucije države poklanjajo priznanja fašistom in ko se občinska uprava pripravlja na poimenovanje ulice po fašističnem propagandisti in bojevniku. To počnejo pod pretvezo sprave, toda do sprave je med drugače mislečimi vseh narod-

nosti že zdavnaj prišlo, je poudaril Volk. Proslavo je sklenil Pahor in spomnil, da je prvi antifašizem v Evropi nastal prav na Primorskem. Prava prelomnica je bil vlahni september leta 1943, toda za končno svobodo je bilo treba čakati do maja leta 1945. Danes pa je na pohod revizija zgodovine in pravi protagonisti tonejo v pozabo. Zato je prav vselej poudarjati, da je antifašizem vrednota demokratične družbe in civilizacije, je poudaril Pahor, in da smo Slovenci in demokratični Italijani bili in smo na pravi strani.

A.G.

NABREŽINA - Občina Devin-Nabrežina in VZPI-ANPI

Marta Ivašič o zapuščini, ki je tudi danes aktualna

dežel. A treba je bilo izbrati, pa čeprav si vojne niso bili oni izbrali.«

Nabrežina in bližnje vasi so dale več kot 300 partizanskih borcev, vsak tretji je padel, je povedala Ivašičeva in nadaljevala: »To ni bila le borba naših krajev. Partizanske sabotaže na železniško progo, mostove in daljnoveze so bile stvar dogovarjanja z zavezniškimi silami. To tudi ni bila le politična in vojaška zadeva poveljstev, bila je vseljudska vstaja in borba, ki je bila tudi kulturno in družbeno delovanje. Današnji dan pa je govornica označila za dan hvaležnosti: »Samo tako lahko potem pridejo tudi dnevi razmisleka, vprašanj, pogledov na temne strani, trenutki novih izbir in novih presojanj med nami, ki smo se rodili po vojni. Čeprav je pogosto tako, da nam prav stari borcev in antifašisti znajo povedati več in bolje: oni, ki so spoznali in postavljali temelje zgodovine in so se dotaknili prvinske vrednosti življenja in smrti, nam znajo tudi o tem našem, sedanjem času spregovoriti trezno in iskreno, jasno, a ne poenostavljeni, s pozornostjo do zapletenosti in konkretnih dejstev, radodarno in obenem zahtevno in obvezujoče.« In ta naš čas je tudi čas priseljevanja z najrazličnejšimi koncepti sveta, ob katerem nas mora bogastvo naše preteklosti zavarovati pred nestrnostjo in rasizmom, v teh dneh po potresu v Abruci pša naj nam navdihne darežljivost. «Naj nas spomin na čas, ko so ob 8. septembru naši ljudje pomagali italijanskim vojakom, vojakom okupatorske države, da so se mogli rešiti in so se tisoči srečno vračali domov, mnogi pa so se pridružili partizanskim vojskam, pomaga najti pravne odnose med nami; naj nas spomin na odpori in NOB obvaruje pred nestrnostjo do Italijanov, in njih pred nestrnostjo do nas,« je pozvala govornica, ki je slovenski del svojega govora nadaljevala z italijanskim delom, v katerem je strinjala poti, ki so privedle do osvoboditve obeh narodov, vsakega na svoj način, a v imenu istih vrednot svobode in človeka vrednega življenja.

Predej so lepo obiskano svečanost zaokrožili pevci zboru Fantje izpod Grmade in domača godba na pihala, sta učenec in učenka deklamirala Kajuhovi pesmi, neizbrisni priči časov, ki se jih spominjamamo 25. aprila.

DOLINA - SKD Valentin Vodnik in VZPI-ANPI

Skrb za prenašanje vrednot na mlade robove

Govornicam se je zahvalila mlada tabornica

KROMA

Skrb za obrambo demokracije, ki je bila priborjena s krvjo in ni nikdar dokončno osvojena, in prizadevanje za prenašanje vrednot svobode na mlade robove sta bili osrednji sporočili včerajšnje proslave dneva osvoboditve v Dolini. Pri spomeniku sredi vasi jo je organiziralo domače kulturno društvo Valentin Vodnik s sodelovanjem sekcijske VZPI-ANPI Doline, Mačkolj in Prebenega, za slavnostni govor pa so zadolžili predsednika pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Stanka Hrovatin. Gostja proslave pred spomenikom v senčici košatih kostanjev je bila astronomka in znana politična osebnost Margherita Hack, za kulturni okvir pa sta poskrbela MoPZ Valentin Vodnik pod vodstvom Anastazije Purič in ob harmonikarski spremiščevi Edvina Križmančiča, in Pihalni orkester Breg. Na slovesnosti so sodelovali tudi taborniki Rodu Modrega vala, ki so poskrbeli za častno stražo ob spomeniku.

Dejan Kozina, ki je v imenu prirediteljev povezoval program in za uvod obsodil novo mazaško akcijo v Boljuncu, je k mikrofonu najprej povabil dolinsko županjo Fulvio Premolin. Po njenem dvojezičnem pozdravu in dobrodošlici udeležencem (med njimi je bil tudi direktor tržaških mestnih muzejev Adriano Dugulin), ki jo je končala s pozivom k medsebojnemu zaužanju in zasledovanju odličnosti, je besedo prevzela

Stanka Hrovatin. Njene misli so se vrstile v čas osvobajanja Primorja, Trsta in Istre, h koncu nacizma in fašizma, spomnila se je tistih, ki so žrtvovali življena za svobodo, za boljši svet, v katerega so trdno verjeli. »Slovenci smo hoteli živeti svobodno, zato smo leta 1941 stopili v NOB in to je bilo največje dejanje v zgodovini našega naroda,« je dejala Hrovatinova in dodala, da imena tistih, ki so za ideal svobode izgubili življena, hrani 13 pokopališč. Potem se je govornica pomudila pri sožitu in poudarila, da »nam bratstvo tudi danes ni prazna beseda.« Toda ali je današnji svet, današnja Italija takšna, kot so si jo želeli takrat? Odgovor govornice je bil žal zanikan, kar je utemeljila s številnimi dejstvi, nenazadnje tudi z nesposobnostjo države, da prepreči mazaške akcije, kakršna se je na dan osvoboditve dogodila le streljaj od kraja proslave.

Margherita Hack je svoje besede v veliki meri namenila mladim, ki jim je treba pomagati, da dojameno, kaj je fašizem in kaj je demokracija. Tudi mi tege v mladosti nismo znali razlikovati, dokler nam niso razlike pokazala okrutna dejanja režima, je povedala. Danes živimo v demokraciji, a se nam včasih popodi kakšen dvom, zato jo moramo braniti pred napadi in jo ohraniti tudi zaradi moralnega dolga do tistih, ki so jo priborili s svojo krvjo. (vb)

SKGZ - Jutri pokrajinski kongres za Tržaško

Zveza namerava zarisati dolgoročnejše smernice delovanja

Na pripravnem srečanju v Briščikih sta Rudi Pavšič in Ace Mermolja podala izhodiščne misli

Na sedežu SKD Dom Briščiki je potekala zanimiva razprava

KROMA

Jutri ob 19. uri bo v Gregorčičevi dvorani bo 6. pokrajinski kongres Slovenske kulturno-gospodarske zveze za Tržaško. Na njem bodo izpostavili vrsto vprašanj, ki so vezana na zdajšnjo manjšinsko stvarnost, na odnose v Deželi FJK in s Slovenijo. Razpravljalci pa bodo tudi o današnji organiziranosti slovenske manjšine: vprašanje je namreč, piše v vabilu, če je še učinkovita, če je vabljena za mlajše, skratka, če je primerna za ta in bodoči čas.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je kot pripravo na kongres predela na sedežu SKD Dom Briščiki srečanje s posamezniki, ki delujejo na različnih področjih, a niso, vsaj ne vsi, neposredno včlanjeni v organizacijo. Odziv na vabilo je bil zelo dober, saj je v neformalnem polkrogu sedelo kakih šestdeset povabljencev, med katerimi je

bilo veliko mlajših obrazov. Predsednik SKGZ Rudi Pavšič in član Izvršnega odbora Ace Mermolja sta podala izhodiščni poročili ali izvida. Pavšič se je konkretno dotaknil večih problemov naše skupnosti in same SKGZ. Mermolja pa je spregovoril o tem, kako so lahko krovna in ostale organizacije koristne manjšini in tudi tistim posameznikom, ki delujejo na drugih področjih in v drugih okoljih.

REPENTABOR - Slovenec županski kandidat Ljudstva svobode

Gomizelj za Berlusconija

V Zgoniku za župana Ljudstva svobode Denis Zigante, v Dolini Roberto Massi

DORJAN GOMIZELJ

DENIS ZIGANTE

ROBERTO MASSI

Denis Zigante v zgoniški občini, Dorjan Gomizelj v repentabrski in Roberto Massi v dolinski občini, to so županski kandidati Ljudstva svobode na južniških občinskih volitvah v treh okoliških občinah. Imena sta včeraj sporočila koordinator in namestnik koordinatorja Berlusconijeve stranke na Tržaškem Piero Camber in Piero Tononi, ki sta tudi poudarila, da se bo desnosredinska koalicija v vseh treh občinah predstavila s skupno listo, medtem ko se je pred petimi leti predstavila s krajenvimi listami (Oltre il Polo per Sgonico, Oltre il Polo per Monrupino, Oltre il Polo per San Dorligo).

Zgoniška občina. Županski kandidat Ljudstva svobode je Denis Zigante, nekdanji predsednik Federacije euzelskih organizacij in član upravnega sveta Ljudske univerze v Trstu (imenovala ga je tržaška občina). Dosedanji načelnik desnosredinske liste Nicola Guarino bo nosilec liste, na kateri bosta med drugimi kandidirala tudi Michele Invernizzi in Marino Pestel. Dosedanji občinski svetnik Maurizio Di Mauro ni še potrdil ponovne kandidature, svetnica Alessandra Gambino pa ne bo vnovič kandidirala.

Repentabrska občina. Na listi Ljudstva svobode bo za župana kandidiral Slovenec Dorjan Gomizelj. Po počlincu je kmetovalec, oktobra bo dopolnil 40. leto. Prihodnji teden bo odprt osmico na domačiji na Repentabru. Je tuji učitelj tenisa, pred leti je bil prvo kvalificirani igralec padriške Gaje. Prav na tečniških igriščih je spoznal Tononija, ta je

želani napovedal, da bo na letošnjih občinskih volitvah v repentabrski občini na desnosredinski listi kandidiral za župana Slovenec, kar se je tudi zgodilo.

Dolinska občina.

Županski kandidat Ljudstva svobode bo sedanji občinski svetnik liste Oltre il Polo per San Dorligo Roberto Massi. Ta je pred petimi leti med vsemi kandidati prejel največ preferenc (29). Načelnik svetniške skupine Oltre il Polo per San Dorligo in županski kandidat desnosredinske liste pred petimi leti Giorgio Jercog je zagotovil svoje sodelovanje kar pa bo odvisno od programa. Na listi Ljudstva svobode bodo med drugimi kandidirali tudi zdravnik sodne medicine Mauro Lesti, Grazia Sartoretto, Francesco Bettia in sedanji občinski svetnik UDC Roberto Drozina. Tononi je omenil možnost, da bi na volitvah v dolinski občini imela skupna lista dva simbola, ob znaku Ljudstva svobode tudi simbol UDC.

Ljudstvo svobode

je pred določitvijo kandidatur predlagalo Severni ligi, naj pristopi k skupni desnosredinski listi. V tem primeru bi bil eden od županskih kandidatov v treh okoliških občinah izraz Bossijeve stranke, kar pa njeni tržaški predstavniki niso sprejeli ter se odločili za lastno listo.

Tononi

je omenil tudi primer Borisa Gombiča. Ta naj bi izjavil, da »pričada Ljudstvu svobode, kljub temu pa je hotel zaradi osebne ambicije kandidirati z lastno listo.« »To lahko stori, ampak Ljudstvo svobode ni avtobus, na katerega lahko vstopiš, izstopiš in nato spet

Medtem ko so goste množice v Trstu in po vaseh praznovale 25. april, se je na bazovskem šohtu tudi letos zbrala skupina skrajnih desničarjev. Pripadniki gibanja Forza Nuova in obitoglavci so dan osvoboditve obeležili na svoj način: z rimskim pozdravom pred fojbo. A ob njih seveda ni bilo predstavnikov oblasti - vsi so bili v Rižarni.

KROMA

Prvomajsko slavje v Bazovici

Bazovske organizacije pripravljajo tudi letos prvomajsko praznovanje v Bazovici. Poleg poklona padlim pri vaškem spomeniku, druženja ob tabornemu ognju, nočnega poходa na Kokoš ter jutranje prvomajskie budnice z godbo V. Parma iz Trebič v četrtek, 30. aprila in petek, 1. maja, bo letos prvi večer na sporedu že v ponedeljek, 27. aprila. V Bazovskem domu bo ob 20.30 na ogled dokumentarni film Bil sem zraven, režiserja Jurija Grudna iz leta 2007, ki pripoveduje zgodbo o fotoreporterski legendi Ediju Šelhausu. Gruden prikazuje življenje in delo znanega slovenskega fotografa in snemalca Edija Šelhausa, ki je 70 let beležil slovensko zgodovino. Leta 1943 je bil s svojimi aparati med partizani, po vojni, med leti 1945 in 1950, pa je bil v Trstu, kjer je s svojimi objektivi opazoval in dokumentiral dogajanja v bivših conah A in B ter demonstracije v mestu.

Novi sedež društva Liburnia

Naturistično humanistično društvo Liburnia, ki steje med svoje člane tudi številne Slovence, se je presestilo v nov sedež na Trg Goldoni št. 5. Uradna otvoritev bo v torek 28. aprila ob 18. uri z debatnim večerom na temo Naturizem: kdo me pozna.

V sredo predavanje dr. Andreja Zaghet

Združenje prostovoljev Hospice Adria - onlus vabi na predavanje Generacijska problematika: težko bolni starostnik in mladi. Predaval bo dr. Andrej Zaghet, in sicer v sredo, 29. aprila ob 17. uri v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizzetti št. 3). Dr. Zaghet, Tržačan po rodu, je po klasičnem liceju F. Prešerna leta 1996 diplomiral iz psihologije na tržaški univerzi ter dokončal triletni študij grafologije, leta 2001 pa je v Milanu diplomiral iz psihoterapije. 2005. leta je na videmski univerzi dokončal master iz psihologije umsko prizadetih ljudi, naslednjega leta pa je v Bologni postal član italijanskega združenja za regresivno hipnozo. Pri založbi Mladika sta izšli njegovi knjigi Bolezni in motnje zrcalo naše duše. Pogled v psihosomatiko in grafologijo (2004) in »skanje notranjega dragulja. Od diagnoze v psihosomatiki in grafologiji do komplementarnega in psihosomatskega zdravljenja (2006). Danes dela kot psiholog in psihoterapeut v Trstu in Gorici ter predava grafologijo na ljubljanski grafološki šoli GE - Global Elite.

BAZOVICA - Skrajni desničarji obiskali fojbo

»Alternativnik« 25. april: obitoglavci na bazovskem šohtu

OBLETNICA - Odšla je pred letom dni Spomin na Matejko Peterlin

Obletrice so na potek življenja tiste postaje, kjer se nekoliko zaustavimo, pogledamo nazaj in ocenujemo stanje naših čustev in vrednotenj. Ko se spominjamo preminulih ljudi, nam taki pogledi povedo, kakšne vezi še ostajajo med nami in kaj je tisto, kar nam jih ohranja dragocene.

Radijski oder iz Trsta se danes spominja svoje dolgoletne članice in prijateljice Matejke Peterlin Maver (1943-2008), sestvarjalke neštetnih likov in del iz slovenske in svetovne zasladnice dramske umetnosti.

Ko po enem letu čutimo, kako nam manjka, je s tem najzgorovnejše povедeno, kaj nam je bila.

Predvsem smo imeli v njej dragi prijateljico, vedro v človeških odnosih, dobro po srcu in modro v presojanju. Vse smo ji lahko zaupali in ona nam prav tako. V veselih trenutkih je obilno dodajala iz svoje prisrčnosti, v težavah je pomagala z vztrajnostjo in zaupanjem v človeka.

Kot radijska igralka je delila z nami lepo in nepozabno avanturo odra, ki ga dojema le uho, in publike, ki je ne vidiš, ker je bogva kje vse ob sprejemnikih, daleč od edinega povezovalca, od mikrofona. Stotinam in stotinam dekliških in ženskih likov je z glasom in notranjim žarom dajala življenje in podober, v družbi z našimi glasovi so se rojevale dramske stvaritve iz vseh časov in okolij kulturne zgodovine. V zrelejših letih je postala tudi režiserka, z najvišjim ciljem kvalitete, zahtevna do vseh in še najprej do sebe.

Bila so celo desetletja, ko skoraj ni minil dan, da ne bi bili skupaj pri vajah ali snemanjih. In če je ni bilo med nami, smo lahko samo ugibali, kje utegne biti ob vseh nalogah, ki si jih je – ob osrednjem poslanstvu v družini in na poklicnem profesorskem mestu – kar naprej nalagala iz neugnanega čuta dolžnosti do širše skupnosti: morada pri pevskih vajah ali v knjižnici, morebiti pri inštruiranju ali v gledališču, morebiti pri pisaniu lastnih tekstov ali pregledovanju tujih, morda med šolskimi otroci pred prvimi odrskimi poskusi – ali pa na obisku v domu za osta-

Radijski oder

rele, pri zapuščeni družini v stiski, ali kjerkoli na takih tajnih poteh, za katere sta vedela samo ona in Bog?

Iz neštetnih podrobnosti, pa naj jih je tudi skrivala, smo razumeli, da je imela Matejka rada ljudi, da je bila zaskrbljena za prihodnost vsakogar, ki ga je poznala, da se je zanimala tudi za najbolj oddaljene čez morji, da so jo žalostile vsakršna znamenja usihanja v življenu naša skupnost – in da se je srčno veselila vsakega uspeha, brstenja, svitanja. Drago ji je bilo vse, kar je naravnoučila za svoje, za naše: od skromnega pevskega zboru do izbrane publicistike in umetnosti, od šolskih volitev do uveljavljanja Slovenije v svetu, od pritrkavanja na Kontovelu do vrhunskih predstav v Cankarjevem domu, od skavtskih taborov do narodnoobrambne politike, od slovenske misijonske kolibe v Afriki do Slomškovega blaženstva v siju katedralskega slavlja.

Matejka je združevala v sebi rojstno osrednjo Slovenijo z ljubljeno primorsko deželo, kamor je bila v še rosnih otroških letih presajena po vojni. Za oba ta koščka domovine in še za vse druge, tudi najbolj oddaljene, je imela odprto srce in čuječ razum. Bila je dragocena oseba, eno leto po njenem odhodu se vidi še bolj. Taka ostaja med vsemi, ki so jo spoštovali in imeli radi. Še posebej pa se je danes spominjamo nekdajni in sedanji člani naše igralske družine.

Radijski oder

DOLINA - Od 7. do 12. maja

Majenca 2009

Priprave so se začele že februarja - Izvoljena županja in župan

Tudi letos bo Dolina zavetela s praznovanjem Majence. Majenca je praznik pomladi in je tradicija, katera živa sila so mladi fantje in dekleta dolinske fantovske in dekliške, ki s pomočjo in sodelovanjem vseh vaščanov vsako leto obnovijo starodavni ljudski običaj. Majenca v Dolini bo letos potekala od četrtega, 7. maja do torka, 12. maja; v tem času se bo odvijal bogat kulturni in glasbeni spored ter občinska razstava vin in ekstradeviškega oljčnega olja, o katerih bomo še poročali.

Priprave za Majenco so se pričele kot običajno že februarja, ko je bil na prvi fantovski in dekliški ur iz-

Skupna počastitev padlih za svobodo

Vzhodnokraška kulturna društva, ki so februarja uspešno skupno praznovala Dan slovenske kulture (SKD Kraški dom - Repentabor, SKD Tabor - Općine, SKD Grad ob banov, SKD Primorec - Trebče, SKD Slovan - Padriče, SKD Skala - Gropada, SKD Lipa - Bazovica, SKD Krasno polje - Gročana. Pesek, Draga), bodo skupaj obeležila tudi obletrico osvoboditve. Predsedniki v imenu omenjenih društev bodo skupno počastili padle za svobodo pri vsakem vaskem spomeniku s polaganjem cvetja in minuto zbranosti. Jutri se bodo ob 18.30 zbrali v Repnu, od koder bodo šli še na Općine, v Bane, Trebče, Padriče, Gropada, Bazovico in Gročano.

DSI: jutri srečanje s pisateljema

Jutrišnji večer v Društvu slovenskih izobražencev poteka v znamenju dveh velikih imen sodobne slovenske literature. Gosta ponedeljkovega srečanja v Peterlinovi dvorani na Donizettijevi 3 v Trstu bosta pisateljica, prevajalka in pesnica Zora Tavčar ter pisatelj, katoliški mislec Alojz Rebula. Ob izidu dveh njunih novih del, Zora Tavčar je pred kratkim izdala pri Goriški Mohorjevi družbi pesniško zbirko Žarenje, Alojz Rebula, letošnji petinsedesetletnik, pa je pri tržaški založbi Mladika pravkar izdal dnevnik Pod vrhom tisočletja. Dnevniški zapis so pisatelju Rebuli zelo pri srcu; v spremnem besedi na začetku omenjenega dela Pod vrhom tisočletja, dnevniški zapisih iz let 1996-1999 o dnevniku piše takole: »Dnevnik: to so orgle. Iz katerih lahko privabiš vsakršno muzik; lirično razpoloženje, epski razgled, meditacijo, kulturni, verski, estetski, politični problem, vse.« S pisateljema se bo pogovarjala in vodila večer prof. Tatjana Rojc. Srečanje v Društvu slovenskih izobražencev se bo kot običajno začelo ob 20.30.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 26. aprila 2009

ZDENKA

Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 20.06 - Dolžina dneva 14.05 - Luna vzide ob 6.13 in zatone ob 22.20

Jutri, PONEDELJEK, 27. aprila 2009

ZITA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14 stopinj C, zračni tlak 1021 raste, veter 10 km na uro severo-zahodnik, vlag 79-odstotna, nebo jasno, moreje skoraj mirno, temperatura morja 13,7 stopinje C.

OKLICI: Manuel Ciacchi in Elisabetta Paris, Ciro Trocino in Elena Montella, Marco Intini in Sara Marincola, Davide Moratto in Lucia Marinig, Davide Avian in Daniela Bergamo, Luca Vintint in Erica Ravalico, Adriano Bertoni in Loretta Fonio, Mohamed Hassan Abd Ellatif Gmaid in Erica Lacosseljac, Maurizio Costantino in Francoise Madeleine Soubeyran, Giovanna Mantese in Lara Mitrovich, Lorenzo Romanelli in Antonella Sinico, Luca Calligaris in Serena Scomersi, Michele Bellia in Vanina Iersetto, Paolo Dopuggi in Giada Giombi, Stefano Bais in Benedetta Marchesini, Giancarlo Toma in Silvia Pistaferri, Florim Thaqi in Gloria Nordio, Giordano Tulli in Erica Flego, Pietro Rossin in Monica Lolato, Francesco Rotolo in Alessandra D'Amico.

Lekarne

Nedelja, 26. aprila 2009

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio Severo 122,
Ul. Combi 17, Žavlige - Ul. Flavia 39/C,
Fernetiči (040 212733)

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (040 631385), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavlige - Ul. Flavia 39/C (040 232253). Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Combi 17, Žavlige - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Combi 17 (040 302800).

Od ponedeljka, 27., do petka, 30. aprila in v soboto, 2. maja 2009

Trg Ospedale 8 (040 767391), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Proseška ulica 3 (040 365840).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Capo di Piazza Mons. Santin 2 (040 365840).

Petak, 1. maja 2009

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Proseška ulica 3 (040 365840).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Capo di Piazza Mons. Santin 2 (040 365840).

www.farmacistitreiste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnic Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI

- 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Fast & Furious«.

ARISTON

- 16.00, 18.30, 21.00 »Che - L'argentino«.

CINECITY

- 11.00, 13.15, 15.20, 17.35,

20.00, 22.00 »Houdini - L'ultimo mago«; 17.35, 20.00, 22.15 »Rocknrolla«;

11.00, 12.50, 14.40, 16.30, 18.20 »Le avventure del topino Desperaux«;

10.50, 13.00, 15.15, 16.15, 17.30, 18.30,

20.00, 21.30, 22.10 »Fast & Furious«;

20.10, 22.15 »Questione di cuore«;

10.50, 12.45, 14.45, 16.35, 18.30, 20.20

»Earth - La nostra terra«; 22.05 »Duplicity«; 10.55, 12.45, 14.30 »Dragonball Evolution«; 10.45, 12.50, 15.00,

17.30, 20.00, 22.00 »Mostri contro alieni«; 10.45, 13.00, 15.20 »Io & Marley«.

FELLINI - 16.45 »Mamma mia!«; 18.30,

20.20, 22.15 »Katyn«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto

8) 16.40, 18.30, 20.20, 22.00 »Gli amici del Bar Margherita«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.30,

20.20, 22.10 »Questione di cuore«;

20.15, 22.15 »Gran Torino«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20

»Io & Marley«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.20, 21.30 »Varuh«; 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, 22.

SKD Tabor
Prosvetni dom na Opčinah
Danesh / nedelja,
26. aprila 2009, ob 18.00
**C. Goldoni
CAMPIELLO**
v izvedbi domače gledališke skupine
Prevod in režija Sergej Verč.
Vabljeni!

Društvo slovenskih izobražencev
Srečanje z avtorjem
Zoro Tavčar in Alojzom Rebulo
ob izidu dveh novih knjig.
Pogovor z avtorjem bo vodila
prof. Tatjana Rojc
**Jutri, v ponedeljek,
27. aprila ob 20.30**
v Peterlinovi dvorani na Donizettijevi 3.

SKD Igo Gruden
vabi na
otvoritev razstave
**Metke Erzar
PREBUJANJE**
v torek,
28. aprila, ob 18.00
v kavarni Gruden
v Nabrežini

ZDROŽENJE PROSTOVOLJEV
HOSPICE ADRIA ONLUS
vabi na predavanje
**GENERACIJSKA PROBLEMATIKA:
TEŽKO BOLNI
STAROSTNIK IN MLADI**
v sredo, 29. aprila, ob 17. uri
v Peterlinovi dvorani
Ul. Donizetti 3 v Trstu
Predaval bo psiholog in terapeut
dr. Andrej Zaghet

KD FRAN VENTURINI
**25. GLAS
HARMONIKE**

V petek, 1. maja, ob 14. uri

Mednarodno netekmovalno
srečanje godev na
diatonično harmoniko

V soboto, 2. maja, ob 17. uri

Večer ljudskih in folklornih pesmi

Sodelujejo:
pevska klapa PAG s Paga,
rusko/ukrajinska pevska
skupina RODNIK iz Trsta,
ženska pevska
skupina STU LEDI

v centru

A. Ukmar-Miro pri Domju
Delovali bodo
dobro založeni kioski

PRITEŽAVAH s krčnimi žilami in
odprtimi ranami se obrnite na
Center za zdravljenje venskih bolezni
Portorož - dr.sci.med. J.Zimmermann, specialist kirurg.

Brezplačni specialistični pregledi
v ŠTANDREŽU(GO) -Ul. San Michele 141: torek 16.00-20.00,
TRSTU -Ul. dell'Istria 214: sreda
16.00-20.00
Tel. 00386-31837218

ISČEMO OSEBO za skladišče in
dostavo na dom, sposobno za delo s strankami, dobro znanje italijančine, slovenčine, hrvaščine.
Tel. 0422/881014 Barbara

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM FERFOLJA
PRI PIŠČANCIH je odprt vsak petek, soboto in nedeljo. Toplo vabljeni na pristno kapljico in domač prigrizek.
040-43992

Kam po bencin
Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:
OMV: Proseška postaja 35
AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155
SHELL: Ul. Locchi 3, Trg Duca degli Abruzzi 4
ESSO: Ul. Flavia 120/1, Seslian center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarški drevored 233/1
AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarški drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14
ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišće, Kraška pokrajinska cesta km 8+738
OMV: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Seslian RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

Kriška sekcija VZPI Evald Antončič-Stojan in SKD Vesna
v sodelovanju z vaškimi organizacijami
vabita na

PROSLAVO OB DNEVU OSVOBODITVE
v četrtek, 30. aprila 2009, ob 19.30 v Kulturnem domu A. Sirka

Nastopajo:

Osnovna šola Alberta Sirka
Kraški ovčarji
trio flaut GM prof. T. Tretjak
MoPZ Vesna
Slavnostni govornik Janez Stanovnik,
predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.

Sledijo baklada, položitev venca k spomeniku padlim v NOB in prvomajski kres.
Toplo vabljeni!

Čestitke

V četrtek je na tržaški univerzi,
na pravni fakulteti, uspešno
diplomirala naša

Eliza Macarol

Čestitajo ji
vsi domači

Sara Pertot

je diplomirala
in postala novi p.r.

Čestitamo
staff starec_tribe

Mama jutri jubilej praznuje,
Aprilska leta mladostno izkazuje!
Glažek na zdravje bomo spili,
Da bomo njen rojstni dan proslavili.
In še mnogo zdravih, srečnih let
ti srčno želijo
Dgr, Jng, Jšg

Hip hip hurà, naša MAGDA jih
jutri 60 ima, 60 čestitk, 60 voščil, 60
objemov in 60 poljubčkov naj k tebi
prihiti, ENDADUFA se s tabo veseli
in vse najboljše ti želijo.

Prireditve

SKD TABOR - OPĆINE V APRILU Danes, 26. aprila, ob 18. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah, gledališka predstava C. Goldoni »Campiello«, v izvedbi gledališke skupine SKD Tabor. Režija Sergej Verč. V sredo, 29. aprila, v sodelovanju s krajevno sekcijo VZPI-ANPI počastitev dneva osvoboditve: ob 20. uri, pri osrednjem vaškem spomeniku - priložnostna misel, pesmi in recitacije v izvedbi učencev OŠ F. Bevka z Opčin; ob 20.30 v Prosvetnem domu predvajanje dokumentarca »Italijansko koncentraciono taborišče na otoku Rabu (režija Jože Vozny, Lj, 2007).
V NABREŽINSKI ŽUPNIJSKI DVORANI

SKGZ Slovenska kulturno-gospodarska zveza
POKRAJINSKI SVET ZA TRŽAŠKO
SKLICUJE 6. pokrajinski kongres SKGZ za Tržaško
jutri, 27. aprila 2009, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri
v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/2)

OBČINA DEVIN NABREŽINA

"Obveščamo, da je Občina Devin Nabrežina izdala odloka za sledeči parceli, lastnika katerih nista dosegljiva:
1) odlok o vpisu služnosti na delu k.p. 2611/3 iz 4. z.t. Z.V. 601 KO Nabrežina v lasti (1/1) Edgarja Franka Nemetza, rojenega 17.04.1918 v New Yorku;
2) odlok o razlastitvi dela k.p. 1384/55 1. z.t. Z.V. 1881 KO Nabrežina v lasti Angele Zoll (1/1), rojene 17.07.1881 v Devinu Nabrežini.
Odloka se hrani in sta na ogled v Uradu za javna dela. Prevzem posesti je predviden: za k.p. 2611/3 dne 20.05.09 ob 9.45; za k.p. 1384/55 dne 22.05.09 ob 10.15. Odgovorni za postopek: inž. Gilberto Skerl"

NEONSEVEN

Podjetje Neonseven S.p.A
(www.neonseven.com), del skupine u-blox, s sedežem v Zgoniku pri Trstu (Italija), išče nove sodelavce.

Od kandidatov pričakujemo končan univerzitetni študij iz elektronike, delovne izkušnje na področju telekomunikacij in dobro znanje angleškega jezika.

Prijave zbiramo na job@neonseven.com

Osmice

DREČE FERFOLJA ima odprto osmico v Doberdoru. Tel. št.: 0481-78377.
DRUŽINA LAURICA je v Dolini 445 odprla osmico. Tel. 040-228511.

ŠC MELANIE KLEIN IŠČE VZGOJITELJE

za delo v poletnem središču.
Obvezna viješolska diploma, znanje slovenščine in izkušnje z delom z otroki.

Zivljenjepis poslati na: info@melandklein.org

PONUJAM POMOČ v gospodinjstvu, čiščenje ali kaj drugega, z lastnim prevozom.

Tel. 00386-57341724

ZAPOSLIMO DEKLE/FANTA na

kmečkem turizmu.
040-200848 ali 3397456210

Obvestila

ZDRAVLENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na vojlo ob četrtekih, od 11. do 12. ure.

KRUT sporoča spremembu urnika: od ponedeljka do četrtka, od 9. do 13. in od 15. do 18 ure, ob petkih od 9. do 13. ure.

KOLONIJA PRI MORJU ŠPADIČI v organizaciji Slovenskega dijaškega doma S. Kosovel se bo odvijala od 19. do 27. julija 2009. Za informacije in vpis je na razpolago pisarna Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali na tel. št. 040573141.

POLETNA CENTRA V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL za otroke 1-3 let in 3-6 let se bosta odvijala od 29. junija do 11. septembra 2009. Možna je izbira tedna. Za informacije in vpis je na razpolago pisarna Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali na tel. št. 040-573141.

POLETNI CENTER SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL za otroke 6-12 let se bo odvijal od 15. junija do 31. julija 2009. Možna je izbira tedna. Za informacije in vpis je na razpolago pisarna Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali na tel. št. 040573141.

DRŽAVNO ZDRAVLENJE ENAL CACCIA prireja danes, 26. aprila, »Pasjo razstavo vseh pasem« na športnem igrišču pri Domu. Nagrajen bo tudi najbolj simpatičen ne čistokrvni pes. Vpisnila je od 8. ure dalje na športnem igrišču. Razstava se prične ob 9. uri. Vabljeni!

ODBOR ZA POČASTITEV PADLIH V ODPORNIŠTVU iz Sv. Ivana in Kolojnje ter Kulturno društvo Slavko Škamperle sporočata, da bodo danes, 26. aprila, potekale slovesnosti v počastitev spomina na padle: ob 11. uri polaganje vencev k spominski plošči na pročelju Narodnega doma, v imenu pokrajinskega vodstva VZPI-ANPI bo spregovoril podpredsednik Edvin Švab, pel pa bo Mladinski pevski zbor Tončke Čokove iz Lonjerja; sledilo bo polaganje cvetja k spomeniku Alme Vičova v Ul. Pindmonte, k spominski oboležju v Podlonjerju in k spomeniku v Lonjerju. V četrtek, 30. aprila, bo delegacija ob 17. uri, položila cvetje v Ul. Scoglio 197 (bivši krožek Haas), ob 17.15 v Ul. Orsenigo, ob 17.45 na hribu Valerio ob obležju Franca Azzara in ob 18.15 pri krožki Pečar v Ul. Flemming. Predstavniki tržaške Občine in Pokrajine bodo položili venec k obeležju na pročelju Narodnega doma.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - Krožek 1. maj vabi danes, 26. aprila na antifašistični praznik, v Ljudski dom v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24). Danes, 26. aprila, odprtje kioskov ob 16. uri.

SZSO vabi na ogled skavtskega nogometnega turnirja »Fuzbalada 2009«, katerega se bo udeležilo deset skavtskih ekip iz Slovenije in zamejstva. Tekme bodo potekale danes, 26. aprila, zjutraj v prostorijah oratorija pri Sv. Ivanu. Skavti bodo v večernih urah imeli sv. mašo, ki jo bo daroval Robert Friškovec in taborni ogenj v skavtski koči v Dragi. Vsi toplo vabljeni.

DRUŠTVENA GOSTILNA NA OPĆI-NAH zadruga z. o.z. vabi člane na redni občni zbor v drugem sklicanju v ponedeljek, 27. aprila, ob 20.30 na sedežu Sklada Mitja Čuk - Proseška ulica 131 na Općinah.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRA-ŽENCEV vabi na srečanje z avtorjem Zoro Tavčar in Alojzom Rebulo ob izidu dveh novih knjig. Pogovor z avtorjem bo vodila prof. Tatjana Rojc. V ponedeljek, 27. aprila, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, Donizettijev 3, v Trstu.

OBČINA REPENTABOR zbira gradivo za naslednjo številko občinskega časopisa Glasilo občine Repentabor. Članke, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu (tel. 040 - 327122) do 27. aprila.

POBIRANJE SMETIV OBČINI DOLINA - Odgovorni obvešča, da pobiranje smeti v Občini Dolina za nediferencirane odpadke (zelen zabo) se bo izvajala v ponedeljek, 27. aprila.

POKRAJINSKI SVET SKGZ sklicuje 6. pokrajinski kongres v ponedeljek, 27. aprila, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri

v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II).

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v ponedeljek, 27. aprila, ob 17. uri odhod avtobusa iz Padriča za nastop v Pivki (ob 19.30). V petek, 1. maja, ob 17. uri nastop na prvomajskem prazniku na Općinah in v nedeljo, 3. maja ob 14. uri nastop ob odkritju spomenika v Križu pri Sežani.

V BARKOVLJAH bomo počastili padle na domačem pokopališču v ponedeljek, 27. aprila, ob 14.30. Na sporednu polaganje vencev, recitacije in petje učencev OŠ Finžgar in priložnostna misel.

V DOMU JAKOBA UKMARJA v Škednju bo v ponedeljek, 27. aprila, ob 19.45 dr. Tiziana Cimolino predaval, kako preprečujemo in zdravimo sladkorino bolezzen. Vabljeni!

VAŠKE ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE vabijo na »Prvomajsko praznovanje«. V ponedeljek, 27. aprila, ob 20.30 v Bazovskem domu, dokumentarni film »Bil sem zraven« - Edi Šelhaus. V četrtek, 30. aprila, ob 20.30 urednik poklon padlim pri vaškem spomeniku, sledi taborni ogenj pri Kalu in nočni pohod na Kokoš. V petek, 1. maja, ob 7. uri budnica z godbo V. Parma iz Trebča, sledi poklon padlim na pokopališču.

GLASBENA MATICA vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 29. aprila 2009, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju, na sedežu Glasbene matice v Trstu, ul. Montorsino 2. Dnevni red: 1. Uvodni pozdrav; 2. Poročila; 3. Razprava; 4. Odobritev obračuna 2008 in proračuna 2009; 5. Razno.

HOSPICE ADRIA ONLUS: Združenje prostovoljev vabi na predavanje »Generacijska problematika: težko bolni starostnik in mladi« v sredo, 29. aprila, ob 17. uri, v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Predaval bo psiholog in terapevt dr. Andrej Zaghet.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v sredo, 29. aprila, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek 159).

SKD IVAN GRBEC IZ ŠKEDNJA vabi v društvene prostore - Škedenjska ul. 124 - na redni občni zbor, ki bo v sredo, 29. aprila, ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju.

SLORI: Upravni odbor Slovenskega raziskovalnega instituta sklicuje občni zbor v sredo, 29. aprila, ob 17.30 v prvem in ob 18. uri v drugem sklicanju, v razstavni in konferenčni dvorani Narodnega doma v Trstu, ul. Filzi 14. Dnevni red: 1. priupustitev novih članov; 2. poročilo ravnateljice o delovanju Slorja; 3. odobritev obračuna 2008 in proračuna 2009; 4. razrešnica in izvolitev novih članov Upravnega sveta; 5. razno.

SRENJA BOLJUNEC sklicuje redni občni zbor v sredo, 29. aprila, ob 20. uri v prvem sklicanju na sedežu, drugo sklicanje pa v roku tridesetih dni s pisnim vabilom.

70-LETNIKI iz Devina Nabrežine, Proseka in Zgonici pripravljamo ednodnevno »romanje« na Koroško in sicer 13. junija. Interesenti naj se do konca aprila javijo odgovornim: Lojze 040-299335, Anna Maria 040-200565, Gino, 040-200688, Giusto 040-299689, Antek 040-299509, Peter 040-229364 in Miranda 040-252809.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OB-ČINE sklicuje redni občni zbor v četrtek, 30. aprila, na sedežu društva, ul. D'Annunzio 62 v Miljah, ob 7. uri v prvem in v petek, 15. maja, ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red predvидеva branje predsedniškega, tajniškega in blagajniškega poročila, predstavitev bilanc ter odobritev obračunske in predračunske bilance. Vabljeni vsi člani.

FOTOVIDEO TRST 80 sklicuje redni občni zbor v četrtek, 30. aprila, na sedežu društva, ul. San Francesco 20, ob 8. uri v prvem in v četrtek, 14. maja ob 20. uri v drugem sklicanju. Dnevni red predvideva branje predsedniškega, tajniškega in blagajniškega poročila, predstavitev bilanc ter odobritev obračunske in predračunske bilance. Vabljeni vsi člani.

KD SLOVAN IN KD SKALA vabita Padričarje in Gropajce, da se poklonijo svojim padlim v NOB s polaganjem vencev pred vaškima spomenikoma, v četrtek, 30. aprila, ob 20. uri na Padričah in ob 20.30 v Gropadi. Zbirališče Padričarjev na vaškem trgu ob 19.45. Nastop domačega združenega MePZ Sloven-Skala. Na dan 1. maja bo na Padričah budnica ob 6. uri, v Gropadi ob 6.30.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTOVEL IN VZPI-ANPI prirejata v četrtek, 30. aprila, ob 20. uri prvomajski predvečer. Nastopila bodo domača društva in ŽePZ Kombinat. V primeru slabega vremena bo proslava v televodnici na Kontovelu. V petek, 1. maja, ob 8.30 bo budnica. Zbirališče pri Soščevi hiši.

UPRAVA OBČINE DOLINA bo polagala vence na spomenike padlim po vseh dolinske občinah v četrtek, 30. aprila, s sledenjem urnikom: ob 14.45 zbirališče pred županstvom; ob 15. uri spomeniški park v Dolini; ob priložnostni misli županje Fulvio Premolin bo zapel MPZ Upokojencev iz Brega pod vodstvom Edvina Križmančića; ob 15.30 Dolina: spomenik padlim »Na Taborju« v pokopališču (5 kumirik); ob 15.45 Prebenegi: spomenik padlim; ob 16.15 Mačkolje: spomenik padlim; ob 16.30 Domjo: spomenik padlim; ob 16.40 Ricmanje: spomenik padlim na pokopališču; ob 17. uri Boršt: bunker in spomenik padlim na pokopališču; ob 17.15 Gročana: spomenik padlim; ob 17.30 Boljunc: spomenik padlim.

SKGZ v sodelovanju s Slovenskim klubom prireja v okviru Srečanje večer SKGZ in manjšina. Sodelovalo bodo novinarji: Marij Čuk, Božo Marinac, Mirjam Muženič, Jurij Paljk, Robert Škrlj, Sandor Tence. Srečanje, ki ga bo povezovala Poljanka Dolhar, bo v torek, 5. maja, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi svoje člane na redno sejo, ki bo v sredo, 6. maja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Franciška 20.

FUNDACIJA ELIC - USTVARJALNA MAVRICA: kreativne delavnice za otroke (okvirno) od 6. do 12. leta starosti. V igri, v ustvarjanjem preko opazovanja, glasbe, telesnega izražanja in ročnega oblikovanja bodo otroci odkrili pomembnost našega odnosa z okoljem, od 16. do 18. ure, v soboto, 9. maja - Umetnost v listu; v nedeljo, 10. maja - Barvane note; na sedežu Fundacije ELIC, ul. Mazzini št.30, 5.nadstropje. Za informacije pokličite tel. št.: 040-390823 ali 333-478293, tudi leoleca@tin.it.

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v sodelovanju s Krožkom Galeb v Primorskem dnevnikom bo letos potekala v Mladinskom hotelu v Pliskovici od nedelje, 23. avgusta, do petka, 28. avgusta. Informacije in prijave: Zveza slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 (II. nad.), tel.: 040-635626, fax: 040-635628, e-mail: trst@zskd.org, www.zskd.eu

NORDIJSKA HOJA- SKD IGO GRU-DEN vabi v soboto, 9. maja, ob 8.30 in v nedeljo, 10. maja, ob 9. uri na začetni tečaj z izposojo palic. Start pred društvo v Nabrežini. Vpis in info.: 349-648382 ali 040-200620 (Mileva).

OBČINA DEVIN-NABREŽINA obvešča, da so začele vpisovanja v občinske otroške jasli K. Štrekelj v Sesljanu za šolsko leto 2009/2010. Obrazci za vpis so na razpolago v Uradu za šolstvo v Občinski knjižnici v Nabrežini št. 102. Prošnje morajo biti predložene občinskemu Uradu za protokol - Nabrežina Kamnolomi 25 - najkasneje do petka, 15. maja, do 12. ure. Za podrobnejše informacije se zainteresirani starši lahko obrnejo na Urad za šolstvo, tel. št.: 040-2017375.

ZSKD sklicuje 43. redni občni zbor, ki bo potekal v soboto, 16. maja, v dvorani Zadružne kraške banke na Općinah (Ts), ul. Riceratore 2 ob 15. uri.

ZŠSDI razpisuje likovni natečaj namenjen učencem osnovnih, ter literarni natečaj namenjen dijakom nižjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na temo športa z naslovom »Drobci iz športnega sveta 2009«. Najboljši predstavniki bodo objavljeni v letnem Zborniku slovenskega športa v Italiji, avtorji del in njihovi mentorji pa bodo ob predstavitvi Zbornika tudi nagrajeni. Rok za predstavitev prispevkov zapeče 5. junija 2009. Podrobnejše informacije na www.zssdi.it.

KRUT vabi v Dolenjske toplice od 7. do 17. junija na skupinsko počitnikovanje z vključenim paketom za zdravje in dobro počutje. Vse podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, u. Cicerone 8/b - tel. 040 - 360072.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA - Šč Melanie Klein in Slovenska prosleta obveščata, da se bo poletni center, namenjen otrokom od 2. do 10. leta, odvijal od 6. julija do 28. avgusta, v prostorijah otroške vrtcu U. Vrabec v Bazovici. Vpisovanje je možno vsako soboto od 2. maja do 20. junija, med 16. in 18. uro, v ul. Cicerone 8 ali po internetu. Info: tel. 328-4559414, www.melanieklein.org.

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za skupinsko bivanje v zdravilišču Strunjani od 3. do 13. maja. Podrobnejše informacije in prijave na sedež krožka, ul. Cicerone 8/b - tel. 040 - 360072.

OBČINA REPENTABOR sporoča, da je razpisana javna selekcija na podlagi preverjanja znanja za 1. mesto uprav-

nega inštruktorja - prevajalca dodeljenega jezikovnemu okencu (kat. C ekonomski položaj C1) za določen čas in z delnim delovnim urnikom za obdobje 12 mesecev z morebitnim podaljšanjem od 1. junija. Zahtevani pogoj: diploma višje srednje šole, poznanje slovenskega jezika v pisni in ustni obliki. Rok za predstavitev prešenj zapade 4. maja ob 13. uri. Za informacije in dvig razpisa se lahko obrnete na repentinško občinsko tajanstvo od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 15. do 17.30.

SKGZ v sodelovanju s Slovenskim klubom prireja v okviru Srečanje večer SKGZ in manjšina. Sodelovalo bodo novinarji: Marij Čuk, Božo Marinac, Mirjam Muženič, Jurij Paljk, Robert Škrlj, Sandor Tence. Srečanje, ki ga bo povezovala Poljanka Dolhar, bo v torek, 5. maja, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II).

Prečnik, 26. aprila 2009

OB 25. APRILU - 35. obletnica vrhovskega in 20. obletnica rupenskega spomenika NOB

Na Vrhu in v Rupi poziv k negovanju narodnega ponosa

»Boj za uresničevanje vrednot odporništva ni končan, ker svoboda ni dana enkrat za vselej«

V Rupi in na Vrhu je bilo letos praznovanje osvoboditev in zmage nad nacifašizmom posebno slovesno. V Rupi so namreč obeležili 20-letnico postavljive spomenike padlim v NOB, na Vrhu pa 35-letnico. Na obeh slovesnostih so govorniki pozvali prisotne in še posebno mlade k negovanju narodnega ponosa in k uresničevanju plemnitih vrednot odporništva.

Na Vrhu so včeraj dopoldne kulturni program slovesnosti v priredbi krajevne sekcije VZPI-ANPI in kulturnega društva Danica oblikovali otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela pod vodstvom Tatjane in Sare Devetak, ženska vokalna skupina Danica pod vodstvom Patricije Rutar Valič in moški pevski zbor Kras iz Opatjega sela, ki ga vodi Pavel Pahor. Svečanost je povezovala Karolina Černic, govorila sta Ivan Cibic - Mirko in Stojan Špetič. Prvi je spregovoril o svoji partizanski izkušnji in o delu v bolnišnici Pavla, medtem ko je Špetič opozoril na nevarno prebjanju skrajno desničarskih sil in ozigosal Berlusconijev sprevedenje s pravo, češ da je treba imeti usmiljenje do republikincev in fašistov. »Cilji, za katere so se vojskovali fašisti, se pravi rasizem, tiranija in izkorisčanje drugih narodov, so popolnoma nesprejemljivi. Partizani so se borili za svobodo, boljši svet in prijateljstvo med narodi. Žal se v Italiji obujajo skomine po spremenjanju demokratične ustave in obujanju rasizma, vlada hoče prepovedati stavke in sindikalne pravice, naši deželi so ustanovili ulične obhodnice, nekakšne skvadre. Lovili bodo tujce; kdaj se bodo lotili tudi nas,« je poudaril Špetič in zato pozval mladino, naj goji vrednote svojih prednikov, ker svoboda ni dana enkrat za vselej, pač pa jo je treba negovati in čuvati dan za dnem.

»Po 66 letih se vračam na Vrh, kjer se je začela moja partizanska epopeja,« je povedal Cibic in pojasnil, kako je zbežal prisilni italijanski mobilizaciji in s pomočjo tržiških delavcev prišel do vrhovske kurirske postojanke P-16. »Tu sem od vrhovskih deklelet prejel titovko; bili smo v desetih, med nami so bili tudi domačini, in vključili smo se v bataljon Simona Gregorčića,« je povedal Cibic in se spominjal bojev na Goriški fronti. Povedal je, kako je pri Devetakih sprejel delavce in antifašiste iz Tržiča, ki so nato ustavili Proletarsko brigado, nato pa je opisal krvave boje za obrambo Gorice, med katerimi je bil ranjen. Povedal je, da je usodo ranjenca delil z Marjanom Vižintinom z Vrha, po okrevanju pa je decembra leta 1943 postal pomočnik zdravnice Pavle. »Partizanski zdravniki so vzor požrtvovalnosti in predanosti svojemu narodu,« je poudaril Cibic in se zahvalil Vrhovcem za doprinos k osvoboditvi Primorske. »Zahvala nas obvezuje, da vam pomagamo ohraniti to zemljo slovensko,« je dejal Cibic.

V Rupi je slovesnost na pobudo svetnega društva Rupa-Peč in sodelovanju s sekcijo VZPI-ANPI potekala v petek zvezč. Praznovanje dneva vstaje je kot rečeno

sopadalo z dvajsetletnico odkritja obeležja krajanom padlim za svobodo in žrtvam vojnega nasilja. Spomenik sredi vasi, Na frnazi, kakor prostor v zgornjem delu kraja imenuje domačini, so namreč odkrili 9. aprila 1989.

Množična udeležba krajanov in prebivalcev sosednjih vasi ter številne delegacije zvezne borcev Bukovica-Volčja draga je odraz čutjenja in volje, da se poleg hvaležnega spomina na padle in umrle vaščane ohranjajo in obnavljajo vrednote narodnoosvobodilnega boja. Predstavniki občine in društva ter organizacij so pred spominsko obeležje položili vence in cvetje. Po krajšem nagovoru sovodenjskega župana Igorja Peťejana je Aldo Rupel spregovoril o sporocilnosti spomenikov in drugih obeležij na rodnoosvobodilnega boja, o povezanosti sedanjega trenutka z obdobjem druge svetovne vojne in časom pred njo, o osmišljaju in aktualnosti praznovanja dneva vstaje v današnji družbi s posebnim ozirom na goriški prostor.

Nekateri od vrednot, zaradi katerih so se ljudje množično uprli fašizmu, narodnost, enakopravnost in dostojanstvo, pravičnost in svoboda, so tudi danes le delno ali pa sploh neuresničene. Po več kakor šestdesetih letih od uveljavljanja italijanske ustave obstajajo velike težave pri priznavanju naši narodnosti skupnosti domovinske pravice v Gorici. Odsohtnost napisa na Trgovskem domu - ki naj bi bil po novem simbol novega sožitja in novih časov - po več kakor šest-

desetih letih od konca vojne, je najboljviden in zgovoren primer takega pristopa. Spominske slovesnosti pred obeležji naj bi povezovale preteklost s sedanostjo, obstaja pa nevernost, da postanejo vse bolj obred. »Prav zato se moramo danes, ko se klanjam spominu padlih borcev in žrtev vprašati, kako ravnamo glede jezika, narodnega ponosa in drugih vrednot, kako jih prenašamo na nove generacije,« je poudaril Rupel. Po njegovih besedah boj za uresničevanje teh vrednot ni končan in spomeniki so zato pomniki, čeprav v drugačnih razmerah, znamenja, ki nas na to opozarjajo. Od nas je evidentno, koliko smo za to dozvetni.

Rupel je zaključil je z mislijo, ki na prvi pogled zveni morda izzivalno, a zagotovo to ni. Čez mesec dni bo minilo četrto stoletje velikega shoda na Travniku. Ni bila manifestacija v prazno, saj se je od tedaj mnogo stvari tudi spremenilo, vendar zagotovo ne v tisti meri, kakor smo upali in pričakovali. »Predlagam, če bo kdo sploh organiziral kakšno slovesnost ali shod, da se omogoči udeležba le tistim nekdanjim udeležencem, ki dokažejo, da so v tem časovnem obdobju izpolnili vsaj enega od treh pogojev: vpisali otroke ali vnuke v slovensko šolo, poskrbeli za vrnitev priimka izvirno obliko ali na občini zahtevali dvojezično izkaznico,« je poudaril Rupel. Kulturni spored so so oblikovali otroški in mešani pevski zbor Rupa-Peč in moški pevski zbor Jezero, vsi pod vodstvom Zulejke Devetak. Napovedovala je Katja Batistič.

DAN VSTAJE - V goriški občini

Antifašizem naj ne bo zgodovinska podobica

Svečanost na Vrhu (levo zgoraj); otroci pred spomenikom v Rupi (levo spodaj); štandreško polaganje vencev (desno); praporčaki in taborniška častna straža v Podgori (spodaj)

BUMBACA

Da je boj proti fašističnim silam postavljal temelje združene Evrope, je podčrtal Ivan Bratina, ki je spregovoril na včerajšnji pravoslavni pri spomeniku v Štandrežu. K enomunitnemu molku je prisotne povabila Vilma Braini, predstavnica krajevne sekcije VZPI-ANPI, ki je skupaj z društvom Župančič priredila slovesnost. Po uvodu vokalne skupine Sraka je pozdravil pokrajinski odbornik Marko Marinčič, goriško občino pa sta predstavljala svetnika Aleš Waltzitsch in Marilka Koršič. »Za preprostim stavkom "Padli za svobodo" se skriva naša najsvetlejša zgodovina. Padli so za domovino, ker so domovini dali ljudsko identiteto in jo zato smiselno oblikovali, padli so

za državo Italijo, ki je ponovno osvojila svobodo in demokracijo, padli so za novo državo Jugoslavijo, v kateri se je Slovenija prvič v zgodovini oblikovala kot suverena država. Padli so tudi za novo združeno Evropo, katere ideja se je že rodila v predvojnih antifašističnih krogih kot potrebna idejna protutež Hitlerjevemu ekspanzionizmu,« je povedal Bratina in dodal: »V združeni Evropi antifašizem ne more ostati zgodovinska podobica, pač pa mora ohraniti svoj demokratični naboj v idejnem boju proti obliku fašizma.«

Lepa množica ljudi, med njimi je bila tudi delegacija novogoriških borcev, se je zbrala v Podgori. V imenu sekcije VZPI-ANPI je uvedel Luciano Pelizzo, zapela sta mešani zbor Podgora in zbor moških pevcev iz Podgorje, Štandreža in Solkan, tabornici RMV sta recitariali verze Mirana Jarca in Iga Grudna, v imenu občine je pozdravil odbornik Stefano Ceretta. Predsednik krajevne skupnosti Walter Bandelj je poudaril, da je bilo odporništvo skupnih boj ljudi različnih političnih prepricanj, pokrajinski odbornik Marinčič pa je opozoril, da so v Italiji o 25. aprili deljena mnenja, kar se drugod po Evropi ne dogaja, »ker Italija še ni razčistila svojih zgodovinskih odgovornosti, zato še vedno potrebujemo duha odporištva.«

Osrednja svečanost v Gorici je potekala v spominski parku ob udeležbi najvišjih civilnih in vojaških oblasti. Tokrat je bil navzoč tudi župan Ettore Romoli, igrala je godba konjeniške brigade Pozzuolo. Včeraj dopoldne so položili vence na goriško pokopališče najprej delegacija SSK, nato pa predstavniki SKGZ. Mladinski iniciativa SKGZ je z društvom Briški grič položila venec v Števerjanu in na Jazbinah.

OB 25. APRILU - Svečanosti v Ronkah, Štarancanu in Tržiču

Slovenska prisotnost znak prizadevanj za sožitje

V Doberdobu opozorili na poskuse revizionizma tako v Sloveniji kot v Italiji

Praporščaki med sprevodom v Ronkah (levo), poklon padlim pred spomenikom v Doberdobu

PODGORA, GORICA

Poklon pred tovarnama

Predstavniki borčevskih organizacij VZPI-ANPI, AVL in ANED, sindikalisti CGIL, CISL in UIL, predstavniki enotnega sindikalnega predstavninstva in rajonskih svetov se bodo v torek, 28. aprila, poklonili delavcem, ki so pred 64 leti padli med boji za obrambo goriških tovarn. Ob 10.30 bodo položili venec pred bivšo tekstilno tovarno v Podgori, ob 11. uri se bodo zbrali pred tovarna Carraro v Stražicah.

»25. aprila ima poseben pomen ravnov v Gorici, saj je mesto simbol združene Evrope, ki je najpomembnejša dediščina odporništva.« Tako poudarja občinski tajnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani in pravi, da je tudi italijanska ustava vzklik iz partizanov. »Državi tajnik DS Dario Franceschini je ob prevzemu vodenja stranke prisegel zvestobo ustavi skupaj z očetom partizanom,« pojasnjuje Cingolani in poudarja, da so demokracija in spoštovanje pravic manjšinskih skupnosti med temelji tako ustave kot Demokratske stranke.

Laško je dalo velik doprinos osvobodilnemu boju, saj so se številni delavci in antifašisti pridružili partizanom; mnogi prebivalci Ronk, Tržiča, Štaranca in okoliških krajev so se udeležili tudi Goriške fronte, v kateri so se Slovenci in Italijani skupaj zoperstavili Nemcem, kasneje pa so se v garibaldinskih brigadah borili proti okupatorjem na slovenskem narodnem ozemlju. Spomin na skupne boje je zato v Laškem še vedno živ, sploh pa je slovenska prisotnost na številnih poslavah znak, da si na tem območju goriške pokrajine srčno želijo sožitja med Slovenci in Italijani.

Na včerajšnji svečanosti v Štarancanu je tako zaigral pihalni orkester Kras iz Doberdoba, prisotna pa je bila delegacija iz pobratene občine Renče. V Tržiču so se slovesnosti ob dnevu vstaje udeležili tudi predstavniki novogoriške zveze borcev, sicer pa je prisotne nagovoril župan Gianfranco Pizzolitto in poudaril, da je treba mladim posredovati vrednote odporištva. Po njegovih besedah namreč obstaja resna nevarnost, da bi se s časom izgubil zgodovinski spomin, kar bi omogočilo enačenje med žrtvami in krvniki.

Slovenska pesem je zadonela med včerajšnjo svečanostjo v Ronkah. Skladbi Pod poraščeno titovko in Počiva jezero v tihoti je zapel trio, ki ga sestavljajo

Leo, Lara in Miro Černic. Mladi pevci so sicer sklenili slovesnost s pesmijo Bella ciao, še pred tem pa so zapeli še skladbo Oltre il ponte. Dvojezičnost je prišla do izraza tudi med recitacijami nižjih srednjih šol iz Doberdoba in Ronk, saj so doberdobski dijaki prebrali slovenska in italijanska pisma taboriščnikov. Ronško poslavo je povezovala podžupanja Marina Cuzzi, prisotne je nagovoril tudi župan Roberto Fontanot, medtem ko je slavnostni govornik bil Silvano Bacicchi.

Pri spomeniku padlim v Doberdalu je na pomen vrednot antifašizmu spomnil Štefan Cigoj, podpredsednik Zveze borcev goriškega območja, ki so mu prireditelji slovesnosti zaupali slavnostni govor. »Doberdob je v boju proti okupatorju odigral zelo pomembno vlogo. Več kot sto domačinov, kar pomeni okrog sedem odstotkov takratnega prebivalstva občine, je dalo življenje za svobodo in slovenstvo,« je poudaril Cigoj in nadaljeval:

»Ob prazniku osvoboditve Italije in slovenskem dnevu upora, ki ga bomo praznovali v ponedeljek, si moramo postaviti vprašanje. So idealni, za katere so naši predniki dali življenje, v naših dveh državah in v Evropi naslohi še vedno živi? Načeloma lahko rečemo, da so, pozorni pa moramo biti do pojmov revizionizma, ki smo jim priča tako v Sloveniji kot v Italiji.« Ob Cigoju sta navzoče nagovorila predsedniki doberdobske sekcije VZPI-ANPI Jože Jarc, ki se je za prisotnost zahvalil tudi delegacijama sorodne slovenske organizacije z Bleda in iz Prvca, ter doberdobski župan Paolo Vizintin. Pokrajino Gorica je predstavljal odbornik Marko Marincič, prisotni pa so bili tudi člani društva Kremenjak in Kras Dol-Poljane. Za glasbeno plat ceremonije sta poskrbeli godba na pihala Kras in ženska voščala skupina Jezero. Pred osrednjo slovenskostjo v Doberdalu so se padlim poklonili še v Jamljah, Dolu in na Poljanah.

VOGRSKO - Na seminarju o partizanskem tisku na Primorskem tudi priče tedanjega časa

Primorski dnevnik je sin partizanskega tiska, ki je nastajal v težkih časih po zaslugi neustrašnih ljudi

FOTO N.N.

Partizanski tisk je bil bogat in raznolik. Tehnike in tiskarne so delovale kljub ostremu nadzoru okupatorja. Nastanjene so bile v težko dostopnih grapih in globoko v gozdovih, zlasti pa v hišnih bunkerjih, kjer so bile razmere običajno zelo težke. Zradi konspiracije so tehniki pogosto menjale sedeže,« je na seminarju o partizanskem tisku na Dvorcu Vogrsko včeraj povedala Slavica Plahuta, ki se je osredotočila na Primorsko.

»Ko govorimo o partizanskem tisku, moramo gledati skozi oči tedanjega časa, ko se je po doljih letih fašističnega preganjanja slovenska beseda znova pojavila,« je opozorila Plahutova in pojasnila, da se je partizanski tisk na začetku naslanjal na izkušnje antifašistov iz medvojnega obdobja. V začetnem obdobju vojne je tisk na Primorsku prihajal iz Ljubljane, preko kranjskega območja, poleti in jeseni leta 1942 pa so nastale prve tri preproste ciklostilne tehniki. Kasneje se je njihovo število povečalo. Poudarila je, da je bilo lokalnih besedil v tem tisku zelo malo, saj je bila na Primorskem cela generacija mladih prikrajšana za poučevanje v materinem jeziku, kar pomeni, da so bili bolj slabno pismeni. To je veljalo tudi za tiskarje, zato so imeli kar precej težav z pridobivanjem primernih kadrov.« Prav tu na Vogrskem je bila izdana prva in edina številka lista Naprej, glasila, ki je že leto prej nadaljeval tradicijo slovenskega časnikarstva na Primorskem,« je izpostavila Plahutova. Posebej je poudarila izdajo Primorskega poročevalca, ki je bil v letu 1943 osrednje partizansko glasilo, nastalo pa je z združitvijo lista Naprej in Slovenskega poročevalca. Razmnoževali so ga v desetih primorskih ciklostilnih tehnikah, izhajal pa je v nakladi 1.500 izvodov; izšlo je štirinajst številk. Po enoletnem izhajanju je prišlo znova do primorske izdaje Sloven-

skega poročevalca. Dodala je, da je v tem obdobju izhajalo tudi več drugih glasil in listov, nekatere od njih tudi v italijansčini. Mejniki v razvoju partizanskega tiska je kapitalacija Italije, ko se je pojavila potreba po veliki količini tiska, primorsko vodstvo pa si je ves čas prizadevalo za to, da bi gradivo tudi tiskali in ne le razmnoževali. Ustanovljen je bil poseben organ Pokrajinska tehnika KPS za Primorsko. Tako so začeli v začetku marca 1944 v bunkerju v bližini Vogrskega tiskati na majhnem tiskarskem stroju, pri tem pa so imeli zaradi premalo črk in usposobljenih tiskarjev nemalo težav. Tiskarno je vodil Andrej Kumar, od 16. marca 1944 pa je deloval pod imenom Tiskarna Ančka 222. V obdobju njenega delovanja - do avgusta 1944 - je nastalo 211.350 izvodov različnih publikacij manjšega formata. Predavateljica je izpostavila tudi pomen Goriške gospodarske komisije, prikatev, da je prihajal tehnični materiali iz Italije ne le za Primorsko, ampak tudi za Dolensko in druge konce Slovenije.

Tudi v partizanskih enotah je na Primorskem delovalo petnajst premičnih tehnik. Najpomembnejša je bila tehnika 9. Korpusa, kjer so od novembra 1943 tiskali Partizanski dnevnik, ki je predstavljal najpomembnejšo partizansko periodiko na Primorskem in velja za edini tiskani dnevnik v okupirani Evropi. Leta 1944 so bili pogoji za delo tehnik in tiskarn na Primorskem zelo težki zaradi nemških ofenziv, zato so slabih pogojev dela pa so začeli tiskarji tudi zbolehati za tuberkulozo, tako da so morale nekatere tehniki prenehati z delom. Načrt je predvideval, da se po koncu vojne tehniku prenesetejo v osrednja mesta. Tako je prišlo v Trst do zasedbe tiskarne časopisa Il Piccolo; 3. maja 1945 je tam izšla posebna izdaja Partizanskega dnevnika, za tem sta izšli še dve šte-

SLOVIK

»Ekstra«, program za dijake višjih šol

Slovenski izobraževalni konzorcij Slovik in slovenski Dijaški dom Simon Gregorčič iz Gorice uvajata s prihodnjim šolskim letom nov program, ki bo v celoti namejen dijakom višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji. Program so poimenovali »Ekstra«, njegov namen pa je zagotavljanje dopolnilnih možnosti izobraževanja dijakom, ki bodo obenem imeli tudi možnost dodatnega druženja, konfrontacije in vsestranske rasti.

»Ekstra« je obšolski program, ki je namenjen radovednim, ambicioznim in dinamičnim dijakom, ki se želijo učiti v modernem, a varnem okolju, ki želijo v družbi svojih vrstnikov in ob pomoci strokovno usposobljenih tutorjev pridobivati nova znanja in jih primerno vključevati v svoj šolski kurikulum. Redno so po programu predvideni kosilo v Dijaškem domu, prevoz od Dijaškega doma do Slovika, nadzorovan učenje v prostorih Slovika, uporaba računalnikov z internetno povezavo, tutorstvo, krajevi tečaji slovenščine, angleščine in računalništva. Te dejavnosti bodo potekale med šolskim letom od pondeljka do petka med 14. in 18. uro. Glede na želje in potrebe dijakov se bodo lahko organizirale še druge dejavnosti, npr. intenzivni tečaji tujih jezikov, inštrukcije, delavnice, ekskurzije, poletne dejavnosti, itd. Posebna skrb bo posvečena aktivnemu sporazumevanju v slovenskem jeziku. V šolskem letu 2008-2009 bodo poskušno uvedli en letnik programa, in sicer za dijake, ki bodo v omenjenem šolskem letu obiskovali prvi letnik višjih srednjih šol. Število vpisnih mest in vpisni pogoji bodo natančno določeni v razpisom, ki bo objavljen v začetku junija letos.

Informativno srečanje s starši in pedagogi bo v sredo, 29. aprila, ob 18. uri v Tumovi dvorani goriškega KB centra; za informacije sta na voljo naslov elektronske pošte info@slovik.org in tel. 334-2825853.

Nace Novak

GORICA - Zaprtje Flya zaradi občinskega sklepa zanetilo politično polemiko

Demokratska stranka zahteva podžupanov odstop

Cingolani o selitvi trienija tržaške fakultete za arhitekturo: »Kdo bo plačal?«

»Fabio Gentile naj odstopi«. Glavo goriškega podžupana zahajajo predstavniki Demokratske stranke v občinskem svetu, ki so včeraj pojasnili svoje stališče o polemici okrog diskoteke Fly. Načelnik Federico Portelli je izrazili ogroženost nad ozadjem sklepa o predčasnom zaprtju lokalov, ki ga je v petek s pismom razkril lastnik bivše diskoteke Dennis Macedonio.

Le-ta je moral dejavnost prekiniti zaradi upada gostov, ki ga je zabeležil po vključitvi lokalov v sklep »proti nočnemu hrupu«. Macedonio trdi, da odredba sprva ni zadevala lokalov za preživljvanje prottega časa, kakršen je bil Fly, pač pa samo bare. Zagotovila v zvezi s tem je Macedonio dobil tudi s strani župana Romolija, zato je začel z deli za prilagoditev diskoteke predpisom. Po njegovih besedah pa je sklep 29. decembra lani spremenil poveljnik mestnih redarjev Marco Muzzati, ki se o spremembu naj ne bi dogovoril z občinsko upravo. Muzzattiju naj bi po elektronski pošti nato pisal podžupan Gentile in ga spraševal, zakaj je v sklep vključil lokale za preživljvanje prottega časa. Muzzatti je odgovoril, da se je posvetoval s pravno službo občine, le-to pa naj bi vodil odvetnik, ki stanuje v bližini diskoteke Fly.

Slika, ki se izrisuje v zvezi z zloglasnim županovim sklepotom, je osupljiva. Zgleda namreč, da je notranja sporočila med upravitelji in funkcionarji nekdo razširil v javnosti. Pričakujem, da bom kot občinski svetnik lahko preveril vsebinsko dokumentov, pred tem pa postavljam županu in podžupanu vrsto vprašanj. Kdo je elektronsko posredoval navzven? Iz nje morda izhaja, da je občina privilegirala en sam lokal? Kako lahko pristojni odbornik in podžupan trdi, je naredil vse, kar je bilo v njegovi moči za rešitev Fly-ja? Kdo je torej ukazal Muzzattiju, naj spremeni sklep? Je župan dokument prebral, preden ga je podpisal? Zakaj nista Romoli in Gentile ponovno spremenili sklepa? se sprašuje Portelli in ocenjuje, da si Goričani zasujojo boljše upravitelje.

Goriška DS se je včeraj oglašila tudi v zvezi s selitvijo trienija tržaške arhitekturne fakultete v Gorico. »Kdo bo plačal?« sprašuje tajnik Giuseppe Cingolani in ocenjuje, da bi bila novica pozitivna le v primeru, da bi stroške krila dežela FJK, in ne zgolj goriške institucije.

Goriško grajsko naselje se je včeraj vrnilo v srednji vek. Oživili so ga vitezi, dame, vojčaki, rokodelci, trgovci in celo čarovnike, ki jih je v Gorico priklicala že tradicionalna aprilska prireditev Dies Domini. Včerašnje lepo pomladno vreme pa je privabilo številne ljudi. Dvoboje vitezov, igre žonglerjev in nastopi sokolarjev bodo v veselje zlasti otrok na programu tudi danes, in sicer od 10.30 dalje. Živahn bo tudi na sejemskem razstavišču, kjer poteka vzorčni sejem Expomego; vstop je brezplačen.

BUMBACA

KRMIN - Goriški gasilec Thomas Tonicello se pripravlja na ekstremni podvig

Cilja na Guinessov rekord

Z motorjem bo v začetku maja v 36 urah prepotoval enajst držav in prevozil preko tri tisoč kilometrov

Pustolovec Thomas Tonicello

[HTTP://THOMASTONICELLO.WEBS.COM/](http://THOMASTONICELLO.WEBS.COM/)

Thomas Tonicello, Krminčan, ki je po poklicu gasilec in je zaposlen v goriški gasilske kasarni, se pripravlja na ekstremni podvig, s katerim naj bi se vpisal v Guinessovo knjigo rekordov. »9. in 10. maja bom v 36 urah z motorjem prepotoval enajst držav in skupno prevozil preko 3.000 kilometrov. Na pot se bom odpravil iz Vidma, nato pa bom vozil po Sloveniji, Hrvaški, Madžarski, Slovaški, Poljski, Češki, Avstriji, Nemčiji, Švicariji, Liechtensteinu in Italiji do startne točke,« pravi Tonicello in pojasnjuje, da bo opravljeno pot dokazala GPS naprava, na motorju pa bo imel pritrjeni tudi videokamera, ki bo potovanje posnela. Tonicello pričakuje, da bodo njegovemu podvigu sledile krajevni

časopisi in televizije, mogoče pa bo vključen tudi v televizijsko oddajo o Guinessovih rekordih, ki jo pripravlja zasebna televizijska mreža Canal 5. Goriški gasilec se bo na pot odpravil povsem sam, vozil pa bo motor Kawasaki versus 650. Zagotavlja, da bo na poti spoštoval vse hitrostne omejitve, sicer pa bo 87 odstotkov poti opravil po avtocesti, ostalih trinajst odstotkov pa po regionalnih cestah.

Tonicello je pravi pustolovec. S temenskim vozilom je prečkal Aljasko in ob avstralski puščavi, udeležil se je ekstremnih dirk v Maleziji, Romuniji in drugih krajih, prepotoval je Mehiko, Tunizijo, Argentina in Čile, z avtomobilom znamke Toyota yaris je dosegel Moskvo.

V nedeljo, 3. maja, bo na vrsti športno-rekreacijsko pobuda Spoznavajmo Brda. Pohodniki in ljubitelji hoje se bodo lahko sprostili na pohodu med Števerjanom in Medano po progi, ki se vije med griči in stezami; ob 8. uri bodo pohodniki krečili z Bukovja in se povzeli na Krminsko goro mimo Subide. Sledila bosta spust proti Plešivemu in pohod do Medane, kjer bo cilj. Tam bo krajski kulturni spored pred spomenikom padlim. Po lanskem uspehu prve izvedbe bodo tudi organizirali BrdAut, orientacijsko vožnjo z avtomobili po Brdih. Informacije o obeh pohodih so komurkoli na razpolago pri Silvanu Pittoliju (tel. 0481-884226), o BrdAutu pa pri Tamari Mizerit (tel. 334-2294517).

PEVMA - Bogdana Bratuž in Anton Petje obiskala osnovno šolo

Srečanje z igralcem

Oroke je zanimalo, kako premaguje tremo in kako se lahko na pamet naučita dolga besedila

Bogdana Bratuž
in Anton Petje
med pevmskimi
osnovnošolci

Učence osnovne šole Josipa Abrama sta prvega aprila obiskala gledališka igralca Bogdana Bratuž in Anton Petje, ki sta babica in deček prvošolčka Jurija. Otroci so ju sprejeli s petjem in prizorkoma, petošolci pa so na srečanju z njima prebrali besedilo o umetnosti, ki je iskanje lepega. Takšna je namreč tudi gledališka umetnost.

»Gosta sta nam pozorno prisluhnila, potem pa sta nam orisala svoje gledališko življenje - so napisali pevmski otroci v svojem po-

ročilu o srečanju z gostoma. Zaupala sta nam, kakšni občutki prevzamejo igralca, ko stopi na oder, kako prijetno mu je pri srcu, ko začuti odziv publike. Gospa Bogdana in gospod Anton sta igrala tudi v filmih, vendar sta kot filmska igralca pogresala neposreden stik z gledalci. Gospod Petje je v mladih letih najprej študiral medicino, kmalu pa je spoznal, da je mora rojen za drugačen poklic. »Ko bi postal zdravnik, bi zdravil telesa, tako pa sem zdravil duše,« je povedal. Na gledališki akademiji

v Ljubljani sta sučila lepe knjižne izgovarjalne, nastopanja, interpretacije proznih besedil in poezije. To sta nam dokazala, ko sta občuteno prebrala nekaj župančičevih, Kettejevih in Prešernovih poezij. Učenci smo jima začastili kopico vprašanj. Zanimalo nas je, katera je razlika med nastopom na odru in pred filmsko kamero, kako igralci premagujejo tremo, kako se lahko na pamet naučijo dolga besedila. Ob koncu smo jima navdušeno zaploškali in ju povabili, naj še prideta na obisk.«

DOBERDOB - »Prauce z varšta«

S Smrdolinom otroci vzljubili gledališče

Z animirano pravljico Smrdolin se je zaključil prvi del letosnjih »Prauc z varšta«, ki jih je priredilo društvo Jezero v Doberdobu. V nabito polni dvorani so tako otroci kot mamice uživali ob poslušanju zgodbe o čemerni čarovnici in živahnem dihurčku. Čarovnico je odigrala sama organizatorka srečanju Luisa Gergolet, ki se v Feiglovi knjižnici že več let ukvarja s priporočevanjem pravljic. Tokrat pa je stojeval na namišljeni oder tudi devetletni Jakob Podveršič, ki se je imenito odrezal v vlogi Smrdolina. Ob poslušanju prejšnjih pravljic, ki sta jih od februarja dalje odigrali tudi Giulia Battisti in Tamara Peteani, se je Jakob tako navdušil, da je sam prosil za sodelovanje. Igrica Smrdolin, ki se je zaključila s petjem in glasbo, je spodbudila tudi mnoge druge otroke, da so izrazili željo po sodelovanju na srečanjih s pravljico. V ta namen je društvo že organiziralo krajski gledališki tečaj za mlade med 8. in 14. letom starosti, ki se bo začel v ponedeljek, 27. aprila, ob 17.30 v prostorih društva Jezero v Doberdobu pod mentorstvom Jane Drasič in Valentine Sivec. (gl)

Čemerna čarovnica

ŠTEVERJAN

Pohoda, BrdAut in Kočani orkestar

Pri kulturnem društvu Briški grič pripravljajo tradicionalno Prvomajsco slavje v Števerjanu. Trdnevno praznovanje bo potekalo na prireditvenem prostoru na Bukovju ob podpori SKGZ-ja in ZSKD-ja ter pod pokroviteljstvom občine Števerjan. Začelo se bo v petek, 1. maja, ob 17. uri z osrednjim dogodkom. Govornika bosta Alessandro Maran in Ace Mermolja, nastopila bo plesna skupina Metulj iz Pirana, za ples in dobro voljo pa bodo v nadaljevanju poskrbeli člani ansambla Modri val iz Kopra.

Ravno tako prvega maja bo že v zgodnjih jutranjih urah potekal pohod s Trstelja v Števerjan, zadnji iz serije zahvalejših pohodov mimo partizanskih obeležij. Letos bodo pohodniki startali pri Stjenkovi koči na Trstelju, se spustili v Renče, mimo Bukovje in bilenskih gričev prišli do Panovca. Pot jih bo dalje peljala do Solkana in po Štmavru in Podšabotinu do Števerjana. Proga je zahtevna, zato je obvezna predhodna prijava. Prireditelji pa dajejo možnost tistim, ki se ne morejo udeležiti celotne proge, da se jim pridružijo od Solkana do Števerjana.

Veliko pričakovanje vlada za koncert skupine Kočani orkestar iz Makedonije, ki bo v Števerjanu nastopila v soboto, 2. maja. V Balkan fest z začetkom ob 20. uri bo bila uvedla domača rock skupini Live Killers in Grinders. Glasba Kočani orkestra priča o njegovih raznolikih narodnostnih sestavah; glasbeniki so islamski Romi, ki govorijo turško, njihova kultura je blizu bolgarskih, zaznavne so tudi primere srbske tradicije. Poleg tega se v njihovi glasbi pogosto pojavlja predajanje solistične vloge od enega do drugega glasbila, kar je značilno za jazz glasbo. Kot je znano vsem njegovim poznavalcem, zna Kočani orkestar ustvariti edinstveno vzdusje, zato ga je zlasti v zadnjih petnajstih letih vzljubil tudi zahodni svet, ne nazadnje tudi po zaslugu filma Emirja Kusturice.

V nedeljo, 3. maja, bo na vrsti športno-rekreacijsko pobuda Spoznavajmo Brda. Pohodniki in ljubitelji hoje se bodo lahko sprostili na pohodu med Števerjanom in Medano po progi, ki se vije med griči in stezami; ob 8. uri bodo pohodniki krečili z Bukovja in se povzeli na Krminsko goro mimo Subide. Sledila bosta spust proti Plešivemu in pohod do Medane, kjer bo cilj. Tam bo krajski kulturni spored pred spomenikom padlim. Po lanskem uspehu prve izvedbe bodo tudi organizirali BrdAut, orientacijsko vožnjo z avtomobili po Brdih. Informacije o obeh pohodih so komurkoli na razpolago pri Silvanu Pittoliju (tel. 0481-884226), o BrdAutu pa pri Tamari Mizerit (tel. 334-2294517).

ŠTANDREŽ - Priznanje združenja Via di Natale

Nagrada za človekoljubje

Dobrodelni ustanovi iz Aviana namenjajo izkupiček vsakoletne baklade

Štandreška baklada decembra lani

BUMBACA

Štandrežci so prejeli priznanje za svoje človekoljubje. Ob letnem občnem zboru združenja Via di Natale, ki zagotavlja brezplačno oskrbo za rakaste bolnike, asistira svoje bolnikov in upravlja hospic Via di Natale v Avianu, so jim podelili posebno priznanje, v kolikor že deveto leto zapored finančno podpirajo združenje in hospic. Kot znano, vsako leto prirejajo v Štandrežu nočno baklado, izkupiček prodaje sveč pa namenjajo dobrodelni ustanovi iz Aviana. Počudnik baklade je rajonski svet, k njej pristopajo vsa vaška društva in župnija; lani decembra so jo pripredili že devetič. Na svečanem sprejemu 17. aprila v kongresni dvorani sejmische v Pordenonu so priznanje za Štandreže izročili predsedniku rajonskega sveta Mariu Bresci. Letos so bili edini dobitniki iz goriške pokrajine.

V lanskem letu je združenje Via di Natale prejelo skupno 1.266.450 evrov prostovoljnih prispevkov, ki so jih po deželi FJK zanje nabrali dobromerni ljudje in združenja; iz Štandreža je prišlo 665 evrov. Lani so v hospicu sprejeli skupno 140 bolnikov (od 33. do 94. leta starosti), od tega 72 žensk in 68 moških, za skupno 3.080 dni hospitalizacije; poskrbeli pa so tudi za skupno 1.494 svojcev bolnikov in pacientov z dnevnim bivanjem v bolnišnici (»day hospital«).

40. praznik frtalje v Rupi

Pričetek ob 16.30

Danes 26.4.

Nastop otroških pevskih zborov - Tombola z bogatimi nagradami
Ples z ansamblom **Hram**

Petek 1.5.

Nastop MoPZ "A. Klančič" iz Mirna
Pogovor z Alenko Florenin in Walterjem Devetakom,
kandidata za mesto župana Sovodenjske Občine
Dramski skupina iz Štandreža - Nagrajevanje otroškega ex-tempora
Ples z ansamblom **Happy Day**

Vsaki dan bo na razpolago material za otroški ex-tempore na temo našega praznika.
Najlepše risbe bodo nagrajene v petek 1.maja.

GORICA - LEG Earle o ceni patriotizma

V sredo predstavitev knjige

Misijam zaveznikov v Julijski krajini in v okupirani Sloveniji med drugo svetovno vojno je posvečena knjiga z naslovom »Il prezzo del patriottismo. SOE e MI6 al confine italo-sloveno durante la Seconda guerra mondiale«, ki jo bodo predstavili v sredo, 29. aprila, ob 17.30 v knjigarni LEG na goriškem korzu Verdi. Ob avtorju Johnu Earlu bosta govorila Ivo Jevnikar in Marina Rossi.

Laščakov obelisk

Danes ob 9. uri se bodo v goriškem Podturnu začela praznovanja ob odkritju obnovljenega obeliska Antona Laščaka, ki so ga na trg pred župnijsko cerkvijo postavili pred sto leti; ob 10.30 bo maša, med katero se bodo spomnili arhitekti.

Proslava na Nanosu

V spomin na eno prvih bitk primorskih partizanov in ustanovitev OF se bo ob 11.30 uri pri Abramu na Nanosu začela proslava, ki jo organizira Zveza borcev NOB Ajdovščina - Vipava. Slavnostni govornik bo Saša Vuga, sodelovali pa bodo MPZ Srečko Kosevol, Kvartet trobil slovenske vojske, trio harmonikarjev GŠ Vinko Vodopivec Ajdovščina, Peter Avbar, recitatorji OŠ Draga Bajca iz Vipave in Zgodovinsko kulturno društvo Triglav. (nn)

RUPA - Včeraj začetek 40. praznika

Jubilejna frtalja

Danes popoldne nastop otroških pevskih zborov in ples

Med včerajšnjimi nastopi na prireditvenem prostoru v Rupi

BUMBACA

V Rupi se je včeraj začel jubilejni praznik Frtalje, ki ga v prirejajo že štirideset let. Dopoldne je v rupenski cerkvi zapel mirenski cerveni pevski zbor, sploh pa se je ravno na podlagi stikov s sosedji iz Mirna porobil praznik frtalje. Pred drugo svetovno vojno so namreč mirenski pevci ob božiču in sv. Marku obiskali Rupo in s seboj na vozu prinesli tudi orgle, ki jih takrat v rupenski cerkvi ni bilo. Za pogostitev pevcev so Rupenci cvrli frtalje, pred štiridesetimi leti pa so tradicionalna srečanja prerasla v šagro.

Včerajšnji kulturni program so oblikovali otroška pevska zborna Rupa-Pec in Zgornik ter pobratenca zborna F. Bogovič iz Dobove in C. Silič iz Vrtojbe. Sledilo je tekmovanje v cvrtni frtalje, ki so jo tekmovalci pripravili vsak po svojem skrivnostnem receptu. Danes se bo praznik nadaljeval; ob 16.30 bodo nastopili otroški pevski zbori Vrh sv. Michaels, Sovodnje, Štandrež in Kremenjak iz Jamej. Sledili bosta tombola in ples z ansamblom Hram. Seveda bodo obiskovalci lahko okusili tipično frtaljo in druge jedi na žaru.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

**DEŽURNA LEKARNA
V KRAJU SAN PIER D'ISONZO**
VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

V GORICI DANES

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »Fast and Furious - Solo parti originali«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Houdini - L'ultimo mago«.

Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Gli amici del bar Margherita«.

Dvorana 4: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.110 »Questione di cuore«.

Dvorana 5: 16.00 »Mostri contro alieni«; 17.50 - 20.10 - 22.00 »Louise Michel«.

V TRŽIČU JUTRI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Fast and Furious - Solo parti originali«.

Dvorana 2: 17.00 »Animamente«; »Il segreto di Vera Drake«; 19.50 - 22.00 »Che - L'Argentino«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Kinemax d'Autore«; »The Wave - London«.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča,

da je bil v sredo, 22. aprila, na oglasni deski Deželnega šolskega urada v Trstu v ul. S. Anastasio, 12, objavljen razpis za potrditev, vključitev in po-

V TRŽIČU DANES

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »Fast and Furious - Solo parti originali«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Houdini - L'ultimo mago«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Gli amici del bar Margherita«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Questione di cuore«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Kinemax d'Autore«; »The Wave - London«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča,

da je bil v sredo, 22. aprila, na oglasni deski Deželnega šolskega urada v Trstu v ul. S. Anastasio, 12, objavljen razpis za potrditev, vključitev in po-

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na slednje bencinske črpalki:

GORICA
Q8 - Ul. Trieste 22
AGIP - Ul. Don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
IP - Ul. Boito 57
OMV - Ul. Terme Romane 5

KRMIN
API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE
AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK
AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31

FOLJAN
API - Ul. Redipuglia 42

ROMANS
API - Ul. XXV Maggio 3/A

sodobitev pokrajinskih (nekdanjih permanentnih) lestvic učnega osebja šol s slovenskim učnim jezikom.

Razpis je na ogled tudi na spletni strani Deželnega šolskega urada (www.scuola.fvg.it), na oglasni deski goriškega oddelka Urada za slovenske šole in na posameznih šolah. Prošnjo za potrditev mora vložiti tudi učno osebje, ki je v omenjenih lestvicih vključeno pogojno, četudi še ni doseglo predvidenega naslova za polnopravno vključitev. Obrazci za vložitev prošenj so isti kot za vključitev v pokrajinske lestvice šol z italijanskim učnim jezikom in zainteresirani jih dobijo na spletni strani Minsitra za šolstvo, univerzo in raziskovanje (www.pubblica.istruzione.it), na posameznih šolah in na Uradu za slovenske šole, ki je tudi na razpolago za morebitna pojasnila. Prošnje je treba oddati Uradu za slovenske šole (ul. Rismundo, 6) do petka, 22. maja 2009.

Čestitke

OPZ Veseljaki iz Doberdoba se ponovno veseli uspeha svojih članic. Na regijskem tekmovanju mladih pianistov Primorske na Vrhniku je prejšnji teden KATARINA VISINTIN prejela zlato priznanje, VIDA GALLO pa bronasto. Obema iskrene čestitke in še veliko nadaljnjih uspehov.

Ob 90. rojstnem dnevu čestitajo teti IVANKI iz Gabrij vsi Jurnovi nečaki iz Doberdoba in Poljan ter ji voščijo veliko zdravja, sreče in veselja.

Obvestila

DANES, 26. APRILA, bo v dvorani Jebohov prič v ulici Padlih borcev 2/A v Šempetu potekalo biblijsko predavanje z naslovom »Bog sprejme vse religije?« Ob 10. uri bo predavanje v slovenščini, ob 16. uri v italijanščini, ob 19. uri pa v španščini.

DRUŽINSKA HIŠA NA PALKIŠU je bila v četrtek, 16. aprila, tarča tatinskega pohoda. Neznanci so v notranjost vdrli skozi pritlično okno hiše na Palkišu, 38, na ovinku ob glavni cesti, predvidoma med 8. in 15. uro, ko gospodarjev ni bilo doma. Ker se je tatina zgordila pri belem dnevu in ob glavni cesti, domači upajo, da je morda kdo od krajanov ali mimoidočnih opazil kaj nenavadnega. Zato pozivajo vse, ki so morda opazili sumljive ljude ali avtomobile ali kar koli drugega, krišnega za preiskavo, da poklicajo na tel. 338-3176605.

KULTURNO DRUŠTVO DANICA prireja 2. rekreacijski dan na Vrhu ob dnevu mladosti v nedeljo, 24. maja, na Vrhu s pričetkom ob 9. uri. Sodelujejo lahko šestčlanske ekipe z najmanj dvema ženskama. Igre in pravilniki bodo na razpolago ekipam isti dan; informacije in vpisovanje do 10. maja pri Dolores (tel. 339-7484533) in Demetriju (tel. 339-8667252).

OBČINA DOBERDOB razpisuje javni natečaj za dodeljevanje dodatnih prispevkov najemnikom za plačevanje najemnin in osebam, ki dajo na razpolago prej nenajeta stanovanja v laсти. Pojasnila, prepis razpisa in predvideni obrazci so na razpolago na doberdobskem županstvu od pondeljka do petka od 8. do 10. ure in ob nedeljnih tudi od 14.30 do 17. ure ali na občinski spletni strani www.doberdob.it.

OBČNI ZBOR ZSKD ZA GORIŠKO bo potekal v torek, 28. aprila, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva Briški grič na Bučkovju v Števerjanu.

POKRAJINSKI KONGRES SKGZ ZA

K.D. BRIŠKI GRJC
pod pokroviteljstvom Občine Števerjan

PRVOMAJSKO SLAVJE V ŠTEVERJANU

1. MAJA 2009 ob 17.00

OSREDNJI PROGRAM

Govor: Alessandro Maran in Ace Mermola, nastop plesne skupine Metulj, sledi ples z ansamblom MODRI VAL

2. MAJA 2009 ob 21.00

BALKAN FEST

koncert: KOČANI ORKESTAR

predskupini: Grinders in Live Killers

Ponudbe veljajo do 6. maja 2009

AL COSTO

VELIKO
ARTIKLOV
BREZ
DODANE
MARZE

Mortadela
Bologna IGP
FELSINEO
cena za 100g

€ 0,69

Jogurt
SVELTESSE
melano sade 0,1%
8 x 125 g

€ 1,99

Testenine
DE CECCO
vel.vrst.
500 g. 1,78 €/kg

€ 0,89

Ekstra
deviško
oljčno
olje
FARCHIONI
1 liter

€ 3,40

Tunina
MAREBLU
v oljčnem olju
3 x 80 g
7,04 €/kg

€ 1,69

Pivo
NASTRO
AZZURRO
6 x 66 cl
1,26 €/liter

€ 4,99

Prašek
za pralni
stroj
SOLE
95 pranji

€ 9,90

Mobilni telefon
NOKIA 1209
• dual band
• barven zaslon
• prostoročno telefoniranje
• litijeva baterija
• polifonična zvonjenja
• mp3

€ 29,90

Pralni stroj DAEWOO DWD FD 1421
• A A A klasa • polnilov: 7 kg • ožemanje 1400 v./min.
• motor z direktnim pogonom
• odprtina za vnos: 30 cm • boben iz inox jekla
• digitalno vodila • kontrola fuzzy logic
• dezinfekcijska tehnologija
nano silver • zamik vklopa
do 12 ur
• svetlobni zaslon

€ 299,00

klasa
"AAA"

DANES IN V NEDELJO, 3. MAJA, ODPRTO

Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740
ponedeljek: 14.30 - 20.30 od torka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

OD MAJA ODPRTI TUDI OB PONEDELJIKIH ZJUTRAJ, Z URNIKOM 9.00 - 20.30

EMISFERO NAJDETE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

nedeljske teme

OB LETOŠNJEM 25. APRILU, DNEVU ODPORNIŠTVA

Še pomnite tovariši ...

DUŠAN KALC

Svet se naglo in vse hitreje spreminja. S težavo dohajamo to, kar se v realnem času steka z vseh koncev in krajev sveta skozi vse popolnejše informacijske kanale v našo zavest v obliki vesti in mnenj, predlogov in odločitev, gotovosti in dvomov, resnic in laži. Še preden prebavimo ena dejstva, nas že zasujejo nova, da nam je vse težje razumeti, kaj se pravzaprav dogaja okrog nas in čemu naproti drivmo. V razgledovanju okrog sebe skozi prizmo raznolikih tolmačenj, je izbira opcije vse težja. Občutek, da se stvari ne izboljšujejo, da se vrtijo okrog svoje osi, da smo nemočno običali sredi toka, je vse izrazitejši.

Ob tem se rada polasti človeka tenu noba in neprijetna slutnja, da se vse vrto glavo spreminja zato, da bi se v resnici nič ne spremeno (če ne celo poslabšalo). Zdi se, kot bi vedno ena in ista logika razvrščala in razporejala dejstva in vesti. To je logika politične oportunitosti, ki jo določata oblast in vladajoča kasta po svoji podobi in potrebi in ki se zdi danes še izrazitejša kot v preteklosti.

Ta misel me nadležno preveva, ko iščem rdečo nit, s katero bi ob proslavljanju dneva odporništva in osvoboditve, 25. aprila, povezal preteklost z današnjostjo in jo projiciral v prihodnost.

»Še pomnite tovariši«, mi zvenijo v glavi besede iz nekdanje radijske oddaje, ko so pričevanja preživelih borcev za svobodo, mnogih zapornikov in preganjancev ter redkih povratnikov iz uničevalnih taborišč utrjevala zgodovinski spomin na neko junaska obdobje upora proti zлу in skušala prikazati lepoto in pomembnost idej svobode, bratstva in enakosti ter tudi miru, družbene pravičnosti, solidarnosti in sožitja. Skoraj v isti senci pa me z druge strani prešinejo besede razočaranja: »Zakaj smo se borili«, ki jih prav tako pogostokrat slišimo iz ust mnogih borcev, ko se ob spomenikih tistih, ki se niso vrnili iz gozdov, zaporov in taborišč, razgledujejo po neizmerni planjavi neobčutljivosti, hinavščine, sebičnosti, prostaštva, neetičnosti in hudobije današnjega sveta.

»Še pomnite tovariši...«, se spet oglasi iz globin duše, »... kako smo se borili ramo ob rabi s pripadniki drugih na-

rodov, kultur, jezikov, ver, kako smo skušali trpeli in umirali, ne le, da bi pregnali osvajalca in zasužnjevalca, temveč tudi, da bi zgradili pravičnejo in človeka vrednejšo družbo, da se ne bi več sovražili med sabo, da bi ne postavljali pregrad in jarkov med različno govorečimi, različno mislečimi, različno verujočimi...«

»Zakaj smo se borili...« odgovarja spet drugi glas, »...ko pa nam že bežni pogled na stvarnost, v kateri živimo, kaže, kako majhno vrednost imajo danes ideje, ki so pred 64 leti dvignile človeštvo k svetlobi iz dolgega mraka, in kako šibka so postala pričakovana po pravičnejšem svetu...«

Res je, da maločudeže in črnoledost ne sodita k proslavljanju zgodovinskega datumata, ki je začel vračati človeku dostenjstvo in zaridal nova velika upanja, res pa je tudi, da ne bodo zadostovalo besede njegovega nostalgičnega poveličevanja, posejane z dobrimi nameni in željami, da bi lahko upali na resnično uveljavljanje človekovega dostenjstva in njegovih pravic. Treba bo pač še veliko, veliko truda, časa in dobre volje. In še maršicesa.

Teden, v katerem smo se pripravljali na 64. praznovanje 25. aprila, nam je prinesel o tem zgovoren dokaz. To naj bi bil teden boja proti rasizmu in ksenofobiji v svetu, ki ju je še vedno vsepovsod na pretek. In v najrazličnejših oblikah. Z rasnim sovraštvom je po malem (ali obilno) okužen ves svet. Celo vedno več ga je in čedalje nevarnejši postaja. Izpadi proti Romom so na primer dokaj razviti tudi v naši neposredni bližini, kot pričajo nedavni protiromski shodi sicer »naprednih« in celo narodno ogroženih Kraševcev. Da o širjenju ksenofobega pojava širom po Italiji sploh ne govorimo. Zelo zgovoren tovrstni primer smo zabeležili prejšnjo soboto na turinskem nogometnem stadionu, kjer se je izlil tursovraštva proti črnopoltemu Italijanu Mariu Balotelli in celo proti belopoltemu »ciganu« Zlatanu Ibrahimoviću.

Protiristično bitko naj bi na čim boljši način izpeljala v Ženevi druga konferenca Združenih narodov, potem ko je prva pred osmimi leti v južnoafriškem Durbanu klaverno propadla, češ da je bila preveč antisemitistično usmerjena. In glej, tudi druga se žal ni obnesla. Nekateri države, med katerimi ZDA in Italija, so jo obtožile antisemitizma, še preden se je začela, in se zato sploh niso udeležile. Nekateri druge so ostro reagirale na napadalni poseg iranskega predsednika Mahmuda Ahmadinedžadu, ki je s svojim protiraelškega gneva polnim posegom še dodatno izpraznil kongresno dvorano. Vse skupaj pa se je izrodilo v občajno igrino merjenja moči in netegovanja mišic med državami z odpriimi računi. Na škodo, seveda, resnične teme kongresa, to je boja proti rasizmu, ki je svetovnim mogotcem, od vedno bolj zaverovanim v boj za oblast, ocitno deveta brigga. Še zlasti klavarna se v tem okviru izkazuje vloga italijanske vlade, ki se odločno (in dokaj podrepniško ter hinavsko) postavlja proti Ahmadinedžadovemu antisemitizmu, a se dokaj medlo in nedorečeno loteva (ali se sploh ne loteva) internih pojavov rasizma na stadionih ter v vsakdanjem življenju, zlasti v odnosu do priseljencev.

Rasizem na pohodu je le ena od odprtih ran v svetovnem in državnem tkivu. Siri se gospodarska kriza in z njo brezposelnost, kar pomeni, da bredemo vse občutnejšo revščino. Vzporedno stopa družbena kriza in kriza vrednot, ko začenjajo prevladovati nezaupanje v pravila, ko se širijo kulturna poplitivitev, povprečnost, skrajni individualizem, uveljavljanje bolj prebrisanih. Zaskrbljajoče je tudi, da vse te pojave spremlja neka splošna zaspanost in neodzivnost razumnijšega sveta. Ni čudno, da se zato nevarno prebujojo neofašistične skomine, da beležimo vse več primerov nestrpnosti in nasilja. Po zadnjih podatkih so se v Nemčiji v tem preteklega leta kazniva dejanja politične (skrajnodelničarske) narave pomnožila za 11,4 odstotka. Za Italijo ni točnih podatkov, a se da porast neofašističnega nasilja opaziti takoreč s prostim očesom. Tudi pri nas so si skrunilci spomenikov in drugih znamenj slovenske prisotnosti v zadnjem času marljive zavilali rokave.

Snovi za razmišljajanje ob 25. aprilu je skratka na pretek. Italijo pestijo nemajne težave (in ne samo zaradi globalne finančne krize ali katastrofalnega potresa v Abruci), ki jim sedanji politični razred ni kos. Berlusconijeva večina je bolj usmerjena v reševanje liderjevih osebnih, zlasti sodnih problemov kot v reševanje stvarnih problemov države, opozicija pa tudi ni sposobna pokazati večje energije. Italija ni v povojnem razdobju z moralnega vidika najbrž še nikoli zdrknila tako nizko. Res je, da politike ne delaš z moralo, prav go-to pa je ne delaš bolje brez nje, kot bi rekel Andre Malraux.

Po razdejanju, ki je sledilo Mussolinijevim avanturam, se je znala Italija (sicer z izdatno tujo pomočjo v strahu pred komunizmom) kmalu postaviti na noge. Sledila so razna razdobja, od sindikalnih uprov do znamenitega revolucionarnega leta 68, a prava možnost za korenitežo prenova in modernizacijo (ter moralizacijo) države se je pokazala ob zbljanju dveh glavnih strank, KD in KPI, z Morovim in

Berlinguerjevim »zgodovinskim kompromisom«. Toda ugrabitev in umor Mora ter »svinčena leta« so pretrgala ta proces zbljanjevanja in v osemdesetih letih se je vnela bitka med dvema vizijama Italije, med tisto, ki so jo predstavljali Pertini, Berlinguer in Zaccagnini, ki so poudarjali pomen etike v upravno političnem življenju in svarili pred degeneracijo političnega sistema in tisto, ki jo je predstavljal Craxijev skrajni pragmatizem v senci subverzivnega načrta Gelliejev framazonske lože P2. Sprva je kazalo, da je prevlada prva vizija, ki je sprožila ostro protikorupcijsko akcijo, bolj znano pod imenom »čiste roke«, ter privedla do konca prve republike, toda s prihodom Berlusconija na oblast so se vsi dobri nameni o zajezitvi degeneracije političnega in upravnega življenja počasi razblinili. Danes se soočamo s sistemom, ki nas v marsičem spominja na programske smernice zloglasne lože P2.

Posebno zanimivo je, da se Berlusconijeva priljubljenost, ne glede na njegove neverjetne, prej komične kot resne izpade, stalno veča. Te dni je njegov Giornale ustretil vest, da je sploh najbolj priljubljen državnik na svetu. Za vso to popularnost nosijo torej v prvi vrsti zaslugo njegovih (in ne samo njegovih) časopisi ter predvsem televizijski kanali, tako njegovi zasebni, kot javni, nad katerimi si je zagotovil vso kontrolo, kot privača dogajanje prejšnjih dni, ko je prišlo do sramotnega porazdeljevanja stolčkov na RAI.

Tako smo spet pri vprašanju odgovornosti sredstev javnega obveščanja. Že pred mnogimi leti, ko Berlusconija še ni bil na prizorišču, je Pier Paolo Pasolini označil televizijo za najbolj avtoritarno in represivno sredstvo javnega obveščanja. »Medtem ko fašistično časopisje, je dejal, v bistvu ni bilo sposobno niti oprasnit duše italijanskega ljudstva, jo je novi fašizem, ki ga predstavlja nova sredstva poročanja, ne le oprasnil, temveč razparal in oskrnul za vselej.« Kdove, kaj bi si Pasolini mislil danes, spričo neverjetne duhovne in kulturne revščine italijanske televizije ter njenega načrtnega manipuliranja.

V takšnem vzdihu je tudi 25. april, kot simbol odpora proti nacifrašismu in narodnega preporeda, na veliki preizkušnji. Nekateri bi ga radi kratkomalo ukinili, mnogi pa ga izvotili globljega pomena ter postavili na isto raven partizansko osvobodilno gibanje in salojske fašistične bojevnike. Polemikam ni ne konca ne kraja in veliko vprašanje je, kaj bomo v tem pogledu še doživeli. Letos se je v proslavljanju prvič vključil sam premier Berlusconi, tisti, ki je izjavil, da »ni Mussolini nikoli ubil nikogar, svoje nasprotnike je le posiljal na počitnice v konfinacijo«. V trenutku, ko pišemo te vrstice, ne vemo, kaj se bo zgodilo, nekaj pa je že vnaprej predvidljivo: potrebno bo se veliko naporov in budnosti vse demokratične, svobodoljubne in resnicoljubne javnosti, da se sedanje cefranje demokratičnega tkiva italijanske družbe in države, nevarnost uničevanja republike ustawe in propadanje vrednot odporništva zaustavijo.

25. april torej ne kot zgolj priložnost za nostalgično obujanje spomina, temveč kot izhodišče za ponovno vstajo zdravih sil v duhu enotnosti, čuta odgovornosti in solidarnosti proti slehernemu nadaljnemu poskušu ureševanja Gellievega izročila. Za boljšo prihodnost.

Naj zaključim z drobno vestičko, ki jo veliki tisk seveda ni objavil in ki se mi zdi po svoje pomenljiva za ta način čas. Pred milanskim sodno palačo na Korzu Porta Vittoria se je vsak dan postavljal 53-letni G.D.C. s svojo harmoniko in spremljajočim sodnikom in odvetnikom, ki so šli mimo z notami znane italijanske partizanske pesmi Bella ciao. Hotel je na glasbeni način protestirati proti krimicam. Tako je namreč izjavil, potem ko jo milanski občinski odbornik za zdravje Gianpaolo Landi iz Chiavene odredil, da ga pregledajo na psihosocialnem oddelku in preverijo, če obstajajo pogoji za njegov spremenjanje na psihiatrično zdravljenje.

Tako je pač. V Italiji trenutno namreč ni obsodbe vreden kdor krade in laže, temveč kdor laž razkrinka in krajo prijava. In torej ni kaznovan, kdor dela krivico, temveč kdor krivico obsoja.

Izletniki Primorskega dnevnika so se iz Turčije vrnili polni nepozabnih vtisov. To je namreč dežela, ki s svojimi barvami, vonji in okusi očara marsikaterega turista in včasih se je od vsega tega kar težko posloviti. Teden dni sicer ni veliko, a dovolj, da si obiskovalec ustvari vtis o deželi, njeni kulturi, zgodovini in navadah.

ri ne obvladajo srbohrvaščine. Napoled pa so razlage razumeli, saj je iznajdljiva vodička uporabljala »slovensko-srbo-hrvaško mešanico«.

Sledil je ogled Muzeja anatolskih civilizacij, ki je očaral marsikaterega izletnika. Anatolija je bila namreč od prazgodovine šteta za zibelko civilizacij. Zaradi starosti indeoevropske hetitščine in luvijščine nekateri raziskovalci sumijo, da je Anatolija center, od koder so se razširili indeoevropski jeziki. Sedanji prebivalci Anatolije pa so potomci turških ljudstev in govorijo predvsem turško. Ob meji z Irakom in Iranom pa živi številčna kurdska skupnost.

Z avtobusom so se potem izletniki podali do orjaškega Mavzoleja Oče Turkov oziroma Kemala Atatürka, ki se je po prvi svetovni vojni uprl zavezniški zasedbi velikega dela Turčije. Ustanovil je svoje narodno odporniško gibanje, ki je doseglo, da so zavezniki priznali turškemu narodu neodvisnost (24. junija 1923). Prav zaradi tega mu je Ljudska skupščina podelila vzdevek Ataturk oziroma Oče Turkov.

Ankara kot mesto ni očarala vseh izletnikov. Nekateri so jo definirali »vojaško mesto«, drugi »precej revno in umazano ter z markantnim videzom islamske veroizpovedi«, tretji pa so jo celo označili za »depresivno« v primerjavi z Istanbulom. Po večerji so se izletniki lahko oddahnili v udobnem Hotelu Sergah.

OD ISTANBULA DO ANKARE IN ČUDOVITE KAPADOKIJE

Turčija v očeh izletnikov Primorskega dnevnika

JASMINA STREKELJ

Istanbul, prihajamo!

1. dan, nedelja 29. marca 2009

Pred vami je reportaža, katere namen je prikazati Turčijo na neobičajen način, in sicer z očmi izletnikov Primorskega dnevnika, ki so se 27. marca odpravili na osemnovečne počitnice. Za organizacijo izleta je poskrbela slovenska turistična agencija iz Trsta Adriatica.net. Da bi čim bolje podoživeli vzdušje, ki je vladalo med potovanjem, smo povprašali nekatere izmed glavnih akterjev turške pustolovščine o njihovem doživljanju tamkajšnje realnosti. Telefonsko smo poskusili stopiti v stik z vsemi izletniki, naposled smo jih »ujeli« osem, tako iz Gorice kot iz Trsta. Na vprašanja so se v povprečju raje odzvale predstavnice nežnega spola, večina moških anketerancev je namreč raje prepustila »besedo« soprogam. Postavili smo jim različna vprašanja, od bolj splošnih (katera zanimivost jih je najbolj očarala, katere anekdote ne bodo pozabili, ali jim je bila hrana všeč itd.) do bolj »sociološko-antropoloških« vprašanj (katera kulturne razlike so jih presunile takoj v pozitivnem kot v negativnem smislu, ali so zaznali razlike med Turčijo in Evropo oziroma Istanbulom in ostalo Turčijo itn.). Ker so v povprečju izletniki Primorskega dnevnika izkušeni potovalci in so mnogi med njimi že predhodno prekoračili evropski prag, nekateri pridobljeni odgovori ponujajo različne načine razmišljanja in dojemanja drugih kultur, v našem primeru tistih, ki niso zahodne.

mreč med Črnim in Sredozemskim morjem osrje države in predstavlja njen azijski del. Mesto je znano po bizantinski trdnjavji, ki se razprostira na vrhu hriba – vzhodno od starega mesta. Krajev poročilo o tem, kar so izletniki videli med potovanjem do Ankare, nam je skorajda v živo (preko elektronske pošte) posredoval organizator. Z avtobusom so se podali na 450 km dolgo pot: najprej so prečkali Viševi most, ki povezuje Azijo z Evropo. Peljali so se mimo industrijskega predela Istambula in mimo obale Marmarskega morja. Pokrajina se je začela postopoma sprememnati, nižinsko močvirnato področje se je prelevilo v gričevnato pokrajino, polno velikih nasadov in lešnikov. Ko pa so se peljali mimo planote, ki presega 1.000 m, se je večina izletnikov začudila snegu, ki jih je spremljal mimo mesta Boula vse do Ankare. Prednost, da so izletniki potovali v tem letnem času je v tem, da ni bilo veliko turistov, v zameno pa so se morali odreči visokim temperaturam.

Sledilo je kosilo v starem delu Ankare. Kot je v njihovi navadi, so izletniki sprejeli domačinke, ki so pekle kruh. Skupino sta do začetka spremljali dve vodički, gospa Tatjana iz Slovenje in gospa Shakira iz Istambula (s predniki iz Črne gore). Gospa Sonja Kobal je med pogovorom poddarila zadovoljstvo, da je bila gospa Shakira izredno dobro podkovana. Edina težavica je bil jezik, saj nekate-

Takoj do prestolnice

2. dan, sobota 28. marca 2009

Po zajtrku je izletnike čkal ugoden avtobus, s katerim so se odpeljali do Ankare – mesta, ki ga je Kemal Ataturk, prvi predsednik sodobne republike Turčije, proglašil za prestolnico Turčije. Ankara je cvetoče turistično središče in upravno središče države od leta 1920. Leži sredi Anatolije ali t.i. Male Azije. Anatolski polotok tvori na-

Preko Hatuše do Avanosa, osrje Kapadokije

3. dan, nedelja 29. marca 2009

Jutranji odhod iz mesta se je vil vzdolž barakarskega naselja. Revnemu predmetju je sledila slikovita pokrajina. Izletniki so bili namreč namenjeni v pretežno gorato pokrajino v vzhodni Mali Aziji, imenovano Kapadokija, kjer so imeli svoje trgovske kolonije že Asirci. Na njenem ozemlju je niz pomembnih arheoloških najdišč in mnogih krščanskih arhitektonskih spomenikov, samostanov in cerkv, ki segajo od V. do XIII. stoletja. Prisotni so si najprej v Hatuši ogledali ostanke nekoč mogočne hetitske civilizacije in so šele nato dosegli osrje Kapadokije, mesto Avanos, ki ob bogati turistični ponudbi slavi tudi po tradicionalni produkciji keramičnih izdelkov. Tu se je en izletnik preizkusil v proizvodnji keramičnih izdelkov in med tem spravil v dobro voljo ostale.

Potniki so nato prespali v Hotelu Yiltok.

Joj Kapadokija, kako si neverjetno očarljiva!

4. dan, ponedeljek, 30. marca 2009

Po zajtrku je pester program vključeval celodnevni izlet po antični pokrajini Kapadokiji. Ustavili so se v Ürgüpnu in Zelveju. Doživetja tega dne so marsikateremu izletniku ostala zapisana v spominu. Videli so nekdanja bivališča, apnenčaste stolpiče (dimnike), cerkve in samostane, vklesane v skale. Do leta 1956 so v teh votlinah živelji ljudje. Ta čudež narave sta geološko ustvarila izbruha dveh vulkanov. Izletniki so se nato povzpeli na razgledno točko, ki jim je ponudila enkraten razgled vseh izklesanih pečin. Vreme je bilo uradno naklonjeno obiskovalcem, če upoštevamo, da je teden prej divjala tam mino snežna nevihta. Na tem področju obratujejo tudi delavnice domače obrti – tkanje preprog in izdelovanje okrasnih predmetov iz oniksa. Sveda brez kupovanja ni šlo. Ogled proizvodnje preprog je navdušil nekaj udeleženk izleta, ki so si enega le privoščile, vendar ga večinoma niso nosile v njihovih kovčkih. Za to je bil večinoma zadolžen moški spol, ki si je lahko »napasel« oči zvečer, v restavraciji Yasar Baba. Folklorni program je namreč vključeval tudi nastop treh trebušnih plesalk, ki so s spremnimi in vabljivimi gibi prepričale nekaj gostov, da so se »novopečeni plesalci turške glasbe« kar dobro odrezali.

Izletniki so nato prenočili v Hotelu Yiltok.

Nepozabni trenutki v Kapadokiji in na letališču

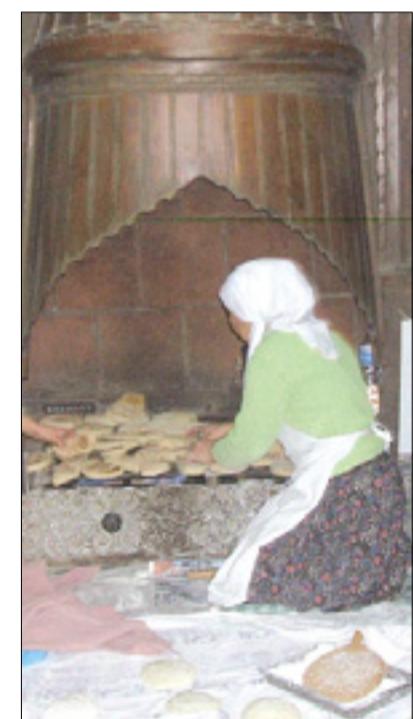
5. dan, torek 31. marca 2009

V torku so se izletniki podali na ogled podzemnega mesta Kaymakli, nekaterih manj znanih, a veličastnih dolin v osrju Kapadokije. Avtobus je na to krenil proti Kayseriju. Tam so se udeleženci »s kako težavo« vkrčali na letalo, ki je v večernih urah pristalo v Istanbulu. Sledila je namestitev v Hotelu Marble in večerja v restavraciji. Kdor si je želel, se je nato še dodatno sprostil v bližnjih lokalih in bifejih. Nekateri kafici so obratovali kar do treh zjutraj.

Večina izletnikov je Kapadokijo proglašila za »nepozabno«. Gospa Neriina Bordon, ki že 18 let hodi na izlete Primorskega dnevnika, se bo z veseljem vedno spominjala prekrasne Palače Topkapi in Plave mošeje v Istanbulu, kar pa ji bo vedno ostalo tudi v srcu je »Kapadokija s svojim enkratnim podzemnim mestom, ki se vije kar 70 m pod zemljoi«. Kljub fizičnemu naporu ji je ogled bil zelo všeč. Da je bil tale dan res bogat doživetij, vendar posebno naporen, potrjuje gospa Marisa Mosetti, ki se je zaradi fizičnih naporov odrekla podzemnemu izletu. Vseeno pa je Kapadokija izredno ugajala. Njen mož Oscarre (Oskar) Ussai, pa je videl tudi podzemno naselje in se zanj navdušil. Sonja Kobal je Kapadokijo definirala »kot na luni, nekaj enkratnega«.

Za nepozabno so proglašili tudi anekdoto na letališču Kayseriju. Posredujemo vam krajše poročilo. Večini izletnikov bo namreč ostal globoko v spominu masivni odhod bodočih Hadžijev v Meko in potovanje z njimi v letalu. Hadži je namreč beseda arabskega izvora in lahko pomeni tako muslimana, ki je že romal v Meko, kot kristjana, ki je romal v Jeruzalem. Zgodilo se je, da so se naši izletniki znašli nekako »obkoljeni in preplavljeni« od ogromne gneče, od katerih je bilo približno dvesto bodočih – v belo-oblečenih in večinoma s prekritim obrazom – Hadžijev, in trikrat toliko sorodnikov-spremljevalcev. Romanje v Meko je izredno pomemben dogodek v življenju muslimanskega vernika in je zato običajno, da se z njim veseli cela družina oziroma, točneje, celo sorodstvo: mož, vse žene z vsemi otroci, bratje, sestre, sestrične itd. Problem je nastal, ko so vsi potniki in predvsem spremiščevalci istočasno »vdrlj« v moderno, a vendarne majhno letališče. Trajalo je kar nekaj časa, da so se vsi izletniki prebili do sedeža na letalu. Nazadnje je podvиг uspel tudi tistim sedmim »nesrečnim« izletnikom, ki jim je bil začetno onemogočen sam vhod v letališče. Tudi sam letni bil dolgočasen, saj so bili turisti v veliki manjšini (približno 70:230).

Nekateri izletniki so se ob vsem

Istanbul in Turčija v primerjavi z Evropo

Turčija je dežela, ki s svojimi barvami, vonji in okusi »omami« marsikaterga turista. Včasih se je težko posloviti od vsega tega. Gospa Sonja Kobal je Istanbul obiskala že pred kakim desetimi leti. Opazila je številne razlike: »Mesto je danes neprimerno bolj urejeno in predvsem čisto. Takrat je bilo veliko stavb v gradnjih, danes pa je večina teh dokončanih. Istanbul je torej dojeto kot evropsko mesto ali če si izposodimo besede gospe Diane Marchesicheve »bolj podobno Zagrebu ali Beogradu kot tipičnemu azijskemu mestu.«

Vsi izletniki po vrsti pa se strinjojo, da komaj podani opis Turčije velja izključno za Istanbul. Mnogi so predeli v Turčiji, kjer vladata revščina in umazanija. Kljub temu, da je že Atatürk

strogo ločil državo in vero, ukinil sultanat in kalifat (interese ljudstva od takrat zastopa ljudska stranka in gospodarstvo vodi država), prepovedal ženskam zakrivljanje obraza s feredžo (1925), uvedel civilno pravo, razglasil enakopravnost žensk (1932), uzakonil pasivno in aktivno volilno pravico za ženske, je današnje stanje žensk, predvsem v ruralnih in revnejših pokrajinah, nevedno kot na papirju. Za razmislek pojasnilo vodičke Shakire: »Tudi dandanes se zgodi, da je vrednost ženske v bolj obubožanih predelih Turčije enakovredna vrednosti pičlih dveh krav.«

Značilnosti turške kuhinje

V glavnem skorajda vse tipične turške jedi vsebujejo dodatek česna, mete, peteršilja, origana in tolčene paprike. Turška kuhinja je bila nekaterim izletnikom »nepričakovano všeč«, kot je izjavila gospa Ankica Sedmak. Katero pa so tipične turške jedi? Nepogrešljiv del turške prehrane sta prav govorovo svež sir in jogurt, ki ga strežejo kot napitek, prilogo h glavnim jedem ali osnovno za namaze. To sta na primer Haydari – zeliščni jogurtov namaz ali Tatarator – zelenjavni jogurtov namaz. Ugodni klimatski pogoji v mediteranskem in črnomorskem delu Turčije omogočajo bogat izbor zelenjave. Ste-

Zakaj že domov?

8. dan, petek 3. aprila 2009

Po zajtrku se je malce utrujena, a na splošno zadovoljna skupina izletnikov Primorskega dnevnika pripeljala do letališča in z letalom odletela do Brnika. Pred tem pa so vsi še prisrčno pozdravili prijazno Shakiro. Sledila je vožnja do doma. (JS)

Še vedno Istanbul

7. dan, četrtek 2. aprila 2009

Predzadnji dan počitnic je najverjetneje najbolj razveselil nežni spol, saj je bilo geslo dneva »shopping«. Izletniki so lahko tudi uživali v živahnosti

Pod naslovom: predstavitev zbornika se je v Evropskem parlamentu udeležilo veliko poslancev
Desno: Csaba Tabajdi
Spodaj: naslovna stran novega zbornika

ZBORNIK OB 25-LETNICI DELOVNE SKUPINE ZA MANJŠINE V EVROPSKEM PARLAMENTU

Samo zadovoljne manjšine lahko zagotavljajo stabilnost evropske družbe

Predsednik delovne skupine za manjšine v Evropskem parlamentu, madžarski socialist Csaba Tabajdi, je ob koncu mandata in ob 25. obletnici delovanja tega sicer neformalnega telesa evropskega parlamenta izdal zajeten zbornik, ki nekako obnavlja prizadevanja za zaščito manjšin na evropski ravni v vseh teh letih. Zbornik z zelo pomembnjim naslovom »Manjšine Europe, združite se!« na skoraj 800 straneh obnavava vse manjšinske aspekte, o katerih je tekel beseda v zadnjem mandatu in besedila glavnine predstavnikov manjšin, njihovih organizacij ter ustavov, ki se ukvarjajo z manjšinsko problematiko, ki so se v zadnjih petih letih zvrstili na zasedanjih delovnih skupin za manjšine.

Rezultat tega dela je izredno zajeten in popoln zbornik, ki je do neke mere tudi priročnik, saj poleg avtorskih tekstov vsebuje tudi vsa besedila, ki jih je v tem mandatu v zvezi z manjšinami odobril Evropski parlament.

Knjiga se začenja s pomembnim posvetilom: namenjena je tistim članom Evropskega parlamenta, ki so se še posebej ukvarjali s problematiko narodnih oziroma jezikovnih manjšin; med temi so tudi kasnejši prejemnik Nobelove nagrade za mir, severnoirske laburistični poslanec John Hume, italijanski socialist Gaetano Arfe, avtor prve resolucije evropskega parlamenta o manjšinskih jezikih leta 1981 in grof Franz Ludwig von Stauffenberg, avtor besedila o gospodarski zaščiti manjšin, sicer pa poznan kot sin avtorja spodetelega atentata na Hitlerja (o katerem so pred kratkim posneli film z Leonardom Di Capriom v glavnih vlogah).

Namen te knjige pa poslanec Tabajdi navaja že na manseti, kjer ugotavlja, da se mora Evropska unija soočiti z veliko kontradikcijo, to je z dejstvom, da najpomembnejša organizacija stare celine ni oblikovala pravno zavezujočega sistema zaščiti manjšin in ustreznega kontrolnega mehanizma. »Evropska unija je od novih držav članic zahtevala nekaj, cesar sama nima in cesar od starih članic ni nikoli zahtevala,« je zapisal Tabajdi, ki tudi opozarja, da samo najbolj zakrnjeni nacionalisti lahko za-

najojo, da je vprašanje tradicionalnih narodnih manjšin (te predstavljajo približno 8 odstotkov prebivalstva) in priseljencev (teh je za 6,5 odstotka prebivalstva) eden največjih izizziv Evropske unije. Tu postavlja Tabajdi vrsto vprašanj. Katero zahteve narodnih manjšin ocenjuje Evropska unija za legitimne? Kateri mednarodni forum bi lahko ali bi moral razsojati o teh vprašanjih in na osnovi katerih načel? Kakšen ključ primerjave lahko upoštevamo, ko gre za vprašanje narodnih manjšin oziroma njihovih predstavnikov? Po njegovem mnenju, velja tu samo en kriterij: ali se manjšine oziroma njihovi predstavniki počutijo doma, ali so zadovoljni s svojimi stanjem in ali lahko odločajo o svoji usodi. »Samo zadovoljne narodne manjšine lahko zagotavljajo stabilnost evropske družbe,« ob koncu ugotavlja madžarski poslanec.

Zbornik sam je razdeljen na vsebinska poglavja.

Prvo poglavje vsebuje nekaj splošnih besedil, med katerimi po funkciji izstopa besedilo predsednika Evropskega parlamenta Hansa-Gerta Poetteringa, svoje poglede pa so posredovali tudi evropski komisar za kulturo Jan Figel, predsednica madžarskega parlamenta Katalin Szili in madžarska ministrica za zunanje zadeve Kinga Goncz.

Drugo poglavje vsebuje vrsto besedil o prizadevanjih za vzpostavitev evropskega pravnega okvira za zaščito manjšin; v njem je vrsta predlogov, pa tudi kronika številnih neuspehl poskusov, da bi do take zaščite prišlo.

Tretje poglavje obravnava nekatere primere avtonomije manjšin; tu se kot dokaj uspešni modeli prikazujejo Južna Tirolska, Katalonija in Baskija, kot model z velikimi problemi pa stanje Lužiških Srbov.

Cetrti poglavje je bolj jezikovno usmerjeno, saj obravnava pomen zaščite jezikov oziroma uveljavljanja jezikovnih pravic; tu so prikazani nekateri modeli, kot na primer valižanski, ki temeljijo prav na jezikovnih pravicah.

Peto poglavje vsebuje vrsto stališč in dokumentov, ki so vezani na delovanje delovne skupine za manjšine oziroma na predloge, ki so jih postavljali člani te skupine v zvezi s splošno jezikovno politiko.

Najdaljše, šesto poglavje, ki obsegajo

skoraj 300 strani, pa obravnava dejavnost delovne skupine za manjšine glede na posamezne regije oziroma jezike. Razdeljeno je na sedem vsebinskih točk, in sicer na metodične odnose na Zahodnem Balkanu, na promocijo pravic madžarske manjšine na območju Karpatov, na vprašanja slovenske manjšine v Avstriji in v Italiji, na problematiko rusko manjšine v Latviji in v Estoniji, na ugrofske manjšine v Rusiji, na regionalne jezike oziroma narodne manjšine v Franciji in na vprašanje Tibeta, ki so ga obravnavali po lanskih nemirih.

Zadnje, sedmo poglavje vsebuje dokumente, ki jih je v tem mandatu sprejel Ev-

ropski parlament v zvezi z manjšinami, priložen pa je še seznam članov delovne skupine za manjšine in seznam vseh sej delovne skupine od decembra 2004 do novembra 2008 z glavnimi točkami dnevnega reda.

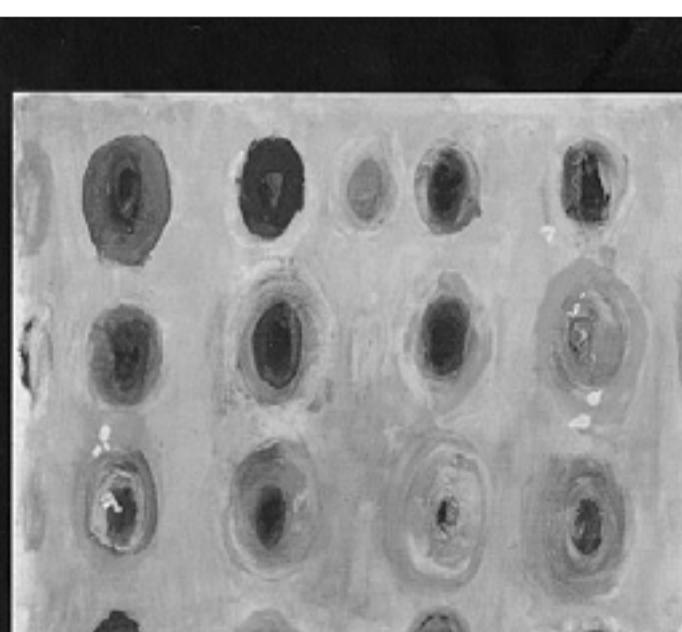
Pozornost tudi slovenskim manjšinam

Kot omenjeno, je v šestem poglavju ena izmed točk namenjena tudi Sloveniji in slovenskim manjšinam. Ta točka vsebuje tri prispevke, zabeležko razprave o Slovencih v Italiji in Avstriji, ki jo je delovna skupina opravila 7. julija 2005 in predsednikov povzetek te razprave.

Avtorica prvega od treh prispevkov je avstrijska evropska poslanka, predstavnica liberalno-demokratske skupine Karin Resetarits. Njen prispevek o slovenski manjšini na Koroškem ima pomemljiv naslov »Oblegana praksa«. Uvodoma je opozorila, da tako definicijo pripisujejo Sloveniji v tujini, kjer jo pogosto omenjajo kot eno izmed držav z zadovoljivo pravno zaščito narodnih manjšin. Po njeni oceni je prav ustrezna zaščita manjšin pomemben pokazatelj ravnih demokracij v sodobnih pluralističnih družbi. V zgodovini so se z manjšinami prepogosto okorili, jih manipulirali in izkorisčali, vendar je bila to vselej kratkoročna politična igra. Slovenska ustava priznava in ščiti italijansko in madžarsko manjšino, katerima zagotavlja status avtohtonosti, posebno pozornost pa namenja Romom, se zlasti v izobraževanju. V zvezi z Romi obstajajo tudi nekatere težave, predvsem na področju zaposljanja, tudi glede na dejstvo, da Romi vztrajajo pri nekaterih tradicionalnih dejavnostih sive ekonomije. Manjšinam iz drugih republik nedkanje Jugoslavije pa ni zajamčen status avtohtonosti. Slovenija je tudi pristopila k vsem pomembnim mednarodnim konvencijam v zvezi z zaščito manjšin.

»Prepuščeni političnim prephipom« pa je naslov prispevka o slovenski manjšini v Italiji, ki ga je napisal goriški pokrajinski odbornik Marko Marinčič. V njem uvodoma posreduje bralcem osnovne podatke o slovenski manjšini v Italiji, o njeni zgodovini in o asimilaciji v zadnjem stoletju, še zlasti v videmski pokrajini. Ta asimilacija se je nadaljevala, pa čeprav v prikriti obliki, tudi v zadnjih desetletjih prejšnjega stoletja. Leta 2001 je bil odobren zaščitni zakon, vendar se ta zakon izvaja v premajhnih meri, da bi lahko prišlo do korenitih sprememb stanja manjšine. Na narodnostno mešanih območjih sicer s strpnostjo gledajo na manjšino, njene prisotnosti pa ne pojmujejo kot vrednoto. V zadnjem delu svojega prispevka pa Marinčič načenja nekatera aktualne teme, kot na primer vprašanje, ali naj se manjšina zapira vase, ali naj se odpira dialogu. Opozarja tudi, da v stanju »nepopolne dvojezičnosti« manjšinski jezik dejansko izgublja, kot pozitiven znak pa navaja povečanje vpisov v slovenske šole. Med potrebnimi ukrepni navaja vključevanje slovenščine v večinske šole, ob koncu pa se zaustavlja še pri širitevi Evropske unije in opozarja, da predstavlja vstop Slovenije v Evropsko unijo edinstveno priložnost za manjšine v teh krajih.

Ob koncu vsebuje ta del zbornika še opominik z zasedanja delovne skupine za manjšine 7. julija 2005, na katerem je vprašanja slovenske manjšine v Italiji obrazložil deželni svetnik Mirko Špacapan, in zaključke predsednika Csabe Tabajdija, ki je med drugim pozval Italijo, naj izvaja zaščitni zakon in naj ratificira Evropsko listino za regionalne ali manjšinske jezike.

Minorities of Europe Unite!

Minorités européennes, unissez-vous!

Minderheiten in Europa vereint euch!

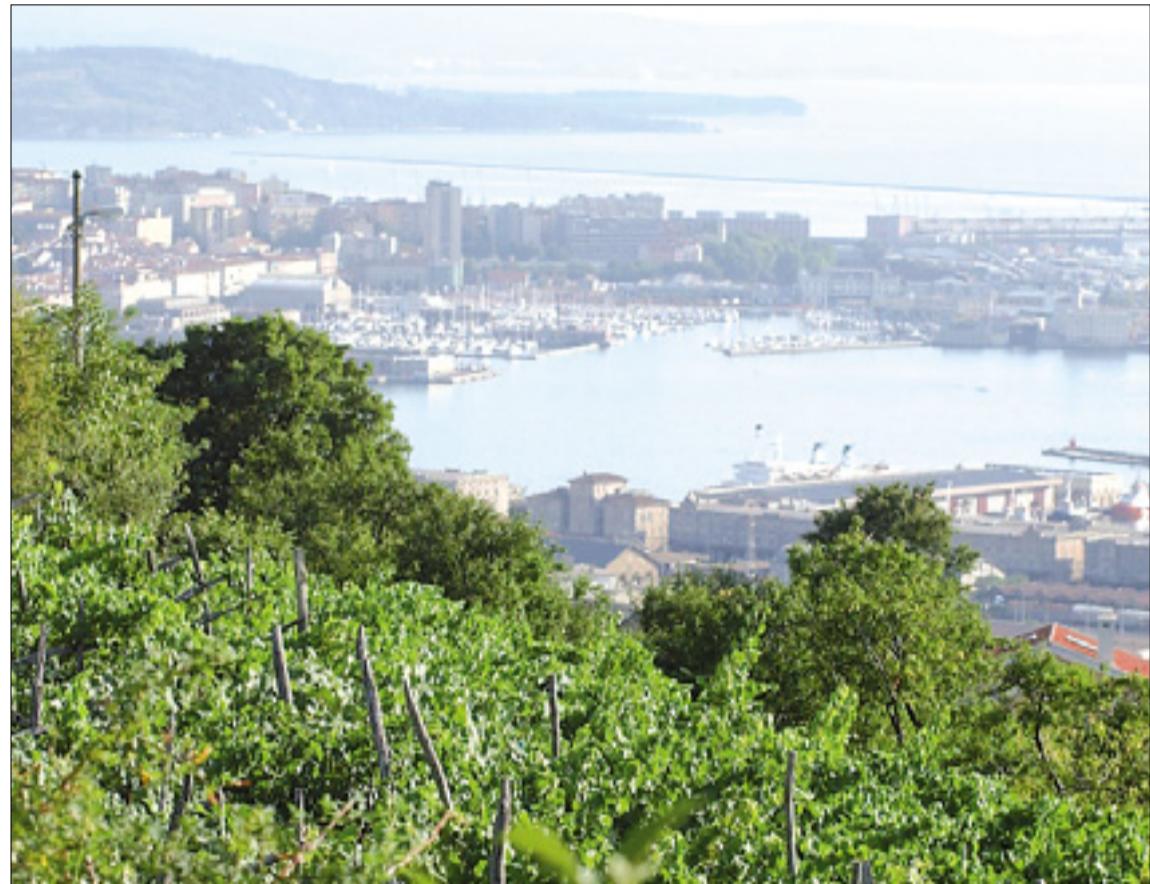

S pravimi odmerku fosforja pri gnojenju vinske trte je možno dosegči optimalne vsebnosti sladkorja v grozdju, izboljša se aromatičnost vin in njihova struktura. Pri rdečih sortah se okrepi tudi vsebnost barvil, pri belih pa močnejše izstopa fenolna komponenta

POMEMBNO ZA VINOGRADNIKE

Novosti v zvezi z gnojenjem vinske trte (2. del)

STROKOVNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Prvi del smo namenili novostim v zvezi z gnojenjem vinske trte, ki zadevajo dušik. Danes bomo posvetili svojo pozornost ostalima dvema važnejšima makroelementoma fosforju in kaliju.

FOSFOR (P2O5)

Pomen fosforja za vinsko trto. Fosfor je gradnik beljakovin in vseh rastlinskih delov, vpliva na dobro cvetenje in oplodnjo ter pospešuje zorenje grozdja in mladič.

Znaki pomanjkanja. Ob pomanjkanju fosforja je rast trte slaba, nastanejo motnje pri cvetenju ter pride do osipanja. Listi se slabo razvijejo, ostanejo majhnji in predčasno odpadejo.

Določitev gnojilnega odmerka fosforja. Tudi za določitev točne količine fosforja je treba upoštevati več dejavnikov, predvsem pa količino pridelka in založenost tal s tem elementom.

Številni poskusi so pokazali, da znaša potrebna količina fosforja za pridelek 70 - 80 stotov grozdja na ha in ob srednjem visoki preskrbljenosti tal, 30 do 35 kg tege hranila na ha, kar je za dobro tretjino manj od odmerka, ki so ga strokovnjaki svetovali do danes (50 - 60 kg/ha).

Čas gnojenja in čas odvzema fosforja. Trta odvzema ta element predvsem v začetni fazi cvetenja, pozno poleti in zgodaj jeseni. Zahteve po tem elementu pa so največje ob cvetenju, ob zaprtju grozda in ko se začnejo jagode mehčati pa do dozorensa. S fosforjem gnojimo lahko v enem samem odmerku jeseni ali ob koncu zime. Možno pa je tudi gnojenje v dveh delih, deloma jeseni deloma pa pred začetkom brstenja.

Učinki pravilnega gnojenja s kalijem na kakovost vin. S pravilnimi odmerki pri gnojenju s tem hranilom so bili dosežene optimalne vsebnosti sladkorja v grozdju in s tem visoka alkoholna stopnja, izboljšala se je aromatičnost vin in njihova struktura, pri rdečih sortah pa tudi vsebnost barvil ter zaznavanost grozdnih sadežev, pri belih pa je močnejše izstopala fenolna komponenta.

KALIJ (K2O)

Pomen kalija za vinsko trto. Kalij uravnava oskrbo z vodo, aktivira encime, vzdržuje pritisk v celicah ter sodeluje pri nastanku ogljikovih hidratov (sladkorja).

Znaki pomanjkanja. Listi postanejo svetleči, rahlo mehurasti, barva listov se spremeni. Listi belih sort poravijo, listi rdečih sort pa postanejo rdečasti. Listni rob rjav in se viša navzdol. Na grozdju pride do zastoja v rasti in dozorevanju.

Določitev odmerka. Ob že navezenem hektarskem pridelku se svetuje gnojenje z 80 - 100 kg/ha, kar v glavnem potrjuje do danes svetovane gnojilne odmerke za kalij.

Čas gnojenja in čas odvzema. Do največjega odvzema tega hranila pride ob koncu poletja – začetku jeseni ter ob koncu cvetenja. Največje zahteve pa ima trta pred cvetenjem, po oploditvi, pred zaprtjem grozda in ob času zorenja. Na splošno velja pravilo, da so zahteve po kaliju najvišje, ko je na trti prisoten grozd. S kalijem gnojimo jeseni ali ob začetku brstenja.

Lahko gnojimo samo enkrat ali v dveh odmerkih. Glede na pomembno vlogo, ki jo ima kalij pri nastanku sladkorja je koristno gnojiti s tem hranilom tudi preko listov.

Učinki pravilnega gnojenja s kakovost vin. S pravilnimi odmerki pri gnojenju s tem hranilom so bili dosežene optimalne vsebnosti sladkorja v grozdju in s tem visoka alkoholna stopnja, izboljšala se je aromatičnost vin in njihova struktura, pri rdečih sortah pa tudi vsebnost barvil ter zaznavanost grozdnih sadežev, pri belih pa je močnejše izstopala fenolna komponenta.

DO PRVE POLOVICE MAJA

V nobenem vrtu naj ne manjkajo plodovke

Od sedaj naprej, vse do prve polovice maja je čas, da presadimo na prosto plodovke, kot so paradižnik, bučke, kumare, jajčevec in paprika. To seveda, če nam vreme dopušča. V slučaju pa, da so temperature posebno ponoči, še nizke, pokrijemo posajene rastlinice s pajčevinastim vlaknom.

Rastlinice, ki jih bomo presadili na prosto, lahko pridelamo doma ali pa jih kupimo. Presadimo jih z vso zemeljsko grudo. Med sadikami, ki smo jih sami vzgojili, izberemo le lepe, zdrave in zeleni, slabše pa odstranimo. Če pa rastline kupimo, kar je bolj pogost primer, izberemo le zdrave ter ne preveč visoke sadike z dobro obrašlimi koreninami. Če so rastline previsoke, pomeni da so gojitelji preveč zaliivali in gnojili. Tačke sadike so bolj podvržene boleznim in škodljivcem.

Pred sajenjem moramo zemljo dobro pripraviti. Posebno paradižnik, paprika in jajčevec zahtevajo zemljo dobro pognojeno s hlevskim gnojem, ki naj bo po možnosti dobro zrel. Pokopljemo ga že med oranjem. Obdelamo 30 cm globoko. Važno je, da sadimo na sončno lego, vse plodovke pa se dobro obnesejo, če jih gojimo tudi v rastlinjaku.

Boljši uspeh imamo, če jih presadimo ob oblačnem vremenu ali pa v poznih popoldanskih urah, ko ni premočnega sonca. Nekaj ur pred sajenjem sadike zalijemo, da ostane koreninska gruda kompaktna. Nato naredimo luknjo in vanjo položimo sadiko z zemeljsko grudo vred. Zemljo okrog nekoliko potlačimo in rastlinice zalijemo.

Zelo dobro se pri plodovkah obnese plastična folija. Na ta način ostanjejo plodovi bolj čisti in zdravi, plevev se ne širi in zemlja se nekoliko ogreje. Najprej že pripravljeno gredico prekrijemo s črno plastično folijo in jo dobro pritrdimo, da je burja ne odnese. Nato naredimo luknje, kjer bomo posadili sadike.

Glede varstva plodov je zelo važna preventiva že pred in med sajenjem: najprej moramo upoštevati kolobarjenje. Plodovke naj si ne sledijo samim sebi za nekaj let, pa tudi ne ostalim plodovkam. Ne smemo saditi pregosto, gnojiti moramo zmerno, posebno z dušikovimi gnojili. Narediti moramo vse, da voda ne zastaja, najbolje je, da grede nekoliko dvignemo. V prodaji dobimo tudi sorte, ki so odporne nekatere boleznim. Če gojimo v rastlinjaku, moramo večkrat prezračevati.

Posemne plodovke imajo različne potrebe.

PARADIŽNIK (*Lycopersicon lycopersicum*) se prilagodi različnim tlom, najraje pa ima rahlo in propustno zemljo, dobro pognojeno s hlevskim

gnojem ali z drugimi organskimi gnojili. Rastnila je zahtevna na svetlobno. Sorte paradižnika v glavnem delimo v tiste, ki neprestano rastejo, ki jih je večina, in v tiste, ki rastejo do določene mere. Prve zahtevajo oporo, ki jo po možnosti postavimo pred presajanjem, druge pa opore ne potrebujejo. Paradižnik presadimo v razdaljo 40-50 cm za 50-100 cm. Po sajenju rastlinic dobro zalijem. Rastlinice moramo pozneje na oporo stalno in večkrat zavezovati. Zelo moramo paziti, da ne preveč stisnemo vezi.

BUČKE (*Cucurbita pepo*) sadimo tako, da ima vsaka rastlina na razpolago kvadratni meter površine; razdalja naj bo na primer 150 cm za 70 cm ali pa 100 cm za 100 cm. Sorte se razlikujejo po barvi in obliki. Pri nas je več povraševanja po sortah s svetlim olupkom.

Bučka je zelo občutljiva na mrz, zato je bolje, da za presajanje na prosto počakamo do začetka maja, ko ponori temperatura ne pada pod 10 stopinj. Dobro se obnese tudi gojenje v rastlinjakh. Za dobro kakovost in proizvodnjo moramo bučke ves čas stalno in po malem zaliativi z vodo, ki ima sobno temperaturo. Bučka potrebuje tudi gnojenje, vendar ne smemo pretiravati z dušikom. Občasno moramo zemljo okopavati.

KUMARE (*Cucumis sativus*) presadimo, ko nočna temperatura ne pada pod 10-12 stopinj. Gojiti moramo v zavetnem kraju in tam, kjer razpolagamo z veliko vodo. Pri presajanju naj ima vsaka rastlina prav tako na razpolago kvadratni meter. Zemlja naj bo vedno vlažna. Le tako plodovi ne bodo postalni greki. Voda za zalinjanje naj ne bo mrzla. Bolje je, da jo prej pustimo na soncu, da se nekoliko ogreje. Nekatere sorte zahtevajo oporo.

PAPRIKA (*Capsicum annuum*) je toplotno zahtevna rastlina. Zahteva veliko sonca in zavetne lege. Tla naj bodo struktturna, propustna na vodo in dobro pognojena z organskimi gnojili. Paprika ne mara bazičnih tal. Zemljo pognojimo in obdelamo 30 cm globoko. Sadilne razdalje naj bodo 70-80 cm za 40-50 cm. Rastline moramo posebno med poletjem stalno, a zmereno zaliativi. Če rastlina nima dovolj vode, mesnat del ostane tanek. Po potrebi rastlini damo oporo in jo vršičamo, ko je visoka 15 cm.

JAJČEVEC (*Solanum melongena*) sadimo v razdaljo 80-150 cm za 50-70 cm. Rastlina uspeva v nekoliko toplejših krajih, kot velja za krompir. Zahtevna je namreč na toploto, vsekakor pa pri nas dobro uspeva. Previsoke vlage ne mara, dobro raste v vseh vrstah tal, najraje pa ima peščena in rahla tla.

Magda Šturm

29. APRILA Srečanje o varstvu vinske trte

Strokovna služba Kmečke zveze vabi vinogradnike na strokovno srečanje, ki bo v sredo, 29. aprila, ob 20.30 na kmečkem turizmu Milič Andrej v Zagradcu, 2.

Srečanje prirejata družbi DU POINT in COMPO, na pobudo podjetja CONSORZIO AGRA-RIO iz Ronk, v koordinaciji s svetovalno službo Kmečke zveze.

Na srečanju bosta obravnavani dve izredno zanimivi temi: varstvo in foliarno gnojenje vinske trte.

O prvi temi bosta predaval strokovnjaka družbe DO PONT dr. Nicola Pes in enolog Ranieri Fedel, ki bosta podala analizo stanja z ozirom na varstvo trte v letu 2008 in nakazala smernice za varstvene posege v tekočem letu.

Prav tako zanimivo in aktualno bo predavanje o foliarnem gnojenju trte dr. Guida Maffolija, strokovnega izvedenca družbe COMPO. To opravilo se vedno bolj uveljavlja kot dopolnilno gnojenje k talnemu gnojenju in ga uspešno uporabljamo predvsem za dognojevanje z mikroelementi, katerih pomanjkanje je na našemu območju razmeroma pogost pojav.

Prav tako zanimivo in aktualno bo predavanje o foliarnem gnojenju trte dr. Guida Maffolija, strokovnega izvedenca družbe COMPO. To opravilo se vedno bolj uveljavlja kot dopolnilno gnojenje k talnemu gnojenju in ga uspešno uporabljamo predvsem za dognojevanje z mikroelementi, katerih pomanjkanje je na našemu območju razmeroma pogost pojav.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA

Industrijska cesta – TRST UI. Travnik, 10
Tel: 040/8990110 agraria, 040/8990100 rezervni deli

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

Kosičnice, kopačice, motokultivatorji, CASORZO, NIBBI, BCS, FERRARI, BENASSI.

Profesionalni »spaccalegna« - cepilci, traktorji FERRARI

POSEBNA PONUDBA MOTORNIH ŽAG JONSERED IN ALPINA

NAJVEČJA IZBIRA

japonskih, italijanskih bočnih in rotacijskih kosičnic najboljših znamk HONDA, SHINDAIWA in KAWASAKI

Rezervni deli, servis, mehanična delavnica

Pa Še...

ČEBULICE RAZNIH VRST CVETLIC
VELIKA IZBIRA
UMETNIH IN ORGANSKIH GNOJIL
ZAŠČITNA SREDSTVA
KOKOŠI IN PIŠČANCI ZA VZREJO
RAZNA KRMILA ZA ŽIVALI

SADIKE OLJK IN PVRTNIN
SADNA DREVESA
EKSTRADEVIŠKO OLIVNO OLJE
VSE ZA KMETIJSTVO
SEMENA

Massimo Laurencig med plezalnim podvigom v Lomastijevi poči (pod naslovom in desno zgoraj) in med zimskim vzponom v severni steni Triglava (desno spodaj)

POGOVOR Z EDINIM GORSKIM VODNIKOM IZ BENEČIJE

Massimo Laurencig: Vse gore so lepe, a Julijci so najlepši ...

TJAŠA GRUDEN

Štiridesetletni beneški alpinist Massimo Laurencig je pozimi postal gorski vodnik, pred nekaj več kot mesecem dni pa je požel nov uspeh. 13. in 14. marca mu je namreč s kolegom Luco Vuerichem, ki ga je spoznal na tečaju za gorske vodnike, uspelo preplezati markantno in težavno Lomastijev poč (VIII-/VI, 400 m) v severni steni sever-

nega predvrha Cime Grande della Scala/Velika lojtrca nad dolino Mrzle vode. Verjetno gre za najzahtevnejšo smer iz zapuščine legendarnega Ernesta Lomastija iz Tablje, ki je v sedemdesetih letih podiral meje alpinizma. Omenjena poč, ki se vzpenja vseskozi proti desni čez tristo metrski previs, je ena najbolj »norih« linij v Julijcih. Lomasti se je leta 1978 lotil še z enim izjemnim plezalcem, Robertom Mazzilisom.

»Prvo ponovitev smeri Lomasti - Mazzilis sta opravila Novogoričana Pavel in Peter Podgornik leta 1980 poleti, za njima pa to ni uspelo nikomur več. Nain uspehl pa je še večji, ker sva bila prva, ki sva smer preplezala pozimi, to se pravi v precej težjih razmerah. Prav zaradi tega so o najinem vzponu veliko pisale najrazličnejše italijanske in mednarodne revije ter spletni strani o alpinizmu,« je svoj podvig komentiral Massimo Laurencig, ki smo

ga zmotili med poučevanjem športnega plezanja v Tolmeču. Slovenski plezalec, ki je edini gorski vodnik iz Benečije, poučuje vse zvrsti alpinizma ter vodi skupine po gorah (zainteresirani, tudi s Tržaškega, Goriskega in iz Slovenije, lahko pišejo na e-mail massimo.laurencig@alice.it ali poklicno na 338/5676100), iz domačih krajev pa za zdaj še nima veliko učencev-strank.

»Pri nas me kot alpinista še ne poznajo. Počasi pa bo že šlo. Predaval sem že pri Planinski družini Benečije in pri CAI, povabili pa so me tudi na nekatere šole. Tako sem lahko tudi otrokom pokazal in razložil, kako se je treba vesti v hribih, da se izognemo nepotrebним nevarnostim. V naših dolinah je veliko ljudi, ki so jim gore všeč, z mojo pomočjo pa bi jih lahko še boljše spoznali. To je bil tudi eden izmed razlogov, zaradi katerih sem se odločil, da postanem gorski vodnik. Še bolj potrebno pa se mi zdi, da svojo ljubezen do narave in gorskega sveta posredujem mladim, ki na splošno preveč posedajo pred računalnikom ali se ukvarjajo samo z nogometom. V Sloveniji je s tega vidika povsem drugače. Očitno se tam zavedajo, da je ljudem veliko bolj pri srcu to, za kar se navdušijo v otroških letih.«

Katera zvrst alpinizma vam je najbolj všeč?

»Vse so iz različnih razlogov privlačne. Dolomiti so na primer zelo lepi v polletnih mesecih, francoska stran Mont Blanca pa je pozimi še posebno primerna za turno smučanje. Najlepše pa so po morjem Julisce Alpe, kar so mi potrdili tudi številni prijatelji, ko so jih spoznali. V Julijcih je res vedno lepo.«

Kaj pa je najtežje?

»Najtežje je po mojem začetki. Gore

privlačijo marsikoga, za plezanje pa se nato ne odločijo vsi. Tisti prvi korak je najtežji. Ko premagaš strah in začneš plezati, te to tako prevzameš, da ne odnehaš.«

Sodelujete mogoče tudi z Združenjem gorskih vodnikov Slovenije?

»Ne, sicer poznam veliko slovenskih vodnikov, a z njimi še ne sodelujem. Upam pa, da bom prej ali sleg lahko, saj sta navsezadnjie tako italijanska šola za vodnike kot slovensko združenje med najboljšimi v Evropi.«

Gorski vodnik mora verjetno tudi veliko trenirati...

»Tako je. Vodnik mora imeti dobro vzdržljivost in mora biti v vseh pogledih dobro fizično pripravljen. Zato veliko tečem, tudi po hribih. Pozimi veliko smučam, poleti pa več plezam. Kondicija mora biti namreč taka, da med plezanjem zame in za tiste, ki jih spremljam, ni nevarnosti.«

Komu bi svetovali tako službo?

»Tistim, ki res ljubijo gore. Poklic je naporen, meni pa je zelo všeč, čeprav z njim v Italiji ne moreš zaslužiti toliko kot v Švici, Franciji ali Sloveniji, kjer je alpinizem precej bolj popularen.«

Pot do državnega izpita za gorskega vodnika je zelo zahtevna

Massimo Laurencig je državni izpit za gorskega vodnika po praktično dveletnem pripravnosti opravil 19. decembra lani. Na strokovni izpit se je začel pripravljati že marca 2007. Tako je namreč uspešno prestal zahtevno selekcijo za vpis na državni tečaj za gorske vodnike, ki je nato trajal poldrugo leto in je bil zelo zahteven, tako da ga je ob beneškem alpinistu zaključilo le še 14 plezalcev. Program je predvideval tako praktični kot teoretični del, saj mora gorski vodnik obvladati plezalne tehnike v vseh pogojih in tehniko turnega smučanja na vsakem terenu in v vseh snežnih razmerah, znati pa mora še veliko več. Poznati mora na primer osnove vremensovlja, osnove vede o ledenikih, botanike, zoologije in geologije, imeti mora znanja o snegu in plazovih. Obvladati mora tudi večine taborjenja in zasilnega bivanja v naravi, prvo pomoč in načine obveščanja v primeru nesreče ter gorsko reševanje. Izpitov, ki jih je moral Laurencig med pripravnostvom opraviti, je bilo veliko in so bili vsi zelo naporni. Kot primer naj navedemo tistega o plezjanju v visokogorju, ki je potekal na Mont Blancu. Trajal je enajst zaporednih dni, osem jih je bilo namenjenih plezjanju po ledeniku, trije pa plezjanju v granitu.

Poklic gorskega vodnika urejata državni zakon 6/89 in deželni zakon 2/2002. Operativni sektorji gorskega vodnika pa so: plezjanje v naravnih skali, visokogorju in ledu, športno plezjanje na umetnih stenah, tekmovanja v športnem plezjanju, alpinistično smučanje, gorsko reševanje, izletništvo, soteskanje ali kanjoning, svetovalna služba za ocenjevanje uporabnosti smučarskih prog, ki so izpostavljene snežnim plazovom, okoljska vzgoja, vodenje v zaščiteni območja, javno izobraževanje, posegi z alpinistično tehniko na velikih drevesih, svetovalna služba za podjetja na področju športa in varnosti, razvijanje in utrjevanje motoričnih sposobnosti otrok in najstnikov, nevarna dela, priprava sten za plezjanje.

Mladi civilni prostovoljci so spoznali Rezijo

Civilna služba pomeni tudi to: nuditi edinstveno in dragoceno priložnost petim mladim prostovoljcem, ki živijo v naši deželi, da spoznajo Rezijo s svojimi naravnimi in kulturnimi posebnostmi.

Tako se je zgodilo prejšnji teden, ko se je skupina mladih, v spremstvu odgovornih za ARCI Civilna služba iz Trsta (Giuliano Gelci, Nives Košuta in Costanza Iannone), podala v rezijansko dolino, da bi se seznanila s tamkajšnjo stvarnostjo.

Mladi so začeli civilno službo lani oktobra. Zanimivo je to, da so se prijavili na slovenski projekt z naslovom Nove poti manjšinskih kultur, ki ga je leta 2007 vložila Zveza slovenskih kulturnih društev in je specifično osredotočen na slovensko stvarnost v naši deželi.

Namen ZSKD je seveda bil ta, da privabi v prvi vrsti slovensko govoreče mlade: na projekt pa so se nasprotno odzvali italijanski mladinci od 18. do 28. leta, ki prihajajo iz različnih krajev naše dežele in sicer iz tržaške, goškiške in pordenonske pokrajine.

Kako pa je prišlo do obiska v Re-

ziji? Med poglavitev cilje projekta Nove poti manjšinskih kultur sodijo večja vidljivost slovenske prisotnosti v deželi, prodorneje sodelovanje in izmenjava med tu živečimi kulturami ter

pridobitev novih kompetenc za mlade, ki se nameravajo posvečati kulturnemu delu tudi po opravljeni civilni službi. V sklopu projekta je določeno število ur namenjeno tudi obveznemu iz-

obraževanju. Večji del izobraževalnega programa obsega splošne tematike, kot npr. identitet in cilji civilne službe, promocija kulture miru, prostovoljne organizacije in italijanska zakonodaja ipd. Obsežen del programa pa zadeva tudi t.i. specifično izobraževanje, ki je posebej osredotočeno na teritorij in na organizacijo, kjer mladi opravljajo civilno službo.

Obisk doline Rezije je bil nadvse prijetna in hkrati tudi poučna priložnost za mlade, ki so prvič spoznali njenе lepote in zanimivosti. Skupino je prijazno sprejela kulturna delavka in

predstavnica ZSKD Luigia Negro, ki je ob sodelovanju nekaterih članov društva Rozajanski dum osvetlila naravne, zgodovinske in seveda kulturne dragočenosti doline. Srečanja se je udeležila tudi Pamela Pielich, ki je tudi sama civilna prostovoljka in je kot članica folklorne skupine posebej izpostavila pomen glasbe in plesa v rezijanski kulturi. Obisk se je zaključil v Parku Julijskih Alp, kjer so udeleženci spoznali še dve civilni prostovoljci, Eliso Bobaz in Anno Pontarini, ki opravljata civilno službo v sklopu lokalne Pro loco.

agenda - agenda - agenda

KREATIVNE DELAVNICE IN TEČAJI

ZSKD obvešča, da JSKD vabi na sledeče tečaje:

Likovnoteoretski seminar: Likovne sprememljivke

Tečaj: Kako nastaja mozaik

Kiparska delavnica: Les

Tečaj: Risanje portreta

Likovna delavnica Brda: Mreža in mreženje struktur prostora

Likovna delavnica Sinji Vrh: Risanje dreves

Kiparska delavnica: Kamen

Delavnice bodo potekale od maja do avgusta 2009. Programi so namenjeni

odraslim, ljubiteljem in ustvarjalcem, dijakom zadnjih letnikov, študentom in pedagogom. Prijavenco dobite na ZSKD, kjer dobite tudi informacije o terminih in vpisninah. Rok prijave zapade 8. maja 2009.

Uradni ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,

e-pošta trst@zskd.org,

Gorica: tel. 0481 531495,

e-pošta gorica@zskd.org,

Čedad: tel. 0432 731386,

e-pošta cedad@zskd.org,

Solbiča: tel. 0433 53428,

e-pošta rezlja@zskd.org

 intercampus
mednarodni mladinski glasbeni laboratorij

Mednarodni mladinski glasbeni laboratorij

Zveza slovenskih kulturnih društev in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti prirejata peti mednarodni mladinski godbeniški laboratorij, ki se bo odvijal v Dijaškem domu v Portorožu od nedelje, 19.7. do sobote, 25.7. 2009.

Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti, ki bodo preživel sedem dni ob igranju v orkestru. Dovolj časa pa bo seveda tudi za prijateljsko druženje, zabavo in rekreacijo ob morju.

Opozorili bi, da sodelovanje v pihalnem orkestru ni namenjeno izobraževanju posameznega inštrumenta, temveč orkestrski igri.

Pihalni orkester Intercampusa bo s pomočniki vodil dirigent Miro Saje, dolgoletni dirigent Pihalnega orkestra Krka in predsednik strokovne komisije pri Zvezi slovenskih godb.

Prijavnica in razpis sta na razpolago na spletni strani www.zskd.eu ali pa na uradih ZSKD. Rok prijave zapade 26. maja 2009. Zaradi omejenega števila mest vabimo zainteresirane, da se prijavijo čimprej.

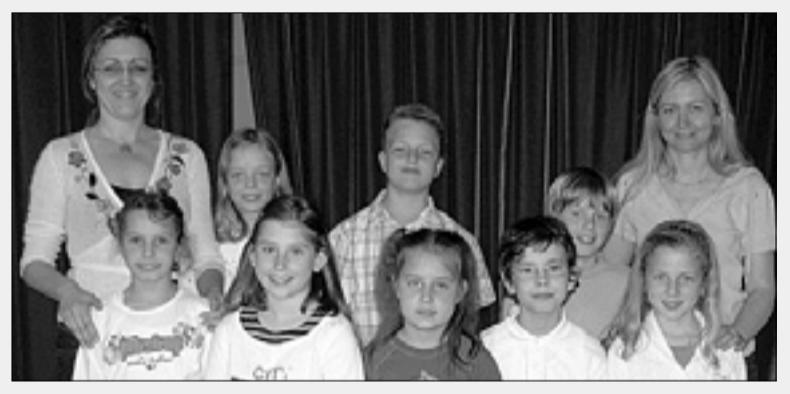
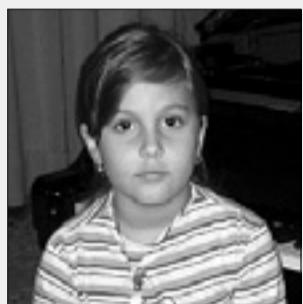

Devet nagrad na regijskem tekmovanju na Vrhni

Zveza primorskih glasbenih šol in Glasbena šola Vrhnika sta priredili Regijsko tekmovanje mladih pianistov Primorske, ki se je odvijalo 17. in 18. aprila na sedežu šole na Vrhni. Tekmovanja se je udeležilo devet učencev Glasbene matice iz Trsta in Gorice, ki so vsi odnesli zlato, srebrno ali bronasto priznanje. Ocenjevalno komisijo so sestavljali predsednica Helena Megušar in člani Selma Chicco, Borut Logar, Denys Masliuk in Helena Plesničar.

Osemletna Helena Lupinc, učenka prof. Claudie Sedmache na tržaški šoli Glasbene matice, je prejela zlato priznanje v kategoriji začetnikov. Zelo uspešno so se odrezali tudi učenci goriške Glasbene matice in predvsem osemletna Katarina Visintin, ki je prejela 98 točk in zlato priznanje, po številu točk drugo najvišjo nagrado. Tudi drugi učenci prof. Vesne Zuppin so izkazali z zelo dobrimi uvrsttvami: v prvi A kategoriji sta Elisa Terrena in Vida Gallo prejeli bronasto priznanje, Cristian Visintin pa je v prvi B kategoriji prejel bronasto priznanje.

Prof. Beatrice Zonta je prav tako nabirala obilne sadove svojega pedagoškega dela, saj je pripravila na tekmovanji nastop štiri nagrajene učence: najmlajša je bila Eva Frandolič, ki je odnesla bronasto priznanje v kategoriji začetnikov; bronasto nagrado je žirija prav tako podelila devetletni Demetri Jarc, Ivan Antonutti in Samuele Vittorio Ferletti pa sta dobitnika srebrnega priznanja.

Voščilo iz Špetra

Ob stoletnici tržaške Glasbene matice je vodstvo ustanove povabilo vse sedeže na dejelnem teritoriju na jubilejno praznovanje v obliki bolj slovenskih šolskih glasbenih prireditev. Gorica je pred kratkim priredila svoje glasbeno voščilo, v soboto, 9. maja pa bo na vrsti Glasbena matica Špeter, ki bo izvedla pravljivo pod pokroviteljstvom krajne Občine v večnamenskem središču v Špetru s pričetkom ob 17. uri. Prireditev bo velik praznik mladih glasbenikov, ki se v Benečiji glasbeno izobražujejo pod okriljem šole Glasbene matice. V

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ

Ulica Montorsino 2

tel. 040-418605 fax 040-44182

www.glasbenamatica.com

e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA

Korzo Verdi 51

tel. 0481-531508 fax: 0481-548018

e-mail: gonica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER

Ulica Alpe Adria 69

tel./fax: 0432 727332

e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA

ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE

ul. Pontebbana 28

tel./fax +39 0428-60266

e-mail: info@planika.it

NAPOVEDNIK

TRST

V sredo, 29. aprila ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju, ul. Montorsino 2

Občni zbor Glasbene matice

V petek, 15. maja ob 20.00 v Beethovnovi dvorani, ulica Coroneo 15 8. Srečanje višješolske mladine - priro. Mešani mladinski zbor Trst

ŠPETER

V soboto, 9. maja ob 17.00 v večnamenskem središču v Špetru

Koncert

ob 100-letnici Glasbene Matice Nastopi solopevskega oddelka (razred K.Nemeth):

V sredo, 22. aprila ob 20.30 v Občinski dvorani v Hodiču

V ponedeljek, 4. maja ob 20.30 v župnijski cerkvi v Bardu

Za širšo glasbeno »orientacijo« mladih pianistov

Pianistka in docentka Glasbene matice Claudia Sedmack je dopolnila bienija za akademsko izobraževanje druge stopnje iz didaktike instrumenta na tržaškem konzervatoriju. Razmišljanje o novih poteh pedagogike in o omejitvah zastarelih učnih programov se je v visokim izpolnjevalnim študijem razvilo v konkretne načrte in učno metodo, ki podpira in spodbuja večjo glasbeno razgledanost učencev. Drugi specialistični bienij je predstavljal dopolnilo prvega z dodatnimi vsebinami in spodbudami:

Glasbena obzorja so neskončna. Odpirajo se vedno nova okna, ki vzbujajo radovednost, da neprestano raziskuješ nova področja. Oba bienija, ki sem ju izbrala, sta vezana na temo didaktike instrumenta in specifično klavirja, saj je to področje, s katerim se redno ukvarjam. Izkušnjo na terenu sem vedno bolj ugotovljala, da tradicionalna diploma ne nudi tega znanja ali vsaj ne v potrebnih meri. Ob tem je pred leti nastopilo tudi križno obdobje hudih finančnih težav ustavnove, kar je postal še dodatna spodbuda, da smo se razini profesorji lotili specialističnega izpolnjevanja. Bila sem res zadovoljna, ko se je ponudila priložnost bienijev druge stopnje; ko sem dokončala študij na prvem bieniju, je konservatorij uvedel še dodatno, dvoletno specializacijo, ki je specifično usmerjena v formacijo docentov klavirja. Drugi bienij je predvideval zelo zanimive predmete in predvsem kompozicijo v povezavi z didaktiko. Naucili smo se na primer, kako pisati skladbe, ki so izrecno namenjene reševanju določenega problema, odprli smo vprašanje modalnosti, ki jo tradicionalni študij v glavnem ne upošteva, čeprav je ponujala mnogim skladateljem dodatne možnosti umetniškega izražanja. Zanimiva je bila tudi poglobitev v jazz gregorico in v osnovne improvizacije, ki prav tako ne spadajo v tradicionalne programe. Kot izbirni predmet

sem dodala še zgodovino modernih glasbenih vrst oz. jazza, bluesa, pop glasbe ali ročka, saj gre za glasbo, ki je danes najbolj razširjena.

Sad diplomskega izpit je zbirka klavirskev skladb, ki ponujajo neobičajni pogled na učne metode.

Diplomski izpit je razdeljen na tri dele: predstavitev diplome, izvedba treh skladb različnih obdobjij in vodenje komorne skupine pri izvedbi skladbe, ki jo mora kandidat naštudirati v treh urah. Pri svojem delu sem se osredotočila na en problem. Opazila sem namreč, da imajo otroci velike težave v prehodu iz skladb, ki nazabavajo učenje otroka, kako se stik s klavijatu lahko spreminja med izvajanjem. Vsaka skladba se razvija pretežno v obsegu ene pozicije, posebnost pa je v tem, da sem dodala ritmično-zvočne elemente kot so trkanje na klavir, ploskanje in druge efekte. Na ta način otrok razvija orientacijo, ritmični čut, obvladjanje klavijature in motoriku. Želela sem, da bi bila propozicija obenem sveža, zabavna in zanimiva, zato se vse dogaja v precej igivrem slogu. Vse skladbe so v glavnem modalne, kar priporove k temu, da se izvajalec privadi na širše doje-

manje ne samo tonalnih glasbenih vtipov. Tu di metrumi upoštevajo v študiju manj uporabljeni taktovske načine. Če odpiraš učencem širša obzorja, bodo čisto naravno pristopali k različnim zvrstom glasbe. Vsaka skladba v zbirki ima svojo predstavitev z nasveti za študij in izvajanje. Skladbe so solistične, za klavir stičiročno, na koncu je še igrica, v kateri se melodija ponavlja takoj, da ob vsakem ponavljanju izvajalec nadomesti skupino not z dodatnim zvočnim elementom, tako da na koncu ostane samo gib. Upam, da bom kmalu lahko javno predstavila svoj pedagoški projekt s praktičnim prikazom njegovih značilnosti.

Želja po posodabljanju učnih programov je samo načrt ali je širitev glasbenih obzorje dejansko že postala del rednega poteka?

Nova spoznanja in metodo učbenika sem seveda že spremenila v konkretno dejavnost, saj je raznolikost učne snovi velika pridobitev za formacijo otroka. Ne smemo biti preveč togji v pristopu k umetnosti, to je nujno za razvijanje otrokove kreativnosti, zanimanja in radovednosti.

Redni občni zbor Glasbene matice

Upravni odbor Glasbene matice vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 29. aprila 2009 ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju, na sedežu Glasbene matice v Trstu, ul. Montorsino 2.

Dnevni red: uvodni pozdrav, poročila (predsedniško, tajniško, blagajniško in nadzornega odbora), razprava, odobritev obračuna 2008 in proračuna 2009, razno.

Nagradni nastop glasbene revije na Glasbeni matici

Državna nižja srednja šola sv. Cirila in Metoda je sklenila 8. aprila deveto izvedbo že tradicionalne Glasbene revije, ki je namenjena vsem glasbenikom osnovnošolske in srednješolske stopnje iz tržaške pokrajine. Letošnje revije se je udeležilo 191 učencev javnih in privatnih glasbenih ustanov, ki so zaigrali solistično ali v komornih zasedbah. Člani ocegnevalne žirije Humbert Mamolo, Federico Crisanaz, Tamara Tretjak in Fabio Nesbeda so podelili vrsto posebnih nagrad in so izbrali kandidate za nagradno udeležbo na glasbeni reviji višješolcev, ki jo prireja lice Dante. Med nagradami je tudi javni nastop izbranih udeležencev revije, ki so igrali tudi letos v Gallusovi dvorani na sedežu Glasbene matice v Rojanu. Po pozdravu ravnatelja Bogdana Kralja, ki je predstavil gostujočim glasbenikom delovanje ustanove, in navdu-

šeni dobrodošlici koordinatorke Glasbene revije Silvie Di Marino, so nastopili učenci šole Marij Kogoj (pianisti Helena Lupinc, Veronika Feri, Dana Tence, Rebecca Jark, Matej Jazbec, Rok Dolenc, violončelistka Gaia Jark, kitarist Ivan Supani), učenec Akademije Ars Nova (pianist Giuliano Di Piero) in harfistka privatista (Vida Skerk).

merna priložnost za nekaj drugačno vrednotenje vsakoletnega podeljevanja nagrad Sklada Josipa Tavčarja in nagrad za orientacijski pohod, ki navadno poteka ravno ob Dnevu kulture. Ob tem je bil dan pred velikonočnimi počitnicami primeren kot glasbeni uvod v praznovanje. Glasbena matica goji vzgojo k umetnosti, k lepemu in je prav, da lahko ponudi našim dijakom prikaz dobre glasbe in plemenitega delovanja.

Nekateri dijaki študirajo na Glasbeni matici, drugi pa so imeli priložnost, da so ob bliži spoznali to pomembno ustanovo. Prof. Vesna Zuppin je na začetku predstavila zgodovinski oris ustanove, nakar smo prisluhnili glasbenemu sporedu v izvedbi solistov in komornih skupin. Dijaki so zelo lepo sprejeli to pobudo, so pozorno poslušali in imam vtip, da jih je resnično zanimalo, poleg tega, da je bilo vzdušje posebno prijetno.«

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

26. 4. 2009

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Med knjigo in glasbo

Knjiga je za Slovence pravzaprav simbol samega slovenstva. Od Trubarja do danes je knjiga težko ločljiva od same zgodovine in zgodovinskega razvoja slovenskega naroda. V knjigah je zbran zgodovinski spomin naroda, a tudi najintimnejše izpovedi pesnikov in pisateljev, skratka ljudi, ki so s svojim pisanjem posredovali drugim ne le jezik, ampak tudi del teh občutkov. Knjiga je prav zaradi tega vse prej kot predmet, temveč kulturna dobrina.

Organizacija UNESCO je proglašila 23. april kot svetovni dan knjige. Dejstvo, da so izbrali prav ta dan pa ni zgolj naključje. Na ta dan praznujejo namreč Katalonci praznik sv. Jurija (po katalonsko Sant Jordi). Praznik je poznan kot el dia de la rosa ali pa kot el dia del llibre – odvisno od zornega kota: moški podarijo ženski rožo, v zameno pa dobijo (seveda katalonsko!) knjigo. Skratka, gre za praznik, ki je za Katalonce neke vrste kulturno Valentinovo, saj gre za praznik ljubezni do jezika, kulture ter seveda tudi ljubljene osebe! Praznik rož in knjige se je uveljavil šele leta 1923, ko je knjigarna v Barceloni začela s to ponudbo. Stvar je nato prerasla in postala najprej katalonski praznik, od leta 1995 pa celo svetovni dan knjige!

Podobno bi lahko zapisali o pevski kulturi in tradiciji, s katero smo na »sodoben« način tesno povezani prav tako od samega Trubarjevega časa dalje. Beseda v pesmi je že takrat bila v ospredju zanimanja slovenskih protestantov.

Tudi v današnjem času, ki ga medijsko zaznamujejo internet in druga hitra sredstva sporočanja, pa sta knjiga in glasba še vedno nepogrešljiva sestavna dela našega vsakdana in doma. Glasbeni predvajalniki in sedaj elektronske knjige v bistvu posredujejo le na sodobnejši način tisto, kar nas definira kot kulturni narod. Sicer pa ne zamudite današnjega 40. Praznika frtalje v Rupi!

Okno v svet domišlje in znanja

nica tudi k posredovanju ljubezni do knjige in branja. S prirejanjem brahnih uric se otroci že od mladih nog naučijo, da je knjiga pravzaprav okno v svet domišlje in znanja, nenačadne pa si prostor, ki je opremljen prav po meri in potrebi najmlajših obiskovalcev, lahko ogledajo tudi sami. Tudi na ta način se otroku približa knjiga, in to iz vsakega zornega kota! Poleg otroških uric pa se je knjižnica uveljavila tudi kot razstavni prostor za mlade umetnike, ki imajo na razpolago za prve razstave dobro obiskan prostor v samednem središču mesta.

Obiskovalcev je namreč v knjižnici če- dalje več. V zadnjih desetih letih se je obisk knjižnice več kot podvojil: od 5871 obiskov leta 1998 so la- ni beležili kar 12.782, še bolj očiten pa je podatek glede izposoje na dom: od 3132 izposojenih knjig pred desetimi leti je la- ni romalo na dom obiskovalcem Narodne in študijske knjižnice kar 11.718 knjig.

Za vse potrebe knjižnice skrbijo od ponedeljka do petka med 9.00 in 18.00 uro štiri knjižničarke, in sicer Gabriela in Ksenija s celim delavnim urnikom, Ivana s polovičnim ter Martina, ki dela v knjižnici osem ur tedensko. Poleg dela z vse bolj številnimi obiskovalci (zaradi katerega bi bilo potrebno razmisiliti o večjih prostorih tako za obiskovalce kot za vse večji knjižni fond), knjižničarke zapisujejo knjige tudi v virtualno knjižnico Slovenije (www.cobiss.si). Informacije o knjigah in knjižnici pa so na voljo tudi na spletni strani (<http://www.nsk-trst.sik.si>) ter seveda v sami knjižnici.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu je (k)raj za ljubitelje slovenske tiskane besede! V samem mestnem središču, in sicer na ul. Sv. Frančiška 20, je obiskovalcem na voljo nad 125.000 enot – od knjig, periodike do zgoščenk in DVD-jev.

Knjižnica je tradicionalno shajališče tržaških Slovencov, saj imajo na voljo bogato založene police z najnovejšim dnevnim in periodičnim tiskom, ki izhaja tako v Italiji kot v Sloveniji, poleg tega pa pridejo tudi študentje in raziskovalci na svoj račun, saj imajo na voljo čitalnico ter tudi bralec in tiskalnik za reprodukcijo mikrofilmov. Na tem mediju, ki je v resnicu bolj podoben starijam filmskim kolutom formata Super 8 kot mikrofilmu hollywoodskih vohunov, so danes razpoložljivi namreč letniki Edinosti in Primorskega dnevnika.

Nezanemarljivo vlogo pa igra knjiž-

Fotografski utrinki 4. Natečaja Bogomir Špacapan

Prosvetno društvo Podgora in Združenje cerkvenih pevskih zborov – Gorica sta v nedeljo, 19. aprila, organizirali 4. natečaj cerkvenega zborovskega petja Bogomir Špacapan. Pobuda se je odvijala v cerkvi v Podgori, pod pokroviteljstvom Goriške nadškofije in Koprske škofije. Strokovna komisija, ki so jo sestavljali prof. Ivan Florjanc, prof. Hubert Mamolo, Peter Pirih, Patrick Quaggiato in Dario Bertinazzi, je največ točk dodelila Mešanemu pevskemu zboru "Sv. Jernej" z Općin pod vodstvom Janka Bana; drugi se je uvrstil Mešani pevski zbor župnije Cerknica, ki ga vodi Tadej Podobnik, tretje mesto pa je zasedel Mešani mladinski pevski zbor "Ignis" iz Postojne pod taktirko Florijane Žnidaršič.

Poleg oblikovanja bogoslužja Mešani pevski zbor Sv. Jernej z Općin sodeluje tudi na raznih natečajih.

Mešani cerkveni pevski zbor Cerknica je bil ustanovljen leta 1986.

Mešani mladinski pevski zbor Ignis iz Postojne deluje od leta 1998.

Cerkveni pevski zbor Stanko Premrl iz Podnanosa bo letos praznoval 20-letnico delovanja.

Župnjski mešani pevski zbor Šempeter neguje cerkveno petje že 21 let.

Mešani pevski zbor Jazbine-Plešivo deluje v tem sestavu drugo leto.

Knjiga in DVD o Paskvalu Gujonu

PASKVAL GUJON

OČAK Z MATAJURJA

Prakton poklicnemu Čedadancu

ob 300-letnici njegovega rojstva

PASQUALE GUJON

EL PATRIARCA DEL MATAJUR

Omaggio a un coraggioso difensore dei diritti della sua gente nel 100° anniversario della nascita

Zbornik, ki je izšel pri Kulturnem društvu Ivan Trinko iz Čedada, je obsežen zapis v slovenščini in italijanščini o Gujonovem delu in življenju. V zborniku so zbrana pričevanja nekaterih Gujonovih sopotnikov, sobratov in znancev. Še najbolj zgovorni del zbornika so nekateri prispevki, ki jih je Paskval Gujon napisal v beneških časopisih. Pri izidu knjige so sodelovali še zadrugi Most in Novi Matajur iz Čedada ter Fundacija Poti miru v Posočju iz Kobarida.

Filmski zapis na DVD-ju, ki ga je izdala zadruga Most iz Čedada, pa gledalcu predstavi Gujona kot izvrstnega priповедovalca v pojočem beneškem na- rečju. Filmski zapis sta pripravila Ezio Gosgnach in Štefan Rutar.

i.informacije

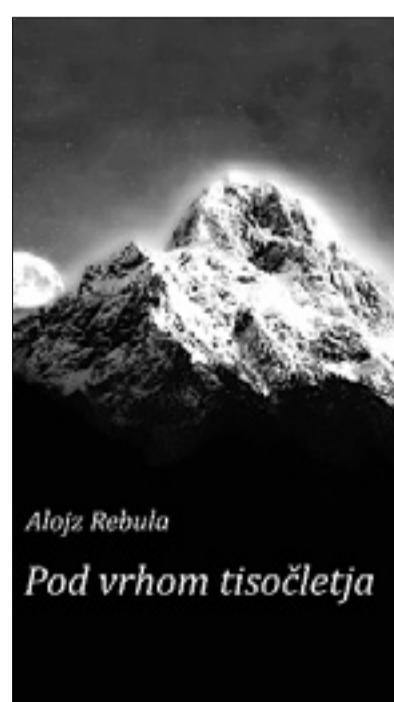
Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 37084, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: corili01@gorica.191.it

Društvo slovenskih izobražencev prireja jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu srečanje z Zoro Taučar in Alojzem Rebulo ob priliku izida njunih knjig in osebnih jubilejov.

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi A-lige

Udinese z vso vnemo, ustvarja pa si »sovražnike«

Chievo ugnal v 92. minutu - Handanovič odličen - Fiorentina nadigrala Romo

CHIEVO - Po tretji zaporedni zmagi je Udinese celo še v igri za uvrstitev v pokal UEFA. Če mu bo uspela »misija nemogoče« je težko napovedati, zagotovo pa so si Videmčani v tem sklepnu delu sezone ustvarili kar nekaj sovražnikov. Po Reggini je zdaj to tudi Chievo, ki morda ni pričakoval, da bodo Marinovi igralci igrali s takšno vnemo. Udinese je po solidnem prvem polčasu povedel po enajstmetrovki D'Agostina, prekršek, ki je povzročil najstrožjo kazeno, je bil nesporven. V nadaljevanju tekme je imel vratar Udineša Handanovič precej več dela kot njegov kolega v vratih Chieve. Slovenski reprezentant je zagotovo opravil enega svojih letos najboljših nastopov in pri Juventusu pridobil še nekaj dodatnih točk, če naj verjamemo pisanju športnega tiska, da se bo stara dama skušala znebiti Buffona, da bi napolnil svojo blagajno pred obnovno moštva. »Handa« je opravil nekaj odličnih posegov, vendar nič ni mogel proti strelu z glavo Pelissiera iz neposredne bližine. Chievo je po izenačenju še napadal, Udinese pa je (nezasuženo) podvojil v sodnikovem podaljšku, s tem pa precej razburil domače igralce. Videmski ekipi je sinoči pomagala še Fiorentina, ki je visoko in povsem zasluzeno premagala Romo. Boj za pokal UEFA in Ligo prvakov je tako še odprt.

Chievo - Udinese 1:2 (0:1)

STRELCI: D'Agostino (11-m) v 34. min., Pelissier v 60., in D'Agostino 92. min..

CHIEVO (4-3-1-2): Squizzi, Frey, Morero, Yipes, Mantovani, Italiano (od 55.

Tako je branilec Chieva Yipes nesporno podrl napadalca Udineša Quagliarello v kazenskem prostoru. Sodnik je dosodil 11-metrovko

ANSKA

60. Lukovic 5,5), Quagliarella 6, Sanchez 7.

Fiorentina - Roma 4:1 (1:0)

STRELCI: Vargas v 6., Gilardino 47. in 67., Gobbi v 73., Baptista v 86.

FIORENTINA (4-2-3-1): Frey; Cottarelli, Gamberini, Dainelli, Pasquali; Do-

nadel, Montolivo; Semioli, Jovetić (Gobbi), Vargas (Kuzmanović); Gilardino (Bonazzoli).

ROMA (4-2-3-1): Artur; Motta, Panucci, Cassetti (Tonetto), Riise; De Rossi, Pizarro; Taddei (D'Alessandro), Brighi, Baptista; Totti.

VRSTNI RED: Inter 74, Juventus in Milan 64, Fiorentina 58, Genoa 57, Roma 52, Palermo 49, Cagliari 48, Lazio 47, Udinese 45, Atalanta 41, Catania in Sampdoria 40, Napoli 39, Siena 37, Chievo 34, Torino 27, Bologna 26, Lecce 24, Reggina 23.

DANES: ob 15.00 Bologna - Genoa, Lazio - Atalanta, Lecce - Catania, Milan - Palermo, Reggina - Juventus, Sampdoria - Cagliari, Torino - Siena, ob 20.30 Napoli - Inter.

Zola »Anglež« še štiri leta

LONDON - Trener angleškega prvoligaša West Hama Italijan Gianfranco Zola je sprejel pogoje vodstva kluba in tako podaljšal pogodbo za nadaljnja štiri leta. Pravzaprav bo do uradnega podpisa prišlo v naslednjih 48 urah, londonsko moštvo pa je trenutno na prvenstveni lestvici sedmo in se bori za uvrstitev v evropski pokal UEFA. 42-letni italijanski strelkovnjak je na klopi West Hama presedel že zadnja štiri leta, službovanje v londonskem klubu pa je obenem tudi njegovo prvo trenersko delo v katerem od klubov.

1. SLOVENSKA LIGA - Luka Koper - Interblock 3:0, Domžale - MIK CM Celje 0:3, Rudar Velenje - HIT Gorica 1:0.

NOGOMET - V Trevisu proti zadnjevrščeni ekipi je Triestina tretjič zapored izgubila

Še pepelka je bila prehud zalogaj

Odločilni gol je Quadrini dosegel po trinajstih minutah igre - Triestina je popolnoma odpovedala s fizičnega in taktičnega vidika - Zdaj životarjenje

Treviso - Triestina 1:0 (1:0)

STRELEC: Quadrini v 13.

TREVISO (4-4-1-1): Guardalben; Baccin, Zaninelli (34.dp Mezzano), Scurto, Galuppo; Missiroli, Gissi, Frezzotti, Pedrelli (16.dp Zigoni); Quadrini; Piovaccari (23.dp Vicente). Trener: Gotti.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 6; Cacciatore 5,5, Minelli 5,5, Cottafava 5,5, Rullo 5 (13.dp Allegretti 5); Tabbiani 5, Gorone 5, Princivali 5,5 (27.dp Antonelli 5), Testini 5; Ardemagni 5,5, Della Rocca 4,5 (1.dp Granoche 5). Trener: Maran.

SODNIK: Cavarretta iz Trapanija

Tabbiani neučinkovit

gal ponovno zadeti. Le lep poseg Agazzi je rešil Triestino.

Tokrat se je Maran odločil za prvo menjava že med odmorom. Res nespodobnega Della Rocco (več kot očitno fizično ni bil zmožen igrati) je zamenjal Granoche, ki pa ni igral veliko bolje od moščenega kolega. Napadalci Triestine so imeli tudi dokaj malo žog na razpolago, saj so težave Tržačanov začele že pri gradnji igre. Izredno počasno prehajanje iz faze obrambe v fazo napada in statičnost igracev je zelo olajšala delo Trevisu, ki ni nikoli tvegal. Le Allegretti v 67. minutu je poskušal, a šlo je za strel z razdalje, ne pa za lepo grajeno skupinsko akcijo. Domača ekipa je obratno zamudila dve izredni priložnosti v protinapadu. Prvič se je preveč obotavljal Piovaccari, nato pa je zgredil odločilno podajo Zigoni.

Menjave Marana znova niso zadovoljile. Bomo sploh kdaj videli igrati Triestino s tremi napadalci, če ne od prve minute vsaj ko mora nadoknaditi gol? Zakaj je vztrajal s Testinjem, ki je bil celo tekmo popolnoma odsoten? Čemu igrati s štirimi branilci, ko se je nasprotnik izključno branil? Nihče ne zahteva od Marana, da bi se iz dneva v dan spremenil v Zeman, a nekoliko več poguma bi lahko le pokazal. Očitno je tudi, da so pri Triestini nekaj zgrešili tudi s fizično pripravo, saj so nekaterim igralcem že poše moči.

Top: Quadrini in Missiroli sta v prvem polčasu razživila tekmo in večkrat zarezala globoke rane v obrambo Triestine.

Flop: Ni igralca, ki bi se rešil. Triestina je zatajila na celi črti, najbolj pa preseča, da Maranovi varovanci niso pokazali prave želje po tem, da bi vsaj iznačili.

Iztok Furlanič

B-LIGA IZIDI 37. KROGA Albinoleffe

- Bari 1:4, Brescia - Mantova 0:0, Frosinone - Pisa 1:1, Grosseto - Vicenza 2:1, Livorno - Modena 1:2, Piacenza - Empoli 1:1, Rimini - Avellino 2:3, Sassuolo - Ascoli 1:0, Treviso - Triestina 1:0, jutri ob 19.00 Ancona - Cittadella, ob 21.00 Parma - Salernitana

Bari	37	20	12	5	53:28	72
Parma	36	17	15	4	52:27	66
Livorno	37	13	20	4	56:34	59
Brescia	37	16	11	10	47:35	59
Sassuolo	37	15	13	9	49:38	58
Empoli	37	15	11	11	44:43	56
Albinoleffe	37	14	12	11	43:40	54
Grosseto	37	15	9	13	57:61	54
Triestina	37	14	10	13	50:42	52
Ascoli (-2)	37	14	9	14	33:37	49
Piacenza	37	12	11	14	40:44	47
Vicenza	37	11	13	13	40:34	46
Pisa	37	11	11	15	41:48	44
Mantova	37	10	14	13	34:41	44
Rimini	37	11	10	16	38:50	43
Frosinone	37	10	13	14	42:50	43
Ancona	36	12	6	18	46:56	42
Cittadella	36	9	15	12	36:37	42
Salernitana	36	11	7	18	39:51	40
Modena	37	9	12	16	47:58	39
Avellino (-2)	37	8	14	15	36:54	36
Treviso (-1)	37	7	14	16	34:52	34

PRIHODNJI KROG: sobota, 25. ob 16.00

Triestina - Piacenza

FORMULA 1 V Bahrejnu bo Trulli začel s prvega mesta

MANAMA - Jarno Trulli (Toyota) je bil najhitrejši na kvalifikacijah pred današnjo VN Bahrajna (14.00 po Rai 1 in Sky sport). Z iste vrste bo startal tudi Trullijev moščni kolega Nemec Timo Glock, medtem ko si je tretje startno mesto privozil Nemec Sebastian Vettel (Red Bull). Svetovni prvak Britanec Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes) je bil četrti, trenutno vodilni v sezoni Britanec Jenson Button (Brawn-Mercedes) pa peti. Za Ferrari znova slabob: Felipe Massa bo dirko začel z 8., Räikkönen pa z 10. mesta.

MOTOCIKLIZM

Rossi najhitrejši

MOTEGI - Valentino Rossi (Yamaha) bo današnjo (začetek ob 8.00, ponovitev ob 17.00 po Italia 1) dirko na VN Japonske začel s prvega startnega mesta v razredu MotoGP. Z drugega mesta bo dirko začel Avstralec Stoner (Ducati). Tretji je bil Rossijev kolega v moštvu Španec Jorge Lorenzo.

ODOBJOKA

Piacenza in

Trento vodita z 2:1

TRENTO - Po 3. tekmi polfinala končnice odobjarske A1-lige Trento in Piacenza vodita z 2:1. Piacenza je Macerata po zaslugi Marschalla (19 točk) v gosteh premagala kar s 3:0 (25:20, 25:20, 25:18), Trento (Kazizki 18) pa je na domači tleh s 3:1 (20:25, 25:21, 25:12, 25:20) odpravil Cuneo (Wismans 17).

TENIS

Italijanke presenečajo

TARANTO - Italijanska reprezentanca po prvem dnevu polfinalnih bojev pokala Federacij prese netljivo vodi z 2:0 proti branilkom naslova, Rusnjam. Flavia Pennetta je gladko premagala s 6:4 in 6:0. Ana Čakvatadze, medtem ko je Francesca Schiavone ugnala Svetlana Kuznjevcovo z 1:6, 6:2 in 6:3. V drugem polfinalnem obračunu med reprezentancami Češke in ZDA je po uvodnih dvobojih izid neodločen 1:1.

JUDO

Urška Žolnir

evropska prvakinja

TBILISI - Slovenska judoistka Urška Žolnir je na evropskem prvenstvu v Tbilisiju v kategoriji do 63 kilogramov osvojila naslov evropske prvakinje. Žolnirjeva, ki je tako osvojila že svojo tretjo kolajno na evropskih prvenstvih, je v finalu po le 37 sekundah borbe ugnala Rusinjo Vero Koval. Aljaž Sedej pa je v kategoriji do 81 kg osvojil bron.

HOKEJ NA LEDU

»Slovenski gol« za

Avstrijo ni bil dovolj

Na svetovnem prvenstvu elitne lige v hokeju na ledu je Avstrija visoko izgubila proti Švedski s 7:1. Za Avstrijo je edini gol v drugi tretjini dosegel koroški Slovenec Martin Oraže, ki igra za ekipo iz Beljaka. Izidi: ZDA - Latvija 4:2, Norveška - Finska 0:5, Češka - Danska 5:0, Švedska - Avstrija 7:1.

ROKOMET - Izidi drugega dela MIK 1. lige za moške, skupina od 1. do 6. mesta: Celje PL - Cimos Kooper 28:29, Trebnje - Prevent 31:23.

KOŠARKA - A1-liga: Pesaro - Avellino 89:67. Izid lige

KOŠARKA - Končnica moške B2-lige

AcegasAps polfinalist

V »domačem« Pordenonu ugnal Como

Acegas Aps - Como 82:70 (24:20, 44:33, 57:44)

ACEGAS: Lenardon 20 (13:14, 2:7, 1:6), Marisi 4 (4:4, -, 0:3), Bocchini 9 (1:1, 1:1, 2:5), Benevelli 13 (1:2, 6:9, -), Di Gioia 7 (3:6, 2:7, 0:1), Spanghero 15 (6:7, 3:3, 1:3), Pigato 4 (2:4, 1:3, -), Gennari 10 (4:7, 3:4, -), Zurch n.v., Coronica. SON: 25. SKOKI 37 (31+6)

COMO: Bergna 8, Angiolini 21, Ballarate 7, Matteucci 5, Andreollo, Pozzi 16, Anzivino 8, Meroni 2, Sari 3, Spatafora. SON: 33. SKOKI: 37 (28+9).

Tržaški AcegasAps je uspešno prestal prvi krog končnice za napredovanje v košarkarsko B1-ligo. V četrtfinalu je po »dramatičnem« uvodnem porazu in diskvalifikacijo igrišča za dva kroga, vendarlo ugnal Como.

Presteklo sredo ga je v drugi tekmi najprej premagal na njegovih tleh, sinoč pa še na nevtralnem igrišču v Pordenonu, kjer se je zbralokrog 1.000 gledalcev, skoraj izključno Tržačanov, na čelu z županom in predsednikom kluba Dipiazzo.

Tržačani so začeli boljše in končali prvo četrtnino v vodstvu, klub temu, da so izgubili več žog in zgrešili nekaj enostavnih protinapadov. V drugi četrtnini se je prednost AcegasAps še povečala, gostje pa so bili izjemno živčni. Njihov najboljši igralec Matteucci, ki je »sam zmagal« na prvih tekmi v Trstu, je bil popolnoma neučinkovit, dobro so ga Tržačani tudi pokrivali, na ta način pa popolnoma spravili iz tira. Najvišjo prednost je tržaško moštvo doseglo v tretji četrtnini (plus 16 točk), ko je kazalo, da je gostom popolnoma upadel pogum. Vendar očitno ni bilo tako, če ve-

mo, da je prednost AcegasAps začela v zadnjem delu igre hitro kopneti. Tržačani niso našli več poti do koša, začeli so solirati in metati iz neizdelanih položajev, imeli pa so tudi nekaj smole. Po zaslugu Pozzija in Angiolinija so gostje v samih 6 minutah skoraj iznicičli zaostanek in se približali na izid 67:64. Tedaj je igralce Coma spet zajela živčnost, začeli so se perekati s sodniki (Meroni je bil izključen, potem ko je »lovil« sodnika po celem igrišču in mu žugal s prstom), Tržačani pa jim niso nasledili in so obdržali mirno kri, spet porrijeli in brez nadaljnji težav osvojili dragoceno zmago.

Za nastop zasluži pohvalo celotna ekipa, posebno pa še niti 18-letni Spanghero in Pigato za igro v obrambi.

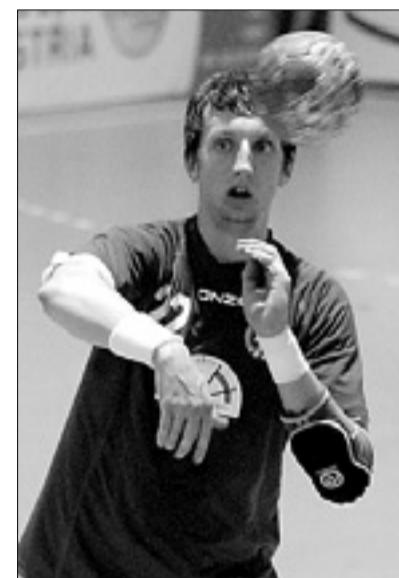
V polfinalu se bo Acegas Aps posmeril z zmagovalcem današnje tretje tekme med Trentom in Iseom. (RAS)

Po Tridentinskem: Jani Brajkovič zaostal le za Bassom

ARCO - Slovenskemu kolesarju Janiju Brajkoviču ni uspelo zmagati 33. dirko po Trentinu. Na zaključnem vzponu zadnje, četrte etape je kolesar Astane zašel v težave, prišel na cilj kot deseti, njegov zaostanek pa je bil prevelik, da bi zadržal prednost pred Italijanom Ivanom Bassom (Liquigas) in se je moral zadovoljiti z drugim mestom. Etapa je sicer dobil Danilo Di Luca (LPR Brakes) pred rojako-ma Giampaolom Carusom in Stefanom Garzellijem, Bassu pa je za zmago zadostovalo peto mesto.

»Dobil sem potrditev, da sem pred Girom dobro pripravljen. Iz težkih časov sem prišel še močnejši, za kar se moram zahvaliti ekipi, predvsem po družini, ki mi je stala ob strani,« se je zmage veselil 31-letni Basso, ki se je tako po skoraj treh letih odsotnosti zaradi vpletene v dopinski skandal zmagovito vrnil na ceste. Potrditev, da so bile njegove višinske priprave uspešne, je dobil tudi Brajkovič.

Zadovoljni dirko zavzpčajo tudi kolesarji Adrie Mobil. Tomaž Nose je dirko končal na 15. mestu, Robert Vrečar pa je bil drugi v točkovjanju gorskih ciljev.

Tin Tokić (Pallamano TS) KROMA

Intini Noci - Pallamano TS 23:24 (12:10)

PALLAMANO TS: Mestriner, Zaro, Lo Duca 6, Nadoh 5, Jan Radojkovič 4, Carpanese 3, Visintin 4, Ionescu 1, Sardoč 2, Leone, Fanelli, Tokić. Trener: F. Radojkovič.

NOCI - Iz apuljskega gostovanja (Noci se nahaja na pol poti med Barjem in Tarantom) so tržaški rokometaši vrnili s pozitivno in negativno novico. Pozitivna je, da so Radojkovičevi fantje na prvi polfinalni tekmi končnice A1-lige premagali trdoživega nasprotnika in imajo pred sobotnim povratnim dvobojem minimalno prednost za uvrstitev v finale. Negativna novica pa je, da se je po eni minutni poškodoval steber tržaške ekipy Tin Tokić (mogoče zlom prsta na roki, poškodbo bodo potrdili jutrišnji izvidi). Tokićeva poškoda je še kako vplivala na potek tekme, klub te mu pa so Tržačani, predvsem v drugem delu, igrali zelo preprtičljivo. Po prvem polčasu so pred številnim občinstvom vodili gostitelji, ki so v drugem delu še povisili vodstvo na +4 (20:16). Proti koncu pa so se Tržačani organizirali, ceprav je še do dve minutni pred koncem domača ekipa vodila za dva gola razlike (23:21). Nato se je prebudil Visintin, ki je z dvema goloma in izsiljeno sedemmetrovko poskrbel za preobrat. Zmagoviti zadetek so Radojkovičevi fantje dosegli prav v zadnji sekundi. Predsednik Giuseppe Lo Duca je pohvalil nastop kraljih igralcev Lo Duce in Carpaneseja.

Pa še to: Tržačani so v Noci odpotovali z vlakom. Pri Foggi je bila že železniška proga zaprta, tako da so se namesto predvidenih 12 ur vozili kar 18 ur, saj so šli v Apulijo mimo Rima! Isto je veljajo za povratek domov.

Ostali izid: Ancona - Bocen 39:31.

HOCKEY IN-LINE

Končno zmaga, v četrtfinalu z Asiagom

Pirati Civitavecchia - Polet ZKB Kwins 4:5 (2:3)

POLETOVA STRELCA: Fajdiga 4 in Berquier.

POLET: Petronijevič, Galessi, Fajdiga, J. Ferjančič, Battisti, Berquier, G. Cavalieri, Fabietti, Deiaco. Trener: Aci Ferjančič.

V zadnjem krogu regularnega dela prvenstva hokejske A1-lige na roterjih so po osmih zaporednih porazih poletovci končno zmagali. Zadnjič so namreč »kwinsi« slavili zmago v Montebelluni, ko so tudi matematično zagotovili nastop v play-offu. Polet bo v četrtfinalu končnice prvenstva za naslov državnega prvaka igral proti branilcu naslova Asiagu Vipers, ki je sinči visoko premagal Milano 24 Quanta in si tako zagotovil prvo mesto na lestvici (tržaška Edera je nameč doma igrala nedolčeno 2:2 proti Vicenzi). Prva tekma bo prihodnjo soboto na openskem Pikelcu. Sinočna tekma v Civitavecchi je bila zelo borbená. Poletovci so povedli s 3:0, pred koncem polčasa pa so gostitelji znižali zaostanek. V drugem polčasu so »gusarji« izenačili in celo naskakovali vodstvo. Vratar Petronijevič pa je »pack« rešil na gol-črti. V nadaljevanju je Berquier zabil četrti gol, trideset sekund kasneje pa še Fajdiga petega. Poletov najboljši strelec Aleš Fajdiga je skušal tokrat naskakovati še naslov najboljšega strelnca lige, kar pa mu ni uspelo. Prvi strelec ostaja napadalec Civitavecchie Šimunek, ki ima 37 golov. »Fajdo« ima le enega manj, 36.

TROFEJA ROCCO Jutri zvečer v Štandrežu

Zanimivo tudi v Novi Gorici

V okviru 24. trofeje Nereo Rocco bo jutri Juventina na nogometnem igrišču v Štandrežu gostila tekmo tretjega kroga skupine C med Udinešejem in nemško Borussia iz Dortmunda. Tekma se bo začela ob 20. uri.

Jutri bo zanimivo tudi v Novi Gorici, kjer bo ob 17. uri zaključna tekma mladinskega čezmejnega prvenstva U14 med selekcijama ekip z italijanskega in slovenskega dela Goriške. Pri selekciji goriških ekip z naše strani meje bosta igrala tudi Juventinina nogometna vratar Nazzaro in branilec Fedel. Ob 18.30 pa se bosta v novogoriškem športnem parku v okvirju Turnirja držav pomerila reprezentanci U16 Slovenije in Italije.

IZIDI TURNIJA DRŽAV - Skupina A: Italija - Izrael 0:1, Go&Go - Slovenija 2:2; skupina B: Hrvaška - Srbija 1:1, Mehika - Irsko 1:1.

DANES: Italija - Go&Go (17.00 Vipava), Izrael - Slovenija (17.00 Miren).

IZIDI N. ROCCO - Skupina A: Empoli - Treviso 2:0, Atlas - ZDA 0:0; skupina B: Juventus - Triestina 1:1, Partizan - Cali 1:0; skupina C: Napoli - Udineš 1:1, Borussia - Gana 0:1; skupina D: Milan - Sampdoria 2:2, Rijeka - Kärnten 0:0.

DANES: Treviso - ZDA (18.30 San Vito al Torre), Empoli - Atlas (20.00 Teor), Triestina - Cali (17.00 Trbiž), Juventus - Partizan (20.00 Krmin), Udineš - Gana (17.30 Forgaria), Napoli - Borussia (20.00 Campoformido), Sampdoria - Kärnten (20.00 Pertegada), Milan - Rijeka (20.00 Premariacco).

ŠOLSKI ŠPORT - V Zgoniku deželni namiznoteniški finale za nižje in višje srednje šole

Med 16 ekipami in 120 dijaki in dijakinjami tudi vrsti slovenskih šol Kosovel, Trinko in Slomšek

V športnem centru v Zgoniku je v petek stekla deželna faza ekipnega dijakinjega prvenstva v namiznem tenisu v organizaciji DTTZG Žiga Zois in Športnega krožka Kras. Pravico do nastopa so imele šolske ekipne nižjih srednjih šol in prvih dveh razredov višjih srednjih šol, ki so v pokrajinah fazah osvojile prvo oziroma drugo mesto.

V Zgoniku se je v zgodnjih dopolninskih urah zbral 18 ekip, ki so se med samo pomerile v moški in ženski konkurenči ločeno po starostnih kategorijah. Prvouvrščena ekipa vsake kategorije se je uvrstila na državno fazo. Med 120 dijaki je nastopilo pet slovenskih ekip: ženska in moška ekipa srednje šole Kosovel iz Opcin in Proseka, ženska ekipa nižje srednje šole Trinko iz Gorice in ženska ekipa višje srednje šole Slomšek iz Trsta.

V ženski konkurenči nižjih srednjih šol je nastopilo pet ekip, ki so igrale po sistemu vsak proti vsakemu. Ekipa Dante je imela največ zmag in tako osvojila prvo mesto. Trinko je bil z dvema zmagama drugi, Kosovel pa tretji (zbral je eno zmago). Četrto mesto je osvojil Tavagnacco. Nižješolcev je bilo največ: nastopilo je šest ekip, ki so se po predtekmovanju pomerile še v finalnih dvobojih. Po napetem boju je zmagašala vrsta Ascoli iz Gorice, Kosovel pa je bil zadnji. Na tekmi za 5. mesto je klonil z 2:1.

Dijakinje višjih srednjih šole Slomšek je v konkurenči štirih ekip osvojile tretje mesto. V tekmovanju po sistemu vsak proti vsakemu so osvojile eno zmago. Šolo Marinelli iz Vidma so premagale s 3:0. V konkurenči dijakinje je prvo mesto pripadlo šoli Galilei iz Trsta. Med nastopajočimi ekipami tako v ženski kot moški konkurenči ni bilo dveh ekip iz Pordenona, goriški ekipi pa sta odpovedali nastop.

Deželni finale je nasploh uspel. Profesorica Sonja Milič, sicer športni direktor pri ŠZ Kras je pozitivno ocenila tudi nivo ekip: »Dijaki so prikazali kakovostno igro. Nekateri dijaki, ki niso včlanjeni v namiz-

noteniško zvezo, so celo igrali bolje od tekmovalcev. Pozna se, da v nekaterih šolah imajo namiznoteniške krožke: v ekipanih nihče ne izstopa, igralci pa so enakovredni. Smisel dijakinjega ekipnega prvenstva je prav ta, da se ovrednoti tiste ekip, ki imajo »zlasto sredino«,« je povedala Miličeva.

Vsiša srednja šola: dijakinje: Copernico (UD) - Slomšek 3:0, Galilei (TS) - Marinelli 2:1, Galilei - Slomšek 2:1, Copernico - Marinelli 3:0, Copernico - Galilei 2:1, Slomšek - Marinelli 3:0. **Vrstni red:** 1. Copernico, 2. Galilei, 3. Slomšek, 4. Marinelli.

Nižja srednja šola: dijakinje: Kosovel - Tavagnacco 2:1, Tavagnacco - Dante 1:2, Trinko - Kosovel 2:1, Tavagnacco - Trinko 1:2, Dante - Kosovel 2:1, Trinko - Dante 1:2. **Vrstni red:** 1. Dante, 2. Trinko, 3. Kosovel, 4. Tavagnacco. **Dijaki:** za 1. mesto: Ascoli - Tavagnacco 2:1, za 3. mesto: Dante - Locchi 2:1, za 5. mesto: Petracca - Kosovel 2:1.

KOSOVEL: dijakinje: Katarina in Dana Milič, Johana Milič, Giada Sardo, Martina Bresciani. Dijaki: Albert Kerpan, Aleksander Sardoč, Vedran Guštin, Denis Doljak.

SLOMŠEK: Tjaša Doljak, Lejla in Feda Crociati, Desiree Canzian.

TRINKO: Jasmin Lutman, Mila Boschi, Lara Turri, Tamara Lupin.

KROMA

MOŠKA C-LIGA - Pri Natisonii »srečen poraz« s 3:2

S točko proti vodilnemu Soča do obstanka v ligi

Sloga Tabor osvojila enosmeren derbi proti Olympii - Pozzo premočen za Val

Pav Natisonia - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:2 (25:10, 19:25, 25:16, 25:27, 15:8)

SOČA: M. Černic 11, Škorjanc 3, I. Černic 14, Lango 3, Valentinič 20, Jan Černic 3, Juren 2, I. Devetak 0, M. Devetak 3, Kragelj (L), Braini n.v. TRENER: Battisti.

S točko v gosteh proti vodilni Natisonii so si sočani tudi matematično izborili obstanek v ligi. Dva kroga pred koncem prvenstva jih lahko tržaški Rigutti sicer lahko dohit, toda zmanj, ker imajo sočani več doseženih zmag.

Tekma v San Giovanniju al Natisoniu je bila zelo razburljiva. V prvem setu so gostitelji zmagali brez večjih težav. Sočani so bili zelo zmedeni, tako da je trener Lucio Battisti v drugem setu nekoliko spremenil šesterko (Valentinčič je prevzel vlogo korektorja). Poteza je obrodila sadove. Soča je povedla z 10:7 in prednost obdržala do konca seta. Tretji set je bil podoben prvemu in gostitelji so zasluženo povedli na 2:1. Najbolj razburljiv je bil četrti set. Soča je vodila, na koncu pa so domačini izenačili (25:25). Gostje pa so se zbralni in uspelo jim je izenačiti na 2:2 in si zagotoviti najmanj točko. »Tie break« je minil v popolni prevladi Natisonie. Pri Soči sta dobro igrala Ivan Černic in Igor Valentinič.

Sloga Tabor Televita - Olympia Tmedia (25:18, 25:5, 25:14)

SLOGA TABOR TELEVITA: Kantere 10, Slavec 5, Sorgo 7, Vatovac 14, Igor Veljak 10, Vanja Veljak 4, Privileggi (L), Peterlin, Riolino, Strain 6. TRENER: Božič

OLYMPIA TMEDIA: Berneti 6, Hlede 3, M. Komjanc 3, Mania' 1, Persoglia 1, Terci 4, E. Komjanc (L), L. Brotto 0, P. Brotto, Capparelli 0, Caprara 0. TRENER: Jerončič

Tretjeligaški derbi se je, kot je bilo pričakovati, zaključil z gladko zmago Slogi Tabor Televita. Tekma je trajala slabo uro, stanje na igrišču pa je povsem odražalo položaj, ki ga imata naši ekipi na leštvi.

Mladi igralci Olympia so se v Repnu že vnaprej predali močnejšim nasprotnikom Slogi Tabor

KROMA

Olympia Tmedia je prišla v Repen v okrnjenem sestavu, saj je center Peter Špacapan prvenstvo že zaključil, ker je sprejel službeno mesto v Veroni. Tako je bila goriška ekipa še mlajša, kot sicer, poleg tega pa je dajala vtič, da se je vdala v poraz že pred samim začetkom tekme. Do Slogi Tabor je kazala preveliko spoštovanje, tako da je prav gotovo zagrešila veliko več napak, kot bi jih sicer in domači ekipi ni nudila praktično nobenega odpora.

Pri Slogi Tabor Televita je po daljši odsotnosti zaradi bolezni spet »polnoprávno« zagnal Nicholas Privileggi v vlogi libera, celotno ekipo pa moramo pojaviti, da je klub zelo lahko tekmi stalno obdržala zadostno zbranost in se ni nikoli prilagodila igri Goričanov. Dalj časa je bil tokrat na igrišču tudi mladi Marko Strain, ki se je zelo solidno odrezal.

Tri nove točke so Slogi Tabor Televita seveda obdržale pri vrhu lestvice, kar

je dve tekmi pred koncem rednega dela tudi najpomembnejše. Trener Božič je po tekmi dejal: »Mimo rezultata samega, ki sem ga seveda pričakoval, moram pohvaliti Marka Straina: je eden najbolj resnih igralcev v ekipi, ima največ prisotnosti na treningih, do sedaj pa je dobil bolj malo priložnosti, da se izkaže, zato me je njegov današnji dober nastop še posebej razveseli.«

Olympiin trener Zoran Jerončič pa ni mogel skriti razočaranja zaradi pristopa svojih varovancev: Vse tri derbije, to je proti Soči, Valu in Slogi, smo igrali da-leč od svojega nivoja, proti ostalim ekipam pa smo se veliko bolj borili. Res je sicer, da je Sloga zaigrala zelo dobro, moram ji čestitati, še najbolj pa so mi bili igralci všeč v obrambi, kjer zlepna niso popustili, tudi ko so imeli v svojih rokah visoko prednost.« (INKA)

Val Imsa - Il Pozzo 0:3 (18:25, 21:25, 17:25)

VAL IMSA: Devetak 4, Florenin 7, Marget 8, Masi 9, Corazza 3, Nanut 3, Plesničar (L), Radetič 12, Povišč 0, Corva 0, Sancin. TRENER: Makuc.

Izkuseni gostje iz Pradama so bili sinoči v Štandrežu predobro razpoloženi, da bi jih lahko valovci presenetili. Njihovo najboljše orožje je blok, s katerim so velikokrat ustavili Valove napade, povedati pa je treba tudi, da je bil spremem gostiljev neprecizen, tako da so bili napadi našega moštva predvidljivi. Precej slabše kot ponavadi je igral tudi libero Plesničar, saj je igral nerazpoložen, bolela ga je namreč poškodovana peta. Trener Makuc je na korektorsko mesto že v prvem setu poslal na igrišče Radetiča namesto Masija, slednji pa je v naslednjih dveh setih zamenjal na centru Corazza (v 2.) oziroma Nanuta (v 3. setu). Nekaj več so valovci pokazali v drugem setu, v bistvu pa so stalno zaostajali za nasprotniki, ki so bili zelo učinkoviti tudi v napadu.

Koprski Športel jutri o kolesarstvu

Na jutrišnjem Športelu (ob prazničnem Dnevu upora proti okupatorju ne bo šel v etor v živo) se bo voditelj oddaje Igor Malalan pogovorjal s predstavniki naših dveh kolesarskih klubov Radijem Pečarjem (KK Adria) in Dariom Štolfo (SK Devin). Razpravljalci bodo, zakaj v zamejstvu nimamo večje tekmovalne kolesarske ekipe, čeprav je ta šport pri nas zelo priljubljen. Športelovi sodelavci so pripravili tudi intervju s kolesarjem Ivom Doglio (predsednikom tržaškega kluba Team Eppinger Saab) in z dvema raziskovalcema iz Sežane, ki sta izumila neke vrste pripomoček za kolo. Tokrat ne bo nagradne igre Poglej me v oči.

MOŠKA D-LIGA - Proti drugo uvrščenemu Cordenonsu

Zlata vredni točki

Za slogaše je v boju za uvrstitev v končnico za napredovanje še vse odprto

Sloga - Futura Cordenons 3:2 (24:26, 25:16, 25:22, 24:26, 15:13)

SLOGA: Bertali 5, Cettolo 21, Kante 7, Romano 20, Rožac 11, Taučer 6, Maver (libero), Ilič, Iozza. Trener Ivan Peterlin

V Repnu je včeraj po pravem maratonskem boju Sloga premagala drugovrščeno Futuro, ki je naši ekipi sicer odvzela točko, je pa s svojimi nastopi končala, saj bo v naslednjih dveh kolidi prosti. Tekma je bila zelo lepa in predvsem polna adrenalina, saj je bila za obe mladi ekipe izrednega pomena v tej odločilni fazi v boju za play off. Igralci so bili napeti kot struna, temu gre tudi pripisati kako naivno napako v najbolj »vrocih« trenutkih, pa tudi velike preobrate med tekmo samo.

Trener Peterlin je tudi tokrat nekoliko spremenil postavo, saj je odsotnega libera Riosa nadomestil Martin Maver. Pri Slogi je tokrat dobro deloval napad, kjer sta bila David Cettolo in Matjaž Romano zelo uspešna, precej negotova pa je bila obramba, ki je zlasti taktično velikokrat odpovedala.

Da bo tekma zelo izenačena je bilo jasno že v prvem setu, v katerem so Slogaši odlično začeli, takoj visoko povedli (11:3) in vse je kazalo, da je Futura proti razigranim domačinom brez moči. Vendar se gostje niso predali, začeli so nižati zaostanek, Slogaši ujeli pri 16:16, nato pa celo povedli s 24:22. Našim odbojkarjem je uspelo izenačiti, dve naivni napaki v končnici pa so jih stali set. V drugem je šlo Slogi vse kot po olju, saj praktično niso grešili, v tretjem pa so gostje začeli zelo odločno in povedli z 9:2, vendar so se tokrat Slogaši ob pravem času zbrali, izenačili pri 17. točki in potem v velikem slogu set zaključili v svojo korist. Vse je že kazalo, da bo naši ekipi uspelo osvojiti vse tri razpoložljive točke, saj je v četrtem nizu že visoko vodila s 17:10, vendar so odlični gostje spet napeli vse svoje sile, izkoristili vsako negotovost v vrstah domačinov, začeli nižati razliko in se niso predali malodušju, niti ko je Sloga vodila z 21:18. Z zelo značajnim nastopom so iznizčili tudi set žogo Slogašev, z odličnima servisa preprečila protinapad naše ekipe in stanje v setih izenačili. Tudi peti je bil poln preobratov, saj so po začetnem vodstvu Future Slogaši ujeli pravi ritem, povedli s 7:3, vendar tekmje s tem še zdaleč ni bilo konec, saj so gostje odločno rea-

girali, začeli nižati razliko, Slogašev pa niso nikoli prehiteli, čeprav so izenačili tako pri 12. kot pri 13. točki.

Trener Peterlin je bil seveda z dvema točkama zadovoljen, čeprav bi, seveda, raje imel tri: »Fantje so se zelo srčno borili in samo izreden odpor, ki ga je zmogla nuditi Futura, nam je prečil izdatnejšo zmago. Za play off je še vse odprto, tako da sta tudi ti dve točki zlata vredni.« (INKA)

ZENSKA D-LIGA

Bor Breg na gostovanju v Buttriu v petem setu nadoknadil zaostanek 9:13

Buttrio - Bor Breg Kmečka Banka 2:3 (23:25, 25:18, 22:25, 25:14, 14:16)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 14, Sancin 1, Grgić 2, Spetič 6, Flego 15, Gruden 4, Contin (L), Žerjul 10, Dela Mea 8. TRENER: Smotlak

Združena ekipa Bora in Brega se iz Buttrije vrača z dvema točkama, za zmago pa se je moralna res pošteno potruditi. Domacinke so namreč igrale zelo borbeno, saj nujno potrebujejo točke v boju za obstanek. Naša ekipa je tako s težavo prihajala do točk, saj ima Buttrio eno boljših obramb v ligi, tokrat pa je dobro igral tudi v napadu, kjer je bil še posebno učinkovit s kriila. V prvem setu so naše igralke začele nekoliko bolj negotovo, tako da je Buttrio takoj povedel. Vodil je do 16. točke, ko so plave izenačile, pritisnile na plin in si prigrale 5 točk prednosti. Na koncu so domačinke našo ekipo skoraj ujele, preobrat pa jim vendarle ni uspel. V drugem setu je bil Buttrio preprečilno boljši, kar velja tudi za četrti niz. Tretji set pa je bil podoben prvemu: na začetku so vodile domačinke, Bor Breg pa je iz točke v točko igral bolj odločno in izkoristil vsako napako svojih nasprotnic. Odločilni peti set je bil nato najbolj napet. Do osme točke sta se ekipi izmenjavalni v vodstvu, nato pa je Buttrio povedel kar 13:9. Naše igralke pa se niso predale in so nanizale kar 5 točk zaporedoma, nato pa izkoristile drugo zaključno žogo in tako še podaljšale serijo zmag. (TG)

ŽENSKA DIVIZIJA - Polfinale na Goriškem

Govolley izgubil po petih setih igre

Morarese je vodil že z 2:0 - Požrtvovalna reakcija

V Moraru se je sinoči bil oster boj za vsako točko

BUMBACA

Morarese - Govolley Kmečka banka 3:2 (25:23, 25:20, 19:25, 12:25, 15:11)

GOVOLLEY KMEČKA BANKA: Danielis 7, Zavadlav 26, Mania' 17, Petean 3, Bressan 21, G. Zavadlav 0, Raguši (L), Uršič 3. TRENER: Petean.

V prvi tekmi polfinala končnice 1. ženske divizije na Goriškem za napredovanje v D-ligo so igralke Govolleya potegnile krajsi konec po petih setih igre, potem ko so nadoknadle začetni zaostanek 2:0 v setih.

Izkusene igralke Morareseja so začele tekmo zelo odločno, Govolley (nastopil je brez Antoničeve in Deganove, tako da je imel trener Rajko Petean na klopi le izkušeno Paolo Uršič) pa preveč negotovo. Klub prevelikemu številu napak ni manjkal dosti, da bi osvojile uvodni set, manjši pa je bil njihov odpor

ŽENSKA DIVIZIJA

Hud poraz Sloge List v boju za obstanek

Il Pozzo - Sloga List 3:0 (27:25, 26:24, 25:23)

SLOGA LIST: Babudri 12, Buvavec 17, Ciocchi 4, Cvelbar 4, Gregori 15, Starec 4, Gantar (L), Colsani 0, Maurovich 0, A. Spangaro 2, M. Spangaro 0. TRENER: Drasič

Sloga List je v Pradamanu izgubila eno ključnih tekem v boju za obstanek, tako da je zdaj njena nalogga postala še težja. Il Pozzo je bil pred tekmo na predzadnjem mestu v torek za našo ekipo, s tremi točkami pa jo je dobitel. Slogašice verjetno niso zdržale pritiska pred pomembnim srečanjem, saj si samo tako lahko razlagamo pekoč poraz. Domača ekipa je tehnično slabša od naše, vendar Sloga tega ni znala izkoristiti. Naše igralke so tokrat slabo sprejemale, tako da so bili učinkoviti protinapadi praktično neizvedljivi in na drugo stran mreže so pošljale vse prevečkrat lahke zoge. Za nameček je bila zelo povprečna tudi igra v obrambi. Če upoštevamo, da so se vsi tri seti končali z minimalno razliko v točkah, je jasno, da bi bil lahko izid - le z malce odločnejšim nastopom naših igralk povsem drugačen.

Začetek tekme sicer ni obeta tega razpleta, saj so Slogašice, sicer z manjšo prednostjo, vodile praktično do konca, imelo na razpolago dve zaključni žogi (24:23 in 25:24), vendar so jim nepotrebne napake v končnici preprečile zmago. V drugem nizu je vodil Il Pozzo do 18. točke, Slogašice so ga ujele, bile do konca zelo blizu zmage, ki pa se jim je tudi tokrat izmaznila v končnici. V zadnjem setu so naše igralke začele slabno domačinke in tako povedle s 7:2. Sloga List je svoje nasprotnice ujela pri deseti točki, povedla s 13:10, nato pa spet počustila in dovolila Pozzu, da je že dokaj visoko povedel. V nadaljevanju so naše igralke sicer spet reagirale, vendar je bilo že prepozno. (INKA)

KOŠARKA - Proti ekipi Amatori Isontini v končnici promocijske lige

Sokol rešil naloge že v prvi četrtini

V nadaljevanju pa je igral slabo - V sredo spet - Križman pod nož?

**Sokol Ca'D'Oro - Amatori Isontini 76:65
(30:16, 45:37, 70:52)**

SOKOL: Spadoni 12, Vidali 6, Umek 18, Hmeljak 23, Budin 15, Malalan, Guštin, Vescovi 2, Emili, Gruden, Križman n.v., trener Gruden.

3 točke: Spadoni 4, Umek 2; SON: 21; PON: Umek (37).

Sokol je po pričakovanju, zasluženo in zanesljivo premagal ekipo Amatori Isontini, ki je že odrezana od boja za napredovanje. Za gostitelje ni stopil na igrišče, sedel pa je na klopi Pavel Križman, ki si je med tednom na treningu poškodoval ličnico ter bo moral sredi tedna na pregled in nato verjetno na operacijo.

»Pravega« Sokola, smo videli le v prvi četrtini, ko je igral čvrsto v obrambi in učinkovito v napadu. Udarna Sokolova pekerja Spadoni, Umek, Hmeljak, Budin in Vidali je že v 5. minutih povedala z 20:5 in nato sklenila prvo četrtino s 14 točkami prednosti. V tem delu se je zlasti izkazal Gregor Budin s prodori na koš in s skoki pod obema košema. Premoč našega moštva je bila očitna, v nadaljevanju pa go-

stitevji niso ponovili igre iz uvodnega dela srečanja, očitno so mislili, da so že opravili svoje. Grešili so tudi enostavna polaganja na koš, veliko je bilo izgubljenih žog. Le Angelo Spadoni je s tremi uspešnimi trojkami ohranil vodstvo, ki pa je skopnelo na 8 točk ob koncu druge četrtine. V treći četrtini je domače moštvo spet igralo nekoliko bolj zbrano in povečalo vodstvo na 18 točk. V zadnjem delu srečanja pa spet nazbrana igra, veliko napak pri podajah in izgubljenih žog. Ob zanesljivem vodstvu pa Sokolova zmaga ni bila vprašljiva in zmaga je bila tu. Poleg Budina in Spadonija bi povhalili še najboljšega strelca Marka Hmelljaka (23 točk) in Martina Vidalija (5 skokov v obrambi in 2 v napadu).

Sokol bo spet na igrišču že v sredo, ko se bo v gosteh spoprijel z goriškim Atletismom. (lako)

Ostali izidi: Scoglietto - Athletismo 37:60, Mossa - Skyscrapers 60:57, Virtus - Grado 72:91.

Vrstni red: Grado in Athletismo 14, Sokol in Scoglietto 10, Skyscrapers 8, Amatori Isontini 6, Mossa 2, Virtus TS 0.

Križman si je zvili gleženj KROMA

PLAVANJE - Nastop Borovih plavalcev na mednarodnem memorialu Romano Calligaris v Trstu

Večina izboljšala svoje znamke

V 50-metrskem bazenu Bianchi so največ pokazali Hrovatin, Pelizon in Terčonova - Dobra organizacija društva Triestina Nuoto

Mednarodnega mladinskega plavalnega mitinga »Romano Calligaris«, ki ga je v tržaškem bazenu Bianchi zgledno organiziralo društvo Triestina Nuoto, se je udeležilo tudi osem Borovih plavalcev. Na tekmovanju se nastopilo preko 500 tekmovalcev in tekmovalk 26 društav iz petih italijanskih dežel, mednarodni pečat pa je mitingu dala prisotnost slovenskih klubov PK Koper in Zito Gorenjka ter hrvaškega Primorja z Reke.

V 50-metrskem bazenu so skoraj vsi borovci precej izboljšali svoje znamke, v zelo močni in številčni konkurenči pa niso mogli poseči po najvišjih uvrstitevah. Vseeno je bilo nekaj izidov vrednih omemb. Tako je Niki Hrovatin med dečki (letnik 1994) dosegel nove osebne rekordne na 100 m prsno, s časom 1:00,56 je bil 23. mesto, na 100 prsno pa je bil s časom 1:22,07 enajsti, na 200 m mešano (21. mesto) pa se je popravil za celih 10 sekund (2:41,57). Perspektivni Ivan Pelizon je med začetniki A (letnik 1997) preplaval razdaljo 100 m hrbtno v času 1:27,56, kar je navrglo 11. mesto, na 100 prsno (1:33,45) pa je bilo 17. Dobr je bil tudi rezultat 1:37,59 Aleksije Terčon (letnik 1997) na 100 m prsno. Bila je 11. Dobro so nastopili tudi ostali borovci, večina izmed njih je izboljšala svoje osebne znamke.

Na sliki (od leve): Aleksija Terčon, Ema Kravos, Silena Bergamaschi, Niki Hrovatin, Ivan Pelizon, Helena Vidali, Erika Žerjul, Williams Matarrese

ŠOLSKI ŠPORT - Tržaška faza odbojkarskega prvenstva za nižje srednje šole v okviru Mladinskih iger

Fantje šole Kosovel v deželnem finalu

Naslednja faza že jutri v Lignanu - V ženski konkurenči se ekipe šol Gruden, Ciril in Metod ter Kosovel niso prebolele dlje kot do polfinala - Kosovel tudi organizator

Jutri se bo v Lignanu odvijal deželni finale v odbojkovi v okviru mlađinskih iger. Tržaško pokrajino bodo v moški konkurenči zastopali dijaki srednje šole Srečka Kosovela z Općin in Prosekama, ki so povsem zasluženo postali tržaški pokrajinski prvak.

Na tekmovanje se je v tržaški pokrajini vpisalo 11 šol, štiri v moški in sedem v ženski konkurenči. Dekleta je organizator - šola Srečka Kosovela, ki ji je tržaški pokrajinski urad podelil naloge vodilne šole - razdelil v tri izločilne skupine. V skupini A so bile tri naše šole in sicer nabrežinski Gruden, svetoivanski Ciril in Metod ter openski Kosovel. Najboljšo so se odrezale dijakinje Grudna, ki so v svoji skupini osvojile prvo mesto in se tako uvrstile v četrtfinale. Nastop v drugi fazi pa se je izmuznil dekleton Kosovela, ki so sicer osvojile enako število točk kot drugouvrščeni IC Commerciale, vendar so dosegle eno zmago manj. Pravico do nastopanja v naslednji fazi so si priigrale tudi dijakinje dolinskega Gregorčiča, ki so v izločilni skupini C zasedle drugo mesto.

Žal pa nobeni od naših šol ni uspel prepol v polfinale, tako da moramo tolkrat beležiti eno od najslabših uvrstitev naše ženske šolske odbojke v zadnjih letih, obenem pa tudi priznati, da naše šole že nekaj let niso več v ospredju, kot so bile nekoč.

IZIDI

Izločilna skupina A: IC Commerciale - Sv. Ciril in Metor 3:0, Kosovel - Gruden 1:2, Sv. Ciril in Metod - Gruden 0:3, Kosovel - IC Commerciale 1:2, Sv. Ciril in Metod - Kosovel 0:3, Gruden - IC Commerciale 3:0. Vrstni red: 1. Gruden 8, 2. Commerciale 5, 3. Kosovel 5, 4. Sc. Ciril in Metod 0. **Izločilna skupina C:** IC Masih - Gregorčič 1:2, IC Masih - IC T. Weiss 3:0, IC T. Weiss - Gregorčič 2:1. Vrstni red: 1. IC Masih 4, Gregorčič 3, IC T. Weiss 2. **Četrtfinale, skupina A:** Gruden - IC Commerciale, 1:2, IC Masih - Commerciale 2:0, Gruden - IC Masih 0:2.

Vrstni red: 1. I.C. Masih, 2. IC Commerciale, 3. Gruden. **Četrtfinale, skupina B:** IC Campi Elisi - Gregorčič 2:1, IC Roli - Gregorčič 2:0, IC Roli - IC Campi Elisi 2:1. Vrstni red: 1. Roli, 2. IC Campi Elisi,

3. Gregorčič.

CIRIL IN METOD: Karen Bevilacqua, Nada de Walderstein, Jasna Gornik, Joelle Grudina, Marta Jerjan, Tamara Orlich, Martina Pincer, Veronika Pučnik, Tamara Suman, Sanja Valente, Gaia Voinich. Profesorica: Jadrana Gabrovec

GREGORČIČ: Giorgia Barut, Alice Jež, Irene Kalin, Tina Klun, Lara Kraljčič, Neja Martini, Sharon Mattarese, Nika Pregarc, Sara Prepost, Sophie Vinci. Profesor: Claudio Starc Gruden: Tereza Budin, Marinka Devetak, Eleonora Doz, Mara Micheli, Anastazija in Marija Pertot, Giulia Raubar, Ivana Škerl, Janika Škerl, Urška Vidoni. Profesorica: Jadrana Gabrovec

KOSOVEL: Samantha Agosta, Brenda Ban, Alessandra Brankovič, Martina Brešciani, Isabel Cassanelli, Tea Crismancich, Karin Čok, Ksenja Daneu, Tjaša Dell'Anno, Irina Goruppi, Petra Grgić, Karin Hrovatin, Nika Klobas, Nina Malalan, Urška Ravbar, Petra Sossi. Profesor: Ivan Peterlin

V moški konkurenči so nastopale, kot rečeno, reprezentance štirih šol. Moških

KOŠARKA - C-liga

Jadran začenja pot za obstanek

Košarkarji Jadranov Mark začenjajo danes svojo pot v končnici za obstanek v državni C-ligi. Na domačih tleh se bo dobiti, s pričetkom ob 18. uri, pomerili proti Vatovčevemu Oderzu.

To bo šele prva tekma, povratna bo namreč prihodnje sredo v Oderzu, morebitna trečja pa bi bila prihodnjo nedeljo, spet v Trstu. Če bo Jadran izločil Oderzo, si bo že zagotovil obstanek, v primeru da bi bil izločen sam, pa ga čaka še en krog tekem proti zadnjeuvrščenemu Pool Venezia.

Spored, danes ob 18:00: Jadran Mark - Oderzo; Margherita - San Daniele.

Četrtfinale končnice za napredovanje, danes: Roncade - Spilimbergo, Padova - Rovigo 78:69, Caorle - Codroipo, Pordenone - Montebelluna.

Domači šport

DANES

Nedelja, 26. aprila 2009

KOŠARKA

MOŠKA DRŽAVNA C-LIGA - 18.00 v Trstu, Judovec: Jadran Mark - Oderzo

ODOBOKA

UNDER 18 MOŠKI - 18.00 na Opčinah: Sloga Multinvest - Blossom Gumin

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Gorici, športni center Špacapan: Olympia Hlede A.I. - Soča Rast

UNDER 14 MOŠKI - 10.30 v Prati: Follador PN - Olympia Fer-Style; 11.00 na Opčinah: Sloga - Torriana

TENIS

ŽENSKA B-LIGA - 9.00 v Brescii: TS E. Rossi - Gaja

MOŠKA C-LIGA - 9.00 v Manigu: TC Maniago - Gaja

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 16.00 v Rožacu: Virtus Corno - Juventina; 16.00 v Sangiorgu di Nogar: Sangiorgina - Kras Koimpex; 16.00 v Kršu: Vesna - Ponzianna

1. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Sovodnje; 16.00 v Vilešu: Villesse - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Dolini: Breg - Opicina; 16.00 v Bazovici: Zarja Gaja - Begliano; 16.00 v Porpettu: Porpetto - Primorje Interland

3. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Doberdalu: Mladost - Strassoldo

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Pomlad - Pro Cervignano

JUTRI

Ponedeljek, 27. aprila 2009

ODOBOKA

UNDER 14 ŽENSKE - 18.45 na Prosekem: Kontovel - Sokol

Obvestila

ZŠSDI razpisuje likovni natečaj namenjen učencem osnovnih, ter literarni natečaj namenjen dijakom nižjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na temo športa z naslovom Drobci iz športnega sveta 2009. Najboljši prispevki bodo objavljeni v letnem Zborniku slovenskega športa v Italiji, avtorji del in njihovi mentorji pa bodo ob predstavitvi Zbornika tudi nagrajeni. Rok za predstavitev prispevkov zapade 5. junija 2009. Podrobnejše informacije na www.zssdi.si.

Mladinski odsek SPDT prireja v nedeljo, 17. maja, avtobusni izlet za družine na Krim. Zbirališče ob 6.45 na trgu Oberdan in ob 7. uri pred hotelom Daneu na Opčinah, prihod predviden okoli 19. ure na zbirno mesto. Priporočamo primerno obutev in oblačila. Za informacije in prijave po-klicite Katjo (338 5953515) ali Lauro (348 7757442) ob večernih urah ali na mladinski@spdt.org, najkasneje do torka, 5. maja. Vabljeni!

Na finalnih tekmacih v obeh konkurenčah (pri dekletih je zmagala šola Campi Elisi pred solo Roli) je bilo na sporednu nagraditev. V imenu šole - organizatorja ga je vodil prof. Ivan Peterlin ob prisotnosti predstavnice Urada za telesno vzgojo pri Tržaškem pokrajinskem uradu Mirjanu Metliku. Nagrajene so bile vse nastopajoče šole (v nagradni sklad so prispevali Občina Trst, pokrajinski odbor FIPAV, ZŠSDI, Urad za telesno vzgojo, ZKB, Banca Antonveneta, Gostilna Veto, trgovina Start Sport ter AŠZ Sloga) ter najboljši posamezniki, med katerimi sta bila tudi Kosovelca Daniel Antoni (podajač) in Jordan Trento (napadalec).

Kosovela ekipa se bo na prvi tekmi juščnega deželnega finala pomerila z zmagovalcem iz goriške pokrajine. (INKA)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.00 Tv Kocka:
Ljudske zgodbe s Krasa - O živalih, šmrklju in še o čem

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 LYNX,
sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rete 4

6.50 Dnevnik: Pregled tiska
7.20 Aktualno: Superpartes
8.55 Nan.: Vita da strega
9.30 Dok.: Toscana - Da San Gimignano all'isola d'Elba
10.00 Sveti maša
11.00 Aktualno: Pianeta mare vodi Tessa Gelisio

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica
9.40 Dok.: Stella del Sud
10.00 12.20 Aktualno: Linea verde
10.30 Aktualno: A sua immagine
10.55 Sv. Maša
13.10 13.40, 15.45 Šport: Pole Position
13.30 Dnevnik
14.00 Avtomobilizem: Gran Prix
16.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne vesti
16.35 18.10 Variete: Domenica In... sieme
18.40 Variete: Domenica In - 7 giorni
20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.40 Kvizi: Affari tuoi (v. Max Giusti)
21.30 Nad.: David Copperfield
1.10 Dnevnik, sledi Cinematografo

Rai Due

6.15 Aktualno: Inconscio e magia psiche
6.45 Aktualno: Mattina in famiglia
9.50 19.00 Šport: Numero Uno
10.00 Avtomobilizem: GP2
11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik
13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi Tg Eat Parade
13.45 Variete: Quelli che... aspettano, sledi Quelli che il calcio...
17.05 Šport: Studio sprint
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.05 Šport: 90° minuto
19.25 Nan.: Squadra speciale Lipsia
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: Numb3rs
22.35 Šport: La domenica sportiva
1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00 Aktualno: Fuori orario
7.00 Variete: Aspettando E' domenica papà
7.40 Variete: Mamme in Blog
7.50 Variete: E' domenica papà
8.50 Risanke
9.40 Film: Walter e i suoi cugini (kom., It., '61, i. W. Chiari, A. Ninchi)
11.15 Aktualno: Buongiorno Europa
12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved
12.25 Aktualno: TeleCamere
12.55 Aktualno: Racconti di vita, sledi Passeggiatout
13.25 Doc.: Timbuctu
14.00 Deželni dnevnik
14.30 Aktualno: In 1/2 h
15.00 Dnevnik - Kratke vesti in prometne informacije
15.05 Kolesarstvo: Classiche del Nord
17.05 Dok.: Alle falde del Kilimangiaro
15.45 Kolesarstvo: Amstel Gold Race

18.00 Kvizi: Per un pugno di libri
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa
21.30 Aktualno: Report
23.20 Deželni dnevnik
23.35 Variete: Glob, l'osceno del villaggio
0.35 Nočni dnevnik, sledi TeleCamere

Rete 4

19.40 Film: Senti chi parla 2 (kom., ZDA, '91, r. A. Heckerling, i. J. Travolta)
21.15 Variete: Colorado
0.00 Variete: Le Iene
1.45 Dnevnik

Tele 4

7.00 Koncert
9.40 Aktualno: Ski magazine
10.20 Trofeo di danza
11.15 Saul 2000; Ripartire da Damasco
12.00 Sv. maša
12.25 Fra ieri e oggi
12.30 Borgo Italia
12.55 Carnia, Terra d' emozioni
13.15 Qui Tolmezzo
13.20 Musica, che passione
14.05 Camper magazine
14.30 Campagna amica
15.05 Nan.: Errol Flynn: Una leggenda
16.15 Šport: Pallanuoto a Trieste
17.30 Risanke
19.30 Aktualno: ...E domani è lunedì
22.25 Palco, gli eventi in tv
22.50 Aktualno: Olimpionici
23.00 Variete: Al Leon d'oro

11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Film: Cari fortunatissimi amici (kom., It., '94, r. M. Monicelli, i. P. Villaggio, P. Hendel, A. Ponziani)
14.25 Film: Una ragione per vivere e una per morire (western, '73, r. T. Valerii, i. J. Coburn, B. Spencer)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Il ritorno di Colombo
21.30 Nan.: Siska
22.40 Šport: Controcampo, sledi Fuoricampo
1.20 Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello Spirito
9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca
13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi
13.40 Nan.: Belli dentro
14.10 Nad.: Anna e i cinque
16.45 Film: Due imbrogliioni e ...mezzo! (kom., It., '06, r. F. Amurri, i. S. Ferrilli, C. Bisio)
17.45 Dnevnik, vremenska napoved
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.40 Variete: Paperissima Sprint
21.30 Film: Poseidon (akc., ZDA, '06, režija W. Petersen, i. Kurt Russell, Jacinda Barrett)

23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

4.50 11.20, 14.00 Šport: Grand Prix
9.00 Nan.: Dhama & Greg
9.30 Nan.: V.I.P.
12.25 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 Šport: Guida al Campionato
15.00 Šport: Fuori Giri
15.45 Film: Greystoke: la leggenda di Tarzan il signore delle scimmie (pust., VB, '83, r. H. Hudson)
16.30 18.30, 20.35 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
19.00 Nan.: Tutto in famiglia

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželni svet
14.10 Euronews
14.30 Zoom - mladi in film
15.00 Q - Trendovska oddaja
15.45 Glasb. oddaja: In orbita
16.15 Srečanja v skupnosti italijanov
16.35 Folkest in Kopru
17.00 Nautilus
17.30 Potopisi
18.00 Prijatelji ostanimo prijatelji
19.00 21.55, 23.50 Vsesedan - Tv dnevnik
19.25 Tednik
20.00 Vesolje je ...
20.30 Istra in...
21.00 Dok. oddaja
22.10 Nedeljski športni dnevnik
22.30 Lynx magazin
23.00 Jazz koncert
23.50 6. zborovski festival Koper
0.05 Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tele 4

7.00 Koncert
9.40 Aktualno: Ski magazine
10.20 Trofeo di danza
11.15 Saul 2000; Ripartire da Damasco
12.00 Sv. maša
12.25 Fra ieri e oggi
12.30 Borgo Italia
12.55 Carnia, Terra d' emozioni
13.15 Qui Tolmezzo
13.20 Musica, che passione
14.05 Camper magazine
14.30 Campagna amica
15.05 Nan.: Errol Flynn: Una leggenda
16.15 Šport: Pallanuoto a Trieste
17.30 Risanke
19.30 Aktualno: ...E domani è lunedì
22.25 Palco, gli eventi in tv
22.50 Aktualno: Olimpionici
23.00 Variete: Al Leon d'oro

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved in prometne vesti
7.00 Aktualno: Omnibus Week end, sledi Omnibus Life
10.10 Aktualno: La settimana
10.25 Nan.: FX - »Il rituale«
11.50 15.20 Motociklizem: Campionato Superbike
13.00 Dnevnik in športne vesti
13.30 Film: Dieci piccoli indiani (krim., VB, '65, r. G. Pollock, i. H.O.Brian, S. Eaton)
16.40 Šport: Post gara
17.10 Dok.: La valigia dei sogni
17.50 Film: Testimone d'accusa (dram., ZDA, '57, r. B. Wilder, i. T. Power)
20.00 Dnevnik
20.30 Resničnostni show: Chef per un giorno
21.30 Variete: La Gaia scienza
23.40 Šport: Sport 7, sledi Reality
0.40 Dnevnik in športne vesti
1.35 Film: Il re delle corse (kom., Fr., '62, r. G. Grangier)

TV Primorka

9.00 22.30 Videostrani
15.50 Hrana in vino
16.50 Posnetek dobodelnega koncerta
18.00 Duhovna misel (pon.)
18.15 Tedenski pregled (pon.)
18.30 Mlad. oddaja: Miš Maš (pon.)
19.15 Pravljica
19.30 Med Sočo in Nadižo (pon.)
19.50 Glasbeni premor
20.00 Razgledovanja (pon.)
20.30 Spoznajmo jih
21.30 Prijatelji, ostanimo prijatelji

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Kolegar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domačie; 10.30 Otroški kotiček; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Sotočja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo; 14.30 Nedeljski sedem not; 16.00 Glasba; 17.30 Z naših prireditvev; 19.35 Zaključek od-daj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijska oddaja; 8.10 Gremo ple-sat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Ra-dijska kronika; 9.15 Pregled prireditev; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 PKIL; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igri-ščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14.30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

7.00 Ris. Nan.: Živ Žav
9.50 Žogarija: Ko igra se in ustvarja mularija
10.20 Otr. nan.: Čarobno drevo
11.20 Ozare (pon.)
11.25 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Na zdravje! (pon.)
14.30 Prvi in drugi (pon.)
15.00 NLP s Tjašo Železnik in Klemnom Slakonjo
15.15 Športne novice
15.40 Nedeljsko oko
15.50 Šport
16.00 Družabna
16.30 Kuharska oddaja
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.15 Naglas!
17.20 Fokus
18.25 Žrebanje Lota
18.40 Risanke
18.55 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti
19.55 Spet doma
21.45 Družinske zgodbe
22.45 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
0.40 Sedma moč osamosvojitve (tv-dnevnik 26.4.1991)

SLOVENIJA 2

6.30 2.45 Zabavni infokanal
8.20 Skozi čas
8.30 Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik 26.4.1991
8.55 Globus (pon.)
10.20 Tranzistor
11.00 Med valovi
11.30 Podobe iz Srednje Evrope (pon.)
12.00 Turbulanca
13.25 Svetovni pokal v gimnastiki
16.00 Nogometni magazin FIFE
16.30 Film: Nicholas Nickleby (pon.)
20.00 Dok.: Najlepši pohodi po svetu
21.10 Lit. nad.: Dr. Živago
22.00 Nad.: V kolesiju pravice
23.00 Na utrip srca
1.10 Film: Lovec (pon.)

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka:

Nekaj minut za domačo glasbo: Pastirica - ansambel Tonija Verderberja

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, Cciss

6.45 Aktualno: Unomattina

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.25 17.10 Vremenska napoved

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta, vmes Dnevnik, Parlament

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.50 Kviz: L'eredità

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi

21.10 Nad.: David Copperfield

23.10 Dnevnik, sledi Porta a porta

0.50 Nočni dnevnik

Rai Due

6.10 Tg2 Eat Parade

6.20 14.00 Talent show: Italian Academy 2

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

7.15 Risanke

9.30 Aktualno: Protestantesimo

10.00 Tg2punto.it

11.00 Variete: Insieme sul Due

13.00 Dnevnik

13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje

15.00 Aktualno: Italia allo specchio

16.15 Aktualno: Ricomincio da qui

17.20 22.40 Nan.: Law & Order

18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti

19.00 Nan.: Piloti

19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.30 Dnevnik

21.05 Nan.: Senza traccia

23.25 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

23.40 Variete: Scorie

1.15 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

7.30 Tgr Buongiorno Regione

8.00 Rai News 24

8.15 Aktualno: La storia siamo noi, sledi di Verba volant

9.20 Aktualno: Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

12.25 Aktualno: Tg3 Shukran

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.05 Nad.: Terra nostra

14.00 Deželni vesti, vremenska napoved in rubrike

15.15 Variete: Trebisonda

15.20 Nad.: Double Trouble

16.30 Variete: Melevisione

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi di Geo & geo

19.00 0.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Nan.: Agrodolce

20.35 Nan.: Un posto al sole

21.05 Dnevnik

21.10 Film: Agente 007 - Vivi e lascia vivere (voh., VB, '73, r. G. Hamilton, i. R. Moore, Y. Kotto)

23.20 Šport: Replay

Rete 4

7.10 Nan.: Quincy

8.10 Nan.: Hunter

9.00 Nan.: Nash Bridges

10.10 Nad.: Febbre d'amore

10.30 Nan.: Ultime dal cielo

RADIO IN TV SPORED ZA JUTRI

11.30 Dnevnik, prometne vesti

11.40 Nan.: Un detective in corsia

12.25 Nan.: Renegade

13.30 Dnevnik, vremenska napoved

14.05 Aktualno: Sessione pomeridiana del tribunale di Forum

15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino

16.00 Film: Angelica (pust., '65, i. M. Mercier)

16.40 Dnevnik - kratke vesti in prometne vesti

18.40 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Nan.: Il Comandante Florent

23.15 Film: La mala educacion (dram., Španija, '04, r. P. Almodovar)

0.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

1.30 Pregled tiska

21.00 Nogomet: Treviso - Triestina

20.00 23.40 Dok. serija: Pogled z neba

21.00 Glasbeno dok. oddaja: Pesem ima moč

22.00 City Folk

22.45 Film: Niso bili vsi morilci

0.20 Dok. serija: Pogled z neba (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TG R FHJK - deželne vesti

14.20 22.15 Vzhod-Zahod

14.35 Vsedanes, vzgoja in izobraževanje

14.55 Alter Eco

15.25 Slovenski magazin

15.55 Zoom - mladi in film

16.25 Vesolje je...

16.55 Tednik

17.25 Istra in...

18.00 23.20 Športna mreža

18.35 23.55 Vremenska napoved

18.40 23.00 Primorska kronika

19.00 21.00 Vsedanes - TV Dnevnik

19.25 Športne vesti

19.30 Fanzine

20.00 Sredozemlje

20.30 Artevisione

21.00 Meridiani

22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)

23.00 Primorska kronika

0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

va; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočturni; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar predritev; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.10 Teren; 11.35 Obvestila; 12.45 Kommentar ankete; 13.00 Poročila; 14.00 Kulturne zanimivosti; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.00 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soji žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utriek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri smospeva; 11.40 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utriek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasra pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-06.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za zalo

DAN OSVOBODITVE - Predsednik vlade prvič praznoval 25. april

Berlusconi: »Odporništvo temeljna vrednota republike«

Franceschini (DS) proti enačenju vojakov salojske republike s partizani

RIM - Silvio Berlusconi je v 73. letu starosti včeraj prvič proslavljal Dan odporništva. Poldružno desetletje po »vstopu v politiko« se je ob 64. obletnici zmage nad nacifašizmom - po poklonu pred rimskim spomenikom neznanemu vojaku - udeležil manifestacije v kraju Onna v Abruci, ki ga je v začetku meseca hudo prizadejal potres. Tu so junija '44 nemški vojaki pomorili del vaškega prebivalstva.

Predsednik vlade je predlagal, naj bi dosedanji praznik osvoboditve prekrstili v »praznik svobode«, kar pa je izvajalo takojšen protest tajnika Demokratske stranke Daria Franceschini. Ime dneva osvoboditve so izbrali naši očetje, zato mu ni mogoče spremeniti imena, je opomnil. Prav tako je bil sporen Berlusconijev predlog, izrečen v Rimu, po katerem naj bi vojake fašistične salojske republike enačili s partizani. Pieteta je eno, enačenje tistih, ki so bili na zgrešeni strani s tistimi, ki so se borili za svobodo, pa je nekaj povsem drugega, je opozoril Franceschini v povabil Berlusconiju, naj umakne ustrezni zakonski predlog v prid salojevcem.

Predsednik vlade je v Onni vsekakor podčrtal, da je »odporništvo temeljna vrednota italijanske republike«. Med svojim govorom je omenil partizansko brigado Maiella. Ko so mu potem nekateri partizani te brigade ponudili trikolorni robec, simbol partizanske enote, je dovolil, da so mu ga ovili okrog vrata.

Predsednik republike Giorgio Napolitano je proslavil Dan odporništva pri spomeniku padlim vojakom v kraju Mignano Montelungo pri Casserti, kjer je bil leta 1943 ustanovljen prvi motorizirani oddelek nove italijanske vojske, ki se je pridružila boju zavezničkov proti nemškemu okupatorju. Poudaril je, da je treba spoštovati vse padle v osvobodilnem boju proti nacifašizmu.

Tajnik Demokratske stranke Franceschini in lider UDC Pierferdinando Casini sta proslavila Dan osvoboditve v Abruci, rimski župan Gianni Alemanno pa se je moral odreči udeležbi manifestacije pri rimskih vratah Porta San Paolo, ker so se socialni centri angažirali proti njegovi prisotnosti. V Milanu je na trgu pred Durom govoril predsednik dežele Lombardija Roberto Formigoni, ki pa so ga udeleženci izvizičali. Milanske županje Letizia Moratti ni bilo na spregled.

JAR - Afriški narodni kongres dobil 65,9 odstotka glasov

Na volitvah zmagal ANC, a za las brez dvotretjinske večine

Predsednik Afriškega narodnega kongresa Jacob Zuma slavi ANSA

PRETORIA - Na sredinih volitvah v Južnoafriški republiki je zmagal Afriški narodni kongres (ANC) Jacoba Zume, ki pa v novem parlamentu ne bo imel dvotretjinske večine, je sporočila volilna komisija po pretežju vseh glasov. ANC je dobil 65,9 odstotka glasov in tako v 400-članskem parlamentu ne bo imel dvotretjinske večine, ki je potrebna za spremembu ustave, kot doslej. Glasovanja se je udeležilo 77 odstotkov volivcev. Na drugo mesto se je uvrstilo opozicijo Demokratično zavezništvo županje Capetowna Helen Zille s 16,68 odstotka glasov, na tretje pa s 7,42 odstotno podporo Ljudski kongres, ki so ga lani ustanovili odpadniki iz vrst ANC.

ANC je zmagal v vseh pokrajinih v državi razen v najbogatejši pokrajini Western Cape, kjer je prvič doslej večino dobitilo Demokratično zavezništvo.

Novo izvoljeni parlament bo v začetku maja izvolil novega predsednika države. Položaj bo po pričakovanjih zasedel vodja ANC Zuma, ki je včeraj tudi uradno razglasil zmago svoje stranke na volitvah. Sredine volitve so bile četrte v Južnoafriški republiki po odpravi apartheida v začetku 90. let prejšnjega stoletja.

MEHIKA - Svetovna zdravstvena organizacija zaskrbljena zardi prašičje gripe

Doslej umrlo že 62 ljudi

WHO opozarja, da so razmere resne in nepredvidljive ter da lahko pride do epidemije svetovnih razsežnosti

ŽENEVA - Generalna direktorica Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) Margaret Chan je včeraj pred izrednim zasedanjem strokovnjakov zaradi izbruha prašičje gripe v Mehiki v Ženevi dejala, da razmere resne in jih je treba spremljati. Dejala je še, da ima novi virus "potencial za pandemijo".

Zaskrbljujoče je, da se novi virus, znan kot A/H1N1, prenaša na človeka, pa je pojasnil tiskovni predstavnik WHO, medtem ko je predstavnik ameriškega centra za nadzor bolezni dejal, da je to prvič, da je virus mešanica ptičjega, dveh vrst prašičjega in človeškega virusa. To in pa dejstvo, da bolezen v glavnem prizadene mlade in sicer zdravje odrasle ljudi, je razlog za strah pred veliko epidemijo.

Chanova je ocenila je, da ima virus potencial, ki bi lahko povzročil epidemijo svetovnih razsežnosti, zato je tudi države, ki niso prizadete, pozvala, naj bodo pozorne. Ni mogoče predvideti, kako se bodo stvari razvijale, je dodala. "Na podlagi dosedanjih laboratorijskih,

epidemioloških in kliničnih dokazov pa še ne moremo reči, ali bo virus povzročil pandemijo ali ne," je še povedala.

Zaenkrat sicer velja tretja stopnja opozorila pred pandemijo gripe, kar pomeni, da ni oziroma je zelo malo možnosti, da bi se nov virus širil s človeka na človeka. Na podlagi novih izsledkov pa namerava WHO stopnjo povišati na štiri ali pet, so še pojASNili v Ženevi.

Po podatkih WHO je v Mehiki doslej za prašičjo gripo umrlo že 62 ljudi, za del med njimi pa so že potrdili, da so bili okuženi z virusom A/H1N1. V Mehiki so sicer včeraj sprejeli nove ukrepe za preprečitev širjenja bolezni. Župan prestolnice Ciudad de Mexico je tako za deset dni prepovedal vse javne shode. Povedal je še, da je v mestu dovolj zalog zdravila za zdravljenje obolenih, vendar pa prednostna naloga ostaja preprečiti širjenje.

Doslej je v Mehiki zbolelo že okoli tisoč ljudi, samo včeraj pa so zabeležili deset novih primerov prašičje gripe. (STA)

Za posledicami prašičje gripe je v Mehiki doslej umrlo 62 ljudi

Clintonova včeraj nenapovedano v Iraku

BAGDAD - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj nenapovedano prispela v Irak. Iračanom je po obisku, na katerem se je želela seznaniti z varnostnimi razmerami v državi, zagotovila, da administracija ameriškega predsednika Baracka Obame ne bo zapustila Iraka, čeprav kljub povečanemu nasilju nadaljujejo z načrti za umik ameriške vojske.

Poudarila je, da bo umik ameriške vojske iz Iraka potekal "odgovorno in previdno", poleg tega pa ne bo vplival na prizadevanja za izboljšanje varnostnih razmer ali na dokončanje obnove in razvojnih projektov. Dodala je, da morajo posebej varnostne sile preseči sektaške in druge razlike, če želijo zgraditi enotno in varno državo.

Clintonova je tudi poudarila, da je država naredila občuten napredok, kljub temu da jo je prav v zadnjih dneh pretresel val samomorilskih napadov, v katerih je umrlo več kot 150 ljudi. Že pred pristankom v Bagdadu je dejala, da zadnje nasilje le kaže na uspeh iraških oblasti, saj se uporniki bojijo prav tega in zato tuji napadajo. Za Clintonovo je to prvi obisk v Iraku, od kar je januarja prevzela vodenje State Departmenta, v državo pa je prispela devet tednov, preden naj bi se iz iraških mest umaknila ameriška vojska. Ta naj bi sicer Irak po načrtih dokončno zapustila do konca leta 2011.

Pred stanovanjem Merklove našli neeksplodirano bombo iz II. svetovne vojne

BERLIN - Pred berlinsko rezidenco nemške kanclerke Angele Merkel so v petek odkrili neeksplodirano rusko bombo iz časa druge svetovne vojne. Bomba se je nahajala le kakih deset centimetrov pod peščenim dvoriščem, odstranjevanje 100-kilogramskega eksplozivnega telesa pa je praktično ohromilo mestno središče. Stanovanje Merklove je na tako imenovanem Otoku muzejev; gre za otok med dvema rokavoma reke Spree, ki je posejan s petimi muzeji umetnosti in antikvariat. Prav na dvorišču enega od muzejev so v petek odkrili bombo, o čemer so najdeti takoj obvestili pristojne službe. Pirotehniki so se takoj lotili deaktiviranja bombe, zaradi varnosti pa so zaprli tako želesniške kot tudi cestne povezave v središču mesta.

Neimenovani viri so ob tem poročali, da se je med odstranjevanjem bombe v zavarovan območje v svoji limuzini pripeljala tudi Merklovna v spremstvu varnostnikov, na hitro vzela nekaj predmetov iz stanovanja in se nato bliskovito odpeljala s prioritom. O tem, katere predmete je nemška kanclerk med odstranjevanjem bombe pobrala iz stanovanja, ne poročajo.

Neeksplodirane bombe iz druge svetovne vojne so sicer skorajda stalnica v številnih nemških mestih.

Severna Koreja obnovila svoj jedrski program

PJONGJANG - Severnokorejske oblasti so včeraj sporočile, da so obrambne namene začele s predelavo odsluženega plutonijevega jedrskega goriva. S tem je Severna Koreja še zaostrlila odnose z mednarodno skupnostjo, potem ko so Združeni narodi v petek uvedli sankcije proti severnokorejskim podjetjem, ki naj bi podpirala razvoj jedrskega in raketenega programa. Kot je pojasnil neimenovani predstavnik severnokorejskega zunanjega ministrstva, želijo s to poteko še dodatno prispeti k samoobrambi v času, ko Severni Koreji "več sovražnih držav preti z vojaškimi grožnjami". Mednarodna skupnost je medtem prepričana, da ima komunistična Severna Koreja zadostno količino ustrezne plutoonija, da bi lahko razvila in izdelala več deset jedrskih bomb. (STA)

VIDEM - Jutri v Carneri

Nastopil bo Pino Daniele

To je edini koncert neapeljskega glasbenika naši bližini

V okviru evropske turneje Electric Jam bo jutri v videmski športni palči Carnera nastopil Pino Daniele. Koncert v organizaciji Azalee Promotion se bo začel ob 21. uri.

GLEDALIŠČE

FURLANIA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

La Contrada

Vincenzo Salemme: »Bello di papà« / Nastopa Vincenzo Salemme. Urnik: danes, 26. aprila ob 16.30.

Pomeriggio in giallo / Nastopa Teatro a Leggio. Urnik: jutri, 27. aprila ob 17.30.

GORICA

V sredo, 29. aprila ob 20.45 / »Ma il flautista chi è? (Kdo je flavtist?)«. Nastopa gledališka skupina Pro Loco "Senza confini".

SLOVENIJA

JUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

V ponedeljek, 4. maja ob 18.00 in ob 20.30 / Mihail A. Bulgakov: »Zarota svetotihcev, Molière«.

V torek, 5. maja ob 17.00 in ob 19.30 / Mihail A. Bulgakov: »Zarota svetotihcev, Molière«.

V sredo, 6. maja ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

V četrtek, 7. maja ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božič: »Neron«.

V petek, 8. maja ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božič: »Neron«.

V soboto, 9. maja ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božič: »Neron«.

V ponedeljek, 11. maja ob 19.30 / Jean - Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V torek, 12. maja ob 11.00 in ob 19.30 / Jean - Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

Mala drama

V ponedeljek, 4. maja ob 20.00 / Milena Makarović: »Barčica za punčke«.

V torek, 5. maja ob 20.00 / Milena Makarović: »Barčica za punčke«.

V četrtek, 7. maja ob 20.00 / Milena Makarović: »Barčica za punčke«.

V petek, 8. maja ob 20.00 / David Matmet: »Bostonška zadeva«.

V soboto, 9. maja ob 20.00 / David Matmet: »Bostonška zadeva«.

V ponedeljek, 11. maja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

V ponedeljek, 4. maja ob 20.00 / David Drábek: »Ples na vodi«.

GLASBA

FURLANIA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

G. Donizetti: »La fille du régiment«; Urnik: v petek, 8. ob 20.30, v soboto 9. ob 17.00, v nedeljo, 10. ob 16.00, od torke, 12. do četrteka, 14. ob 20.30 in v soboto, 16. maja ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Benny Andersson & Björn Ulvaeus: »Mamma mia!« / Režija Phyllida Lloyd. Urnik: danes, 26. aprila ob 16.00.

Lloyd. Urnik: danes, 26. aprila ob 16.00.

Gledališče Verdi

»Koncertna sezona 2009« / Nastopa orkester in zbor gledališča Verdi. Dirigent: Lorenzo Fratini. Urnik: danes, 26. aprila ob 17.30.

SLOVENIJA

POSTOJNA

V četrtek, 7. maja ob 20.30 / V hotelu Jama pri Postojnski jami zadnji koncert v okviru »Postojna Blues Festival 2008 / 09«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 28. aprila ob 20.30 / »Sexteto Rodriguez« (Kuba, New York). Nastopajo: Roberto Rodriguez - bobni, Gilad Harel - klarinet, Uri Sharlin - harmonika, klavir, Jonathan Keren - violina, Bernard Minoso - bas in Igor Baro - konga.

V torek, 5. maja ob 20.30 / Nastopa »Don Byron & The New Gospel Quintet«.

V torek, 12. maja ob 20.30 / Nastopa skupina »The Necks« (Avstralija).

Šentjakobsko gledališče

V torek, 12. maja ob 10.00 / Svetlana Makarovič: »Mali kakadu« (otroški muzikal), režija Andrej Jus.

RAZSTAVE

FURLANIA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično unicevально taborišče, fotografarska razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Palaca Gopčević (Ul. Rossini 4): do 10. maja, v dvorani Attilio Selva je na ogled razstava fotografij Georgeja Tatgeja. Urnik: odprt vsak dan, od 9.00 do 19.00, vstop prost.

Občinska umetnostna dvorana (Veliki Trg): od jutri, 27. aprila (otvoritev ob 18.30) do 17. maja bo na ogled razstava umetnice Nore Carelle. Urnik: odprt od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

BRIŠČIKI

Avalon: do 17. maja je na ogled razstava slikarke Luise Milano Rustja, pod naslovom »Barve dobrega počutja«. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 21.00.

REPEN

V Kraški hiši: do 17. maja, bo na ogled slikarska razstava Edija Žerjala, pod naslovom »Duhovnost vode«. Avtorja in dela bo predstavlil Štefan Turk. Pesniški utrinek Aleksij Pregar, glasbeni uvod prof. Miloš Pahor. Urnik: Razstava je na ogled ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

V Pokrajiniskih muzejih v goriškem grajskem naselju: do 31. maja je na ogled razstava Tine Piazze; odprt od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

Hiša Morassi (goriško grajsko nasele): do 26. aprila, v priredbi združenja Graphiti bo na ogled 6. fotografarska razstava Virtualgart. Razstavljanjo članov kulturnega združenja immaginativa iz Gorice Khalil Mariano Azar, Cristian Cecchi, Juliya Chumachenko, Sergio Culot, Mariano Di Clemente, Marco Faganel, Emiliana Gennari, Sara Occhipinti, Claudia Pompei, Loredana Princic, Paul David Redfern, Annalisa Secchi, Igor Skorjanc, Enzo Tedeschi.

Kulturni dom: je na ogled razstava likovnega umetnika Franca Duga. Urnik: od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter ob prireditvah.

Stolp na vratih: do 27. maja je na ogled razstava Katije Kach pod naslovom »Yin-Yang ravnovesje«. Urnik: vsak dan med 10.00 in 18.00.

V državni knjižnici (Ul. Mameli): do 2. maja je na ogled razstava Antonia Mazzaglie z naslovom »Percorsi Danteschi«.

AJDVOŠČINA

Vojnačica Janka Premrla Vojka: vojni muzej, orožje, oprema, dokumentacija, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Pilonova galerija: do 8. maja je na ogled razstava »Vrata«. Objekti in slike avtorjev Bogdana Borčića in Metke Kavčič.

IDRIJA

Razstavišče Nikolaja Pirnata (grad Gewerenegg): do 17. maja bo na ogled razstava del akademskega slikarja Franceta Slane.

CERKNO

Cerkljanski muzej: do 10. maja bo na ogled fotografarska razstava Rudija Jereba.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk ob ponedeljku do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor ob ponedeljku do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Na javljajne skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Galerija Tir (Mostovna): do 3. maja, bo na ogled razstava pod naslovom »Kraški motivi« fotokrožka Univerziteti tri iz Nove Gorice.

DOBERDOB

V sprejemnem centru Gradina

je na ogled

razstava

»Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom: na ogled razstava slikarja Marka Krvine in kiparja Stipeta Milčiča.

HRPELJE

Kulturni dom: je na ogled razstava Megi Uršič Calzi »Nekdaj, danes in jutri«. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00 in ob sredah od 8.00 do 18.00.

PIRAN

Galerija impresije (Fornače 15): na ogled razstava dobrodelne likovne kolonije »Piran 2009«.

Galerija Banke Koper (Pristaniška 14): do junija bodo na ogled fotografije Jaka Jeraša.

SECOVJE

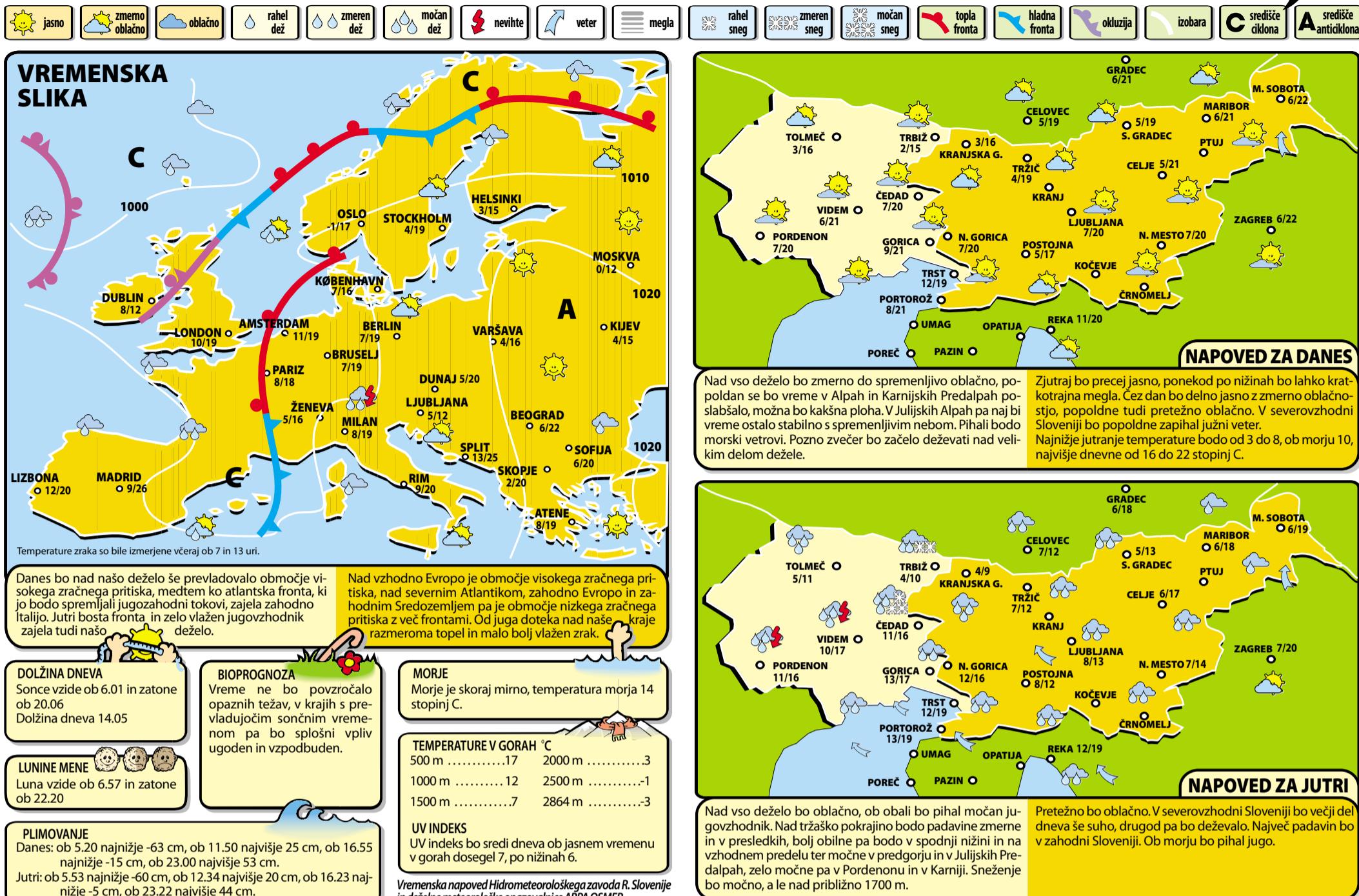
Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehol po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Pulc), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojnički muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenje skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516

TEHNIŠKI MUZEJ BISTRA - Ogled del, ki spominjajo nanj, bo mogoč do 29. novembra

Razstava o drznem vizionarju Bloudku

BISTRA - Letos obeležujejo 50-letnico smrti Stanka Bloudka, ki ga predvsem slovenska javnost najbolj pozna kot graditelja športnih objektov. Skonstruiral in zgradil je prvo smučarsko skakalnico velikanco na svetu v Planici. V Tehniškem muzeju v Bistri so v četrtek odprli razstavo o tem letalskem pionirju, izumitelju in vsestranskem športniku.

Avtor razstave Sandi Sitar je razstavo poimenoval "Leteči človek, Stanko Bloudek (1890-1959)". Profesor umetnostne zgodovine, doktor zgodovinskih ved Sitar, sicer avtor številnih biografskih gesel v enciklopedijah in leksikonih, takšnega naslova razstave o znamenitem Bloudku ni dal po naključju. Prav letenje namreč najbolj ustrezta bistvu Bloudkovega

snovanja. Bloudek je vizijo o letečem človeku združeval z vrhunskimi športnimi, tehničnimi in izumišljiskimi sposobnostmi, sprva pri konstruiranju letala in kasnejše razvoju ter konstruiranju smučarskih skakalnic doma in v tujini.

Med drugim je v Ljubljani zgradil sodobno nogometno igrišče, igrišča za tenis, ki so jih pozimi spreminali v dresališča, svetlobni park za nočne tekme, ki ga je tudi patentiral, olimpijski bazen, zimski bazen in 10 m visok skakalni stolp v športnem kopa-

lišču Ilirija ter atletsko stezo. Leta 1934 so v delavnici Automontaža izdelali prvi slovenski avtomobil Triglav z Bloudkovo karoserijo in motorjem DKW.

Javnost pa ga najbrž najbolje pozna kot konstruktorja prve velike smučarske skakalnice v Planici. Po Bloudkovi smrti sta sedanjé letalnico na podlagi njegove dediščine projektirala brata Lado in Janez Gorišek. Manj znano je dejstvo, da je bil Bloudek graditelj vrste manjših skakalnic. Od leta 1932 je izdelal načrte za več kot 100 smučarskih skakalnic, pri največjih, tudi v tujini zlasti v Oberstdorfu in Kulmu, pa je sodeloval z nasveti. Znan pa je še po nečem: zaradi mehkega snega je kemično prepariral skakalnico in izumil tisto, čemur danes pravimo snežni cement.

Z načrtovanjem letalnic je teoretično dokazoval možnost poletov in bistveno prispeval k uveljavitvi nove tekmovalne discipline. Po njegovih načrtih so se zgledovali tudi graditelji skakalnic v Nemčiji in Avstriji.

Bloudek se je rodil 11. februarja 1890 v Idriji slovenski materi in češkemu očetu. V Pragi je študiral slikarstvo, a se je leta 1913 vpisal na tehniški fakulteto. Čeprav ni dokončal študija je postal prvi slovenski poklicni letalski konstruktor v letalski industriji ter so mu zaradi njegovih sposobnosti kasneje priznali inženierski naziv. Po prvi svetovni vojni je sodeloval z ljubljanskim aeroklubom pri izgradnji enokrilnega motornega letala Sraka in kasneje dvosedežnega letala Bloudek X. Ko se je leta 1934 pilot letala smrtno ponesrečil, se je Bloudek dokončno odpovedal nadaljnji gradnji letal.

Zaslužen je za začetke in razvoj mnogih športov na Slovenskem: atletike, tenisa, plavanja, kotaljanja, drsanja, hokeja na ledu, sabljanja, nogometu, smučanja in seveda smučarskih skokov. Soustanovitelj nogometnega kluba Hermes leta 1909 se je tudi sam med prvimi v Sloveniji preizkusil v nogometu, v Ljubljano pa je sploh prinesel prvo pravo nogometno žogo in nogometne čevlje. Slovenski prvak je postal v metanju diska, večkratni prvak Jugoslavije pa je bil v umetnostnem drsanju.

Med drugo svetovno vojno je sodeloval z OF, za partizansko vojsko je konstruiral orožja in orodja. Zaradi tega je bil preganjan in zaprt. Po osvoboditvi je eden do pred vojne vodilnih mož v športnem društvu Ilirija spet deloval v vodstvu slovenskih športnih organizacij, takratne fizkulturne zveze. Bil je tudi predsednik jugoslovenskega olimpijskega komiteja in član svetovnega olimpijskega komiteja. Umrl je v Ljubljani 26. novembra 1959 med pisanjem pisma v zvezi z na-

črtovanjo gradnjo smučarskih skakalnic po Jugoslaviji. Po njem se imenuje najvišja nagrada za šport Republike Slovenije.

"V Tehniškem muzeju Slovenije - TMS smo se odločili, da osrednjo razstavo letošnjega leta posvetimo njegovemu življenju in delu. Uresničili smo jo v okviru sodelovanja različnih institucij in strokovnjakov za posamezna področja, ki bodo poskušali osvetlitvi vsa področja Bloudkovega delovanja, kot so šport, letalstvo, smučalnice, arhitektura, konstruiranje," je sporocila Urša Vodopivec, ki v Tehniškem muzeju skrbi za odnose z javnostmi.

Sovtorji razstave so mag. Boris Brovinsky, dr. Iztok Durjava, dr. Sonja Ifko, Jelko Gros in Tomaž Verdnik, vodja projekta je Irena Marušič. Za multimedijsko prezentacijo je poskrbel Avdiovizualni sistemi Lambda s.p.

Razstava bo na ogled do 29. novembra 2009, od 3. decembra 2009 do 15. februarja 2010 pa bo razstava na ogled v Mestnem muzeju Idrija. Tehniški muzej je ob razstavi izdal priložnostni katalog o Bloudkovem življenju in delu. (STA)

Stanko Bloudek je najbolj znan kot graditelj športnih objektov (zgoraj pred prvo smučarsko letalnico na svetu), uveljavil pa se je tudi kot letalski konstruktor

